

KATOLIŠKI MISIJONI

LAS MISIONES CATOLICAS

MARZO - ABRIL 1979 MAREC - APRIL

PENTECOSTES MISIONERO 1978

Durante la semana anterior al domingo de Pentecostés, se ha celebrado en Roma una asamblea plenaria de los obispos presidentes de las comisiones episcopales para las Misiones y de los directores nacionales de las Obras Misionales Pontificias.

Al final de este encuentro mundial, en la solemnidad de Pentecostés, el domingo 14 de mayo por la tarde, la Sagrada Congregación para la Evangelización de los Pueblos, con ocasión del 350 aniversario del Pontificio Colegio Urbano de "Propaganda Fide", organizó un acto de solemne acción de gracias al Señor por el don de la fe cristiana que los Apóstoles difundieron en el mundo después del primer Pentecostés, celebrado en Jerusalén. A la función asistieron, concelebrando la Eucaristía, todos los obispos y sacerdotes que habían participado en la citada asamblea.

El acto tuvo lugar en el monte Janículo, en el "campus" del Colegio y Universidad de "Propaganda Fide". Primero habló la madre Teresa de Calcuta sobre el tema "Evangelización de los pobres". Luego, se celebró la Misa.

La motivación del acto está magníficamente expresada en estas frases tomadas del opúsculo de oraciones y cantos distribuidos a todos los participantes:

En Roma, centro de la catolicidad, junto a San Pedro y bajo la paternal mirada del Papa Paulo VI, nosotros, que hemos recibido la fe por obra de los misioneros, queremos reafirmar aquí, en el corazón de Propaganda Fide, nuestra comunión eclesial, en compañía de los obispos responsables de la misionalidad universal de la Iglesia en las Conferencias Episcopales y de los directores nacionales de las Obras Misionales Pontificias, animadores de la cooperación misionera en el Pueblo de Dios, mediante un programa con el que deseamos infundir nuevo fervor y dinamismo a nuestro espíritu misionero. Por eso, la ceremonia comprende aspectos dignos de madura reflexión: 1) Universalidad o catolicidad de la fe, representada en la procesión de entrada por concelebrantes y fieles de diversas naciones (con la vela encendida, símbolo de la fe), en las oraciones (especialmente la de los fieles), en la profesión de fe (Credo) y en la comunión eucarística, distribuida por obispos provenientes de todo el mundo; 2) Iglesias locales e Iglesia universal: se reafirma la misma fe con expresiones variadas, por ejemplo, himnos cantados simultáneamente en lenguas diversas, canto japonés (tierra también evangelizada por San Francisco Javier, Patrono de las misiones), y sobre todo esta misma concelebración en el Pentecostés misionero; 3) Participación en la evangelización, según las orientaciones de la Evangelii nuntiandi, evocadas en la intercesión de madre Teresa, en la homilía del cardenal Prefecto del dicasterio misionero, en la oración de los fieles, en el ofertorio (ofrenda de apóstoles misioneros: sacerdotes, religiosas y laicos) y el trabajo promovido o bendecido por Propaganda Fide durante este año jubilar (en la Pontificia Universidad Urbaniana, en los Colegios Pontificios de San Pedro y de San Pablo, reorganización del Colegio Urbano, Hogar Paulo VI, organización del Instituto Catequístico Misionero).

Slika naslovne strani:

Škof Linus Gomez s svojim generalnim vikarjem, o. Cukalom in obiskovalcem pred svojo škofijsko „palačo“. Slikal Ivan Kešpret SDB.

TAKO MISLI CERKEV...

Razlog in potrebnost misijonstva

Razlog za to misijonsko dejavnost izhaja iz božje volje, „ki hoče, da bi se vsi ljudje zveličali in prišli k spoznanju resnice. Zakaj en Bog je; eden tudi srednik med Bogom in ljudmi, človek Kristus Jezus, ki je dal sam sebe v odkupnino za vse“ (1 Tim 2, 4-5) in „v nikomer drugem ni zveličanja“ (Apd 4, 12). Treba je torej, da se vsi obrnejo k njemu, ki so ga spoznali po oznanjevanju Cerkve in da se vanj in v Cerkev, ki je njegovo telo, s krstom vcepijo. Kristus je namreč „z izrečnimi besedami zabičeval potrebnost vere in krsta in hkrati potrdil potrebnost Cerkve, v katero vstopajo ljudje s krstom kakor skozi vrata. Zato se ne bi mogli zveličati tisti ljudje, ki vedo, da je Bog po Jezusu Kristusu ustanovil katoliško Cerkev kot potrebno za zveličanje, pa bi vendar ne hoteli vanjo vstopiti ali v njej vztrajati. Četudi bi mogel Bog po samó sebi znanih poteh pripeljati ljudi, ki brez svoje krivde ne vedo za evangelij, k veri, brez katere mu ni mogoče biti všeč, ima Cerkev vendar dolžnost, obenem pa tudi sveto pravico, oznanjati evangelij. Zato ima misijonska dejavnost tudi danes kakor vedno svojo neokrnjeno moč in potrebnost.

Kristusovo skrivnostno telo po njej zbira in ureja brez prestanka moči za svojo rast. Člane Cerkve priganja k njej ljubezen, s katero ljubijo Boga in v kateri želijo biti z vsemi ljudmi eno v duhovnih dobrinah sedanjega in prihodnjega življenja.

Po tej misijonski dejavnosti končno dobi Bog v polnosti svojo slavo, ko ljudje zavestno in v celoti sprejmejo njegovo zveličavno delo, ki ga je v Kristusu dovršil. Tako se izvršuje z njo božji načrt, ki mu v pokorščini in ljubezni služi Kristus v slavo Očeta, ki ga je poslal, da se bo vesoljni človeški rod izoblikoval v eno božje ljudstvo, združil v eno Kristusovo telo in sezidal v eno svetišče Svetega Duha. Vse to je seveda tudi v skladu z globoko željo vseh ljudi, ker je izraz bratovske ljubezni. Tako bo končno zares izveden sklep Stvarnika, ki je človeka naredil po svoji podobi in sličnosti, ko bodo vsi ljudje, prerojeni po Kristusu v Svetem Duhu, mogli v gledanju božje slave soglasno govoriti: „Oče naš“.

Koncilski odlok misijonske dejavnosti Cerkve

SIMON IZ CIRENE

POSTAL JE MOLITEV

Še iz katakomb so se ohranile upodobitve molivcev. Zgodovinarji prve krščanske umetnosti jih kratko imenujejo „oranta – posebljena molitev.“

Če bi kak veliki kipar, kot je bil Rodin, ali če bi kak naš preduhovljeni Gorše hotel upodobiti „molitev“, bi bilo najbolj preprosto, da bi vzel za model Gnidovca pred tabernakljem.

Kakorkoli je ali še zdaj kdo misli o Gnidovcu, eno je vsakomur, kdor ga je videl pred tabernakljem, ostalo neizbrisno v spominu. Bil je zamaknjen. Pokončna drža, na kolenih, nobenega giba, samo žareče oči, ki so zrle. Kaj niso skozi vso skrivnost evharističnega Kristusa bile zazrte v skrivnost Boga samega? Koliko spominov zbledi, ta ne bi nikoli. Posebljena molitev. In to ure in ure. Za to strmenje žarečih oči ni bil nikdar preutrujen. Včasih je bilo to že ob treh zjutraj, včasih pozno v noč. Osamljenec je našel stezo do Osamljenca in sta reševala v medsebojni ljubezni vse neštete skrbi. Tu je srce Gnidovca.

Prav zato pa nam bo ostal skrivnost. Ko je prišel k lazaristom, je vodja noviciata g. Plantariča zaprosil, če sme preiščevati po metodi Janeza od Križa. Ni slučaj. Simon iz Cirene je začutil sorodno dušo. Toda Janez od Križa je svojo premoljeno dušo izpisal v globokih razpravah in čudovitih pesmih. Gnidovec je ves ta svet zavil v molk. Vendar: ali ne smemo upravičeno sklepati, da je podobno kot Janez od Križa šel skozi temo. Tudi on je preživljal noč čutov, noč duha in v svoji agoniji, ki je krona „Gnidovca – orante“, tudi noč vere.

Molitve se je naučil v domači hiši. Rožni venec, branje svetnikov, vsakodnevna molitev je bila v njegovi kmečki hiši dihanje vere. Kot dijak je bil izjema. Njegov sošolec Gnezda celo to trdi, da je že kot študent imel izredno mirno molitev, on misli, da že „molitev miru“, nič premikanja ustnic, samo zrenje – kontemplacija. Vsaj prvi nastavki poti so bili.

V njegovi molitvi je bil tudi križ zelo zgodaj. Da se je na novo-mašni dan hitro umaknil gostiji v samotno kamrico in molil, je bila razlog tudi bridkost: Smatral je za dolžnost, da moli za očeta, ki je malo prej umrl: „Vi se veselite, oče pa trpi v vicah.“

Ko se je odzval škofu Jegliču, da mu pomaga ustanoviti zavod za vzgojo duhovnikov in dobrih katoliških laikov, je na univerzi na Dunaju hitro postal duša vseh slovenskih visokošolcev.

Temelj njegovega vzgojnega dela v Zavodu sv. Stanislava je bila molitev. Mnogi niso mogli razumeti tega človeka, ki je gledal vse pod vidikom večnosti. Pri njem je bilo vse premoljeno. Nobene odločitve ni napravil, predno ni pred tabernakljem spoznal božjo voljo. In ta je bila včasih drugačna kot volja njegovih sodelavcev. Zato je popolnoma razumljivo, da se je z ostalimi včasih razhajal.

Še danes ni moči točno ugotoviti, zakaj je zapustil zavod, ko je v štirinajstih letih nadčloveškega garanja skozi vse začetne težave in še vojne vihre pripeljal zavod do zavidljive višine. Spor zaradi duhovnika, ki ga je nastavil škof Jeglič, Gnidovec pa v svoji neomajni pokorniki sprejel, a drugim ni bil po volji, ni zadostni razlog. Treba ga bo poiskati drugod. Razvidno pa je, da ga mnogi niso razumeli, ker mu niso bili dorasli. Še po njegovi smrti so skopljanskega generalnega vikarja ironično spraševali: kdaj pa bo postavljen za svetnika. Dva svetova!

IZ njegovih skromnih zapiskov, ki niso nič drugega kot dnevni sklepi, bi imel človek občutek, da je to pobožnost preproste ženice. Priproča se svetnikom dneva. Prosi, da bi mogel prav ljubiti Jezusovo in Marijino Srce. Prosi, da bi bil krotek, In čisto konkretni sklepi: „hočem počakati, predno bom grajal“, „hočem molčati“, „hočem krotko občevati s sobratom“, „prosim za popolno vdanost“. Ker ga je velikokrat morila pobitost in se je moral z vso energijo proti njej boriti, mu je bilo kakor srčna potreba: iti pred tabernakelj in si nasrkati moči.

IZ teh zapiskov res ni mogoče sklepati na pridobljeno kontemplacijo. A brez nje ni mogoče razumeti Gnidovca – molivca. Pa tudi ne Gnidovca – trpina.

Ko so se po odhodu prejšnjega škofa v Skoplju pogovarjali, kdo bi bil za Skoplje najbolj primeren naslednik, je lazarist Plantarič, ki je ravno šel mimo iz Bitolja, omenil, da bi utegnil biti Gnidovec. Pa ga je vprašal jezuit Zadrina: „Ali zna moliti in trpeti?“ „To pa zna, bolj kot kdo drug“, odgovori Plantarič. „O, potem naj le pride, tu ne potrebujemo nič drugega.“

Ko je križaril po dolgem in počez svojo škofijo, je vedno molil. Pogosto rožni venec. Velikokrat je bil samo zatopljen. Pred tabernakljem pa zazrt. Vsi, ki so ga poznali od blizu, so mnenja, da je došel do pridobljene kontemplacije, to je do tiste molitve, ki ni drugega kot ljubeč pogled na Boga, brez razglabljanja, brez „obujanja“ čustev, brez premikanja ustnic, brez besed, samo sveti molk, sveto zamaknjenje. Nedvomno ga je njegova pokora usposobila za to. Bil je odmrtni sebi, vsak njegov dan je bil zapisan z dvema besedama: z velikimi črkami Bog in čisto spodaj z malimi črkami „moj nič“.

Kakor pri Tereziji Veliki vedno združenje z Bogom ni oviralo njene velike dejavnosti, in so ji celo očitali, da se samo prevaža sem in tja, ko je ustanovljala samostane stroge oblike karmeličanskega reda, tako Gnidovca ni ovirala vedna zbranost v Bogu, da ne bi zvesto,

z vso skrbjo in ljubeznijo opravljal svojega dela, pa bil prav tako deležen porogljivega očitka, da se „šeta“ po škofiji.

Seveda do tega ni prišel kar z lahkoto. Poleg neprestane pokore, ki ga je tudi izmозgala in mu krajšala življenje, je imel – tako iz kratkih zapisov sledi – stalno „vajo v božji pričujočnosti“. Ta mu je postala dihanje duše. Ta ga je spreminjala: ne v molivca, ampak v posebljeno molitev.

Iz tega žarišča je mogoče razumeti, kako je nekdanja Janezkova prirojena trma, postala sveta premočrtnost. Ko je dorastel v „molitev“, ni bil več sam. Pred njim je bil samo On in njegova volja. Lahko bi rekel s sv. Pavlom: ne živim več jaz, v meni živi Kristus.

Prav to je tudi pritegnilo ljudi. Občudovali so ga vsi, tudi drugoverci. Ko so vprašali muslimane, ki so ga prišli poslušat, ko vendar jezika niso razumeli (kadar je govoril srbsko), so odvrnili: „Dovolj nam je, da ga vidimo“. Iz njega je žarela duhovnost, da so se mu klanjali generali in preprosti ljudje.

In kadar je govoril o Jezusovem ali Marijinem Srcu, so vsi spontano čutili, da ga razvnema premoljena ljubezen. Ni bil govornik. Čeprav je znal vrsto jezikov, je bil v vsakem nekako neroden v izražanju. Tako so ga baje v Rimu vprašali, kateri jezik govori. Naštel bi jih lahko vsaj deset.

A če ni bil blesteč v govorniškem nastopu, je bil čisto izžarevanje duha s svojo pojavo. Njegove žareče oči so povedale več, kot bi mogle povedati še tako izbrane besede in tekoča, govorniška govorica.

G. Branko Dorčič je gotovo bil eden najožjih škofovih delavcev. Razhajala sta se glede dijakov, ki so prihajali v malo semenišče v Prizrenu, toda prav on trdi: „Če Gnidovec ni prišel naravnost v nebesa, ne vem, za koga bi potem še smel upati. Najbolj je name delovala njegova izredna pobožnost do Rešnjega Telesa. Imel sem vtis, da ga privlači kot magnet. Mimo nobene cerkve in kapele ni šel, ne da bi vsaj kratko pozdravil Najsvetejše. Kadar mu je pa čas dopuščal, je zlasti navsezgodaj zjutraj cele ure preklečal tako zamaknjen, da ni slišal ničesar okoli sebe.“

Isto trdijo sestre, ki so mu prihajale na pomoč iz raznih redovnih družb. Če ga je bilo treba poklicati izpred tabernaklja, ni bilo mogoče drugače kot nekako „zbuditi ga“.

Za proces je gotovo nepopisna škoda, da nimamo zapisanih doživetij teh samotnih ur ali molitve pred tabernakljem ali molitve na dolgih poteh, ki jih je toliko napravil čisto sam. Ni znakov za tako imenovano vlitu kontemplacijo. A njegova smrtna stiska zadnji mesec dokazuje, da je vsaj v pridobljeni kontemplaciji prišel do tiste strašne „noči vere“, ki se je bili deležni večiki svetniki kot Janez od Križa, njegov vzornik, Terezija iz Lisieuxa, sv. Frančišek Asiški in toliki drugi. A za to razmišljanje si je treba vzeti več časa, ko dospemo do zadnje postaje križevega pota tega Simona iz Cirene.

F. S.

Urnili so se...

Pred tremi leti so iz Misijonskega zavoda v Argentini odšli na Madagaskar trije absolventi: Glinšek Janko, Jemec Tone in Žitnik Fredi. Naravno, da so mnogi zmajevali z glavo. Tako mladi, pa v neznan misijonski svet! Za vsakega je moral dati oče posebno dovoljenje škofu na Madagaskariju, ki je kot tedanji škof naših slovenskih misijonarjev v Farafangani (zdaj je kardinal v Tananarive), tudi imel strah. Da so za potovanje morali doseči kar precej komplicirano dovoljenje, da jih njihovi očetje pustijo na pot, je po sebi razumljivo. Nobeden še ni bil polnoleten.

Letos, 10. februarja, smo jih pričakali na letališču Ezeiza v Buenos Airesu. Niso bili samo domači in zastopstvo zavoda. Bila je predvsem mladina, ki je ves čas z njimi soživela. Posebno je z njimi živel in zanje po svojih močeh tudi delal in molil Misijonski zavod. Vedno so fantje čutili, da so tam kot naši zastopniki. In tudi vsa Slovenska vas – kompaktno naselje Slovencev – se je ves čas zanje zanimala. Nenadno se na letališču zasliši med množico ploskanje. Prvi vtis je bil, da je moral priti kak znamenit človek. Šele, ko smo mi starejši zagledali tri mlade obraze, smo se znašli, da ploska naša mladina v pozdrav našim laičnim misijonarjem. Bilo je tako spontano, da je bilo pristen izraz tega, kar smo čutili vsi.

Seveda so šli iz objema v objem, najprej domačih, potem ostalih. Samo ta prizor je bil zadostno plačilo staršem, ki so jih pustili v misijone, pa morda ves čas živeli z neko tesnobo, kako se bo vse izteklo. Ponovno so dobili zahvalo, najbolj prisrčno zahvalo od novega škofa, ki še prosi za take fante. To je tudi najboljše spričevalo, kaj so pomenili na Madagaskarju. Kako so se poslavljali od tam, kako so potovali po ovinku domov, to bodo opisali sami. Mi moramo samo kot v kroniko zapisati njihov prihod.

Preveč zdvajamo nad mladino. Preveč tarnamo: kakšna je ta naša mladina. En sam droben dokaz, kaj zmore mladina: Tri svoja najlepša leta so posvetili misijonu na Madagaskarju, opravili krasno delo. A bolj je važno to, da so s tem pričevali za idealizem in božje kraljestvo najprej mladini na Madagaskarju, ki kar razumeti ni mogla, da so prišli zastonj k njim, zastonj zanje garali, ko bi si doma lahko privoščili udobno življenje in lepo kariero. Ta njihov dokaz nesebične ljubezni je odjeknil v mladih malgaških dušah. Pa ne samo v njih.

Ne samo Malgašem, vsej naši slovenski mladini v zdomstvu in v domovini so nehote postali „živa pridiga“: ne misli samo nase, misli na brata, ki je morda daleč, pa potrebuje tvoje pozornosti, tvoje ljubezni, bolj kot tvojega denarja! Denarja niso delili, delili pa so v obilju svoj

čas, svoje sposobnosti, svoj smehljaj, svojo vedno dobro voljo. Naj bi jim še sledili slovenski mladi ljudje. Misijonski zavod pa si je zapomnil prošnjo škofa: še nam jih pošljite, takih fantov! Torej gremo naprej v upanju, da to delo ne bo zamrlo.

In nazadnje so fantje sami odkrili nekaj: obogateli so. Nobena univerza jim ne bo dala tega, kar so v svoji osebnosti pridobili na Madagaskarju med najbolj revnimi in zapuščenimi. Vsak je takoj začel z načrti za nadaljni študij. Ko so drugi morda ta leta zapravljali, so jih oni kot bogato hipoteko naložili v božjo zakladnico. Vrnili so se zdravi, srečni, polni življenja, obogateni, pa brez „beliča“. Plačano so imeli – to je bila obveza Misijonskega zavoda – samo pot tja in nazaj. Vse njihovo delo je bilo zastonj, to se po sebi razume. Obrestovalo pa se je v njih samih. To zdaj vedo. In pričakujemo, da nam bodo na ta ali oni način ne le poročali o svojem delu, ampak iz svojega bogatega izkustva med mladino širili tisto lepoto srca, ki so jo ponesli na Madagaskar in še bolj bogato prinesli nazaj.

Hvala, Janko, Tone, Fredi, za ta dokaz pristnega krščanstva!

F. S.

Ob slovesu z Madagaskarja s škofom področja, kjer so delovali: Fredi Žitnik, Tone Jemec, škof in Janko Glinšek.

PROFESORICA MATEMATIKE V ZAMBIJI

INTERVJU S KRISTINO MLAKAR

(November, 1978.)

Pogovarjal se je

o. Stanko Rozman S.J.

Laična misijonarka, profesorica KRISTINA MLAKAR, je prišla v misijone že l. 1969. „Katoliškim misijonom“ se je predstavila v začetku svojega misijonskega delovanja. Kasneje ni več dosti pisala, pač pa so KM občasno prinesli kakšno krajše poročilo o njej in o njenem delu med zambijsko mladino. Intervju z njo naj bi osvetlil njen doprinos k dvigu izobrazbe med to mladino. Misijonarka Kristina Mlakar gre (je že šla) 19. novembra na trimesečne počitnice. Ima pa urejene vse dokumente za ponovno vrnitev v misijon in sicer februarja meseca prihodnjega leta. Ima dva brata duhovnika: Janez je prav tako misijonar v Zambiji, Martin pa dela med slovenskimi delavci v Nemčiji. Oče jim je umrl, mama pa še vedno kuha žgance in dela bohinjski sir – ko je čas za to – in nestrpnost pričakuje hčerko na obisk.

1. *Kristina, zaključila si tretji kontrakt v Zambiji in greš na zasluženi dopust. S kakšnimi občutki odhajaš v domovino? In kakšen je tvoj načrt potovanja?*

No, kdo o tem razmišlja? Mm... Ko je dopust daleč, se ne razmišlja, a ko se približa, začnem razmišljati o svojih domačih, o prijateljih in znancih. Spremembe so velike. Nečaki in nečakinje hitro rastejo in me boči, ker njihove rasti ne morem spremljati. Ob vsaki končani pogodbi pa razmišljam, ali bi se ne vrnila za stalno domov. Kar ne morem si zamišljati, da bi rekla enkrat za vedno: Zbogom, Afrika... Nameravala sem obiskati Sveto Deželo, a so zveze od tu zelo neugodne. Zato grem direktno v Anglijo, da se srečam s svojimi prijatelji in dobrotniki, predvsem k družini Rehberger v Bedford, kjer sem se učila angleščino. Potem grem v Nemčijo obiskat brata Martina, ki

apostolira v betonski džungli. Rada bi videla njegovo delo, saj je tudi on svoje vrste misijonar. Od tam pa domov k mami jest bohinjki sir in zabeljene žgance s kislim zeljem. Poleg mame me pričakujejo tudi bratje in sestre, sorodniki in misijonski prijatelji. Čes bo hitro mineval. Februarja prihodnjega leta pa spet nazaj v Zambijo.

2. *Boš šla na oddih? Proforska žilica ti ne bo dala miru, da ne bi „zagrešila“ kakšnega predavanja.*

Tokrat bi rajši bolj počivala, kot pa prejšnji dopust, ko sem bila vsak čas na kakšnem srečanju. Namesto da bi se spočila, sem se bolj utrujena vrnila, kot sem pa odšla na dopust. Sicer pa tako ne vem nič novega povedati.

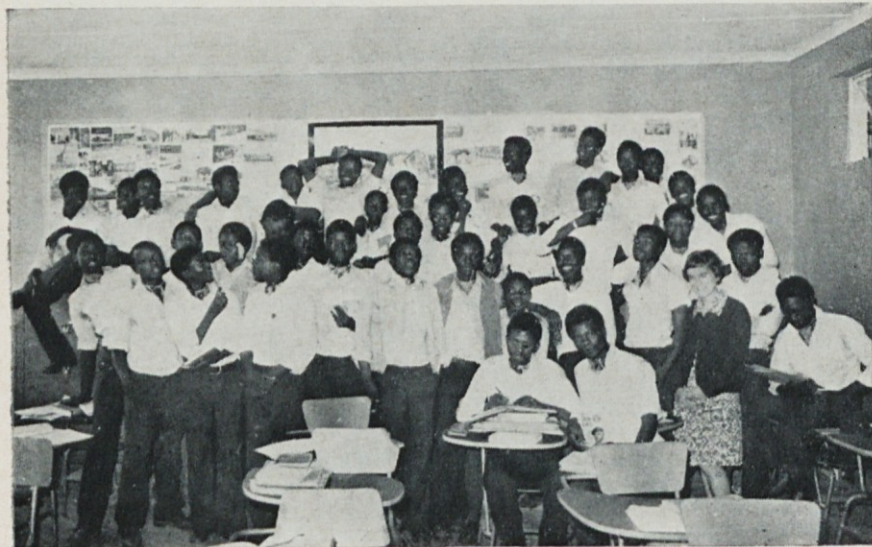
2. *No, meni se pa zdi, da je vztrajanje v istem misijonu velik dogodek!*

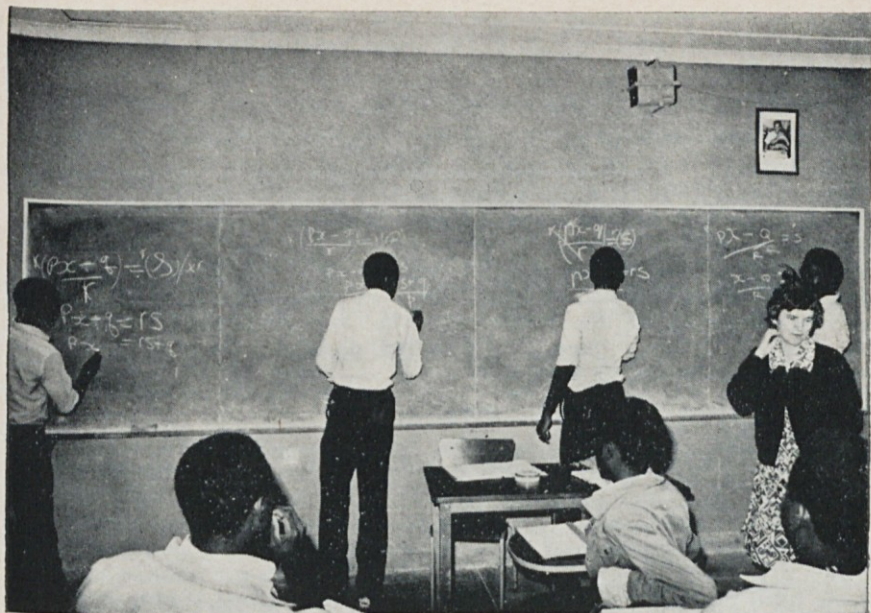
To imaš pa prav. Saj smo v preteklih treh letih marsikaj razburljivo in zanimivega doživeli. Posebno vesti iz Rodezije so zaskrbujoče. Gverilci pridejo v šolo in pobijejo bele misijonarje. Vendar ne izgubljam poguma. Ni namreč treba vse črno gledati. Zambijci so žejni Boga, je treba potrpeti in vztrajati.

4. *Dotaknila si se misijonskega poklica. V čem ga vidiš? To te vprašam, ker vem, da marsikak duhovnik ali redovnica vidi malo verskega smisla v poučevanju. Pravijo, da bi to, kar oni delajo, prav lahko delali laiki.*

Odgovor je težak. Najprej sem mislila, da bi zamenjala duhovnika ali redovnico na gimnaziji. Če ne že zamenjala, pa vsaj nadoknadila

Profesorica Kristina Mlakar med svojimi študenti.

Štirje študentje rešujejo isti matematični problem. Kristina čaka...

vrzeli, ki ostanejo neizpolnjene. Neka redovnica je tudi poučevala na naši šoli. Opazovala me je in mi potem rekla: „Saj jaz isto delam, kot Kristina, ki ni redovnica.“ In je izstopila iz reda. Poglej, kakšen slab vpliv sem imela nanjo.

5. *Mar ni sestra naredila napačen zaključek, ker ni imela pred očmi svojega redovnega ideala?*

Mislím, da je misijonski ideal splošno-krščanskega značaja. Kakšen podeželski župnik v hribih moli vsak dan brevir, mašuje in razmišlja, kako bi ljudem pomagal. V tem vidim njegovo in tudi svojo apostolsko usmerjenost. Seveda ne molim brevirja, kakšen psalm se pa večkrat odtrga z mojih ustnic. Kar dela našo molitev bolj misijonsko, je to, da živimo med ljudmi, ki so od nas zelo različni in povečini še ne poznajo Jezusa in njegovega odrešilnega dela. Molitev me dviga. Pred tremi leti sem se priključila molitveni skupini. Vsak teden se navdušujemo za Boga in drug drugega duhovno dvigamo. Mislím, da je molitev stebler misijonskega delovanja. Ako nekdo moli, bo vse, kar dela, naredil „krščansko“.

6. *Tvoje misijonsko delovanje je v glavnem v poučevanju na gimnaziji v Materu Boys Secondary School. Si zadovoljna s svojim delom?*

Sem, toda o tem je prav tako težko govoriti. Poučevanje in vzgojno delo nikjer ni lahko, posebno pa še ne v tuji deželi. Zambija pa je

počasi postala moja druga domovina; Bog me stalno utrjuje v misijon-
skem poklicu in mi daje tudi vedno večje veselje, kljub težavam. Sem
mu hvaležna.

7. *Na kakšne zapreke naletiš pri svojem delu?*

Že vrabci čivkajo po strehah, da poučujem matematiko skoro v
vseh razredih. Za moj predmet je treba imeti glavo ali pa nagnjenje.
Število takih dijakov, ki so odprti za to, je manjše kot pa kje drugje.
Zahteva sposobnost abstraktnega mišljenja. Moji dijaki so pa konkretni,
morajo vse videti in otipati, pa še potem jim gre težko v glavo. Ponav-
ljati in ponavljati moram snov, da mi gre na živce; če se razjezim, je
pa še slabše. Na različne načine jim poizkušam vcepiti znanje. Ko si
obiskal enega od mojih razredov, si slikal štiri študente, ki so reševali
isti problem. Eden je hitrejši od drugega, potlej pa malo poškilijo drug
k drugemu in si dajejo korajžo.

8. *Kako pa šola na splošno napreduje?*

Standard na naši šoli se iz leta v leto izboljšuje. Dobivamo tudi
bolj nadarjene učence kot poprej. Veliko zaslugo imajo nedvomno bratje
marijanisti, ki šolo vodijo. Oni so posvetili življenje zambijski mladini
in ne pridejo kot mnogi drugi učitelji za leto ali dve in potlej spet odi-
dejo. Morajo se znajti tudi v materialnem pogledu, saj ni lahko dobiti
učnih pripomočkov, gradbenega materiala. Vkljub pomanjkanju vsega,
so se lotili gradnje večje dvorane, v kateri bodo lahko dijaki prisostvo-
vali skupnim prireditvam, igram in filmom.

9. *Si opazila kakšno večjo spremembo v poučevanju in v vzgoji dijakov
v devetih letih svoje službe?*

Večja sprememba je gotovo to, da gimnazije ne vzgajajo dijake
le za visoke službe, ampak tudi za praktične poklice. Predvsem bi radi,
da se vrnejo k zemlji, da jo vzljubijo. Zato mora vsak razred poleg
učenja in predavanj sodelovati tudi v „proizvajalni enoti“ (production
unit). Gojiti moraje zelenjavo, sadje... ali pa skrbeti za čebele. Ideal
je tale: da bi vsakdo postal tako samostojen, da bi lahko živel skoro
brez trgovin. Uvoženi predmeti so zelo dragi in se težko dobijo. Sicer
se je meja proti jugu ponovno odprla, vendar se zaradi tega vzgoja ne
bo spremenila. Kako zelo si želi zambijska vlada, da bi se veliko di-
jakov tudi kasneje posvetilo poljedelstvu, se vidi iz tega, da po končani
gimnaziji pošlje vse abiturijente v „Narodno službo“, kjer se pol leta
urijo v orožju in narodni obrambi, potlej pa morajo ostati na organi-
ziranih kmetijah po leto in pol in to pod napol vojaško komando. Mar-
sikdo tudi kasneje ostane na kmetiji, saj so uradniška mesta v večini
že zasedena. Z modernejšimi kmetijskimi metodami in vztrajnim delom,
predvsem pa z ljubeznijo do rodne grude, Zambija lahko v razmeroma
kratkem času postane samostojna, t.j., bo proizvedla dovolj hrane za
lastno prebivalstvo. Marsikateri dijak pa ravno na kmetih zasovraži
zemljo, poljedelstvo. Težko je ljudi siliti.

10. *Oktobra meseca nismo dobili le papeža-Slovana. Še mnogo drugih
dogodkov je pretreslo svet. V Zambiji smo doživeli bombardiranje.*

Rodezijski avijoni so se spuščali nad gverilska taborišča. Kako so študentje reagirali na te dogodke?

Ni se jim zdelo nič posebnega, da je novi papež Slovan. Bili so pa zelo pretreseni, ko je papež Janez-Pavel I tako hitro umrl. Rekli so, da bo sedaj zelo težko izbrati novega papeža. Vsak od kardinalov se bo bal, da se njemu ne bi kaj podobnega primerilo. Bolj vraževerni so celo zatrjevali, da ga je nekdo zastrupil. Vsak po svoje sodi.

Rodezijski avijoni so bombardirali gverilsko taborišče zunaj Lusake. Hiše so se tresle, tudi šola. Dijaki so vsi v strahu zapustili razrede in čakali, kaj bo. Čutili so se zelo nemočne. Takrat nisem učila. In ko sem prišla v razred, so me vprašljivo gledali. Ostala sem mirna. Rekla sem jim pa, da je treba delati naprej. Tako se je razred umiril.

11. *Te nikoli ni strah? Pa kar sama stanuješ v hiši?*

Nisem vedno sama. Pred leti sva bili skupaj z Zinko Hercog, ki se po končanem kontraktu ni vrnila. Odšla je v Avstralijo, kjer še sedaj živi. Potlej je bila z menoj neka Američanka, pa Avstralka in potem spet Američanka. Dobro je, če je nekdo v hiši, a je tudi težko, ker se je treba vedno znova prilagoditi. Sedaj trenutno stanujem sama, kar tudi ni tako napak. Skuham si, kadar hočem in kar hočem. Dobro je tudi to, da se sedaj slovenski misijonarji lažje zberemo v moji hiši. Drugje je težje, ker se je treba vedno ozirati na druge in slovenska beseda ne steče tako sproščeno. Ko je prišel na obisk slovenski jezuitski provincijal p. Marijan šef, smo se tudi tukaj zbrali. Prav prijetno je bilo. Skupni večeri enkrat ali celo dvakrat na mesec nas poživijo. Marsikdaj tudi kak študent pride potkrat na vrata. Prihajajo si sposoditi kakšno knjigo, vprašajo za nasvet... Tako se vzpostavlja pristna vez, ki je za vzgojo nujno potrebna. Marsikateri učitelj zaradi kratkega kontrakta ne more priti študentom do srca, se ne more vanje tako živjeti, da bi jim res pomagal. Imam tudi psičko LAIKO, ki mi dela kratek čas. Ponoči ni ravno prijetno, ako v hiši ni žive duše, čutiš utrip lastnega srca. Potlej pa začne škrebļjati po oknu. Tatje! Laika me prebudi, tatu pa prepodi. Strah je sploh tak, kot mi ga je mama opisala: V sredi je votel, okrog pa ga nič ni.

12. *Korajžo v burnih časih, ki jih v Zambiji preživljamo, ti bo dajal tudi tvoj brat Janez, ki se nam je pridružil septembra letos?*

Čisto drugače je, ako ima človek v bližini koga od svojih, posebno če je to celo brat. Celi družbi dodaja njegova prisotnost ton domačnosti. Janez tudi ne stanuje daleč, pet minut hoda od tu. Se ponavadi kar z avtom pripelje na skodelico kave in klepet.

Kristina, verjetno imaš delo s pripravljanjem za odhod na počitnice, mene pa tudi delo v Mumbwi kliče. Hvala ti, ker si si odrgala dragoceni čas za kramljanje, ki ga bodo, čeprav z zamudo, doživljali bralci KM. Ti želim srečno pot. Ko bo tale dialog izšel, boš ti že spet delala med zambijsko mladino. Prepričan sem, da imaš za seboj molitve prijateljev misijonov.

KATOLIŠKIM MISIJONOM ZA NOVO LETO

PIŠE O. JOŽE CUKALE S.J., INDIJA

Rad bi, da bi videli ples naših šantalcev, to je ples najstarejših prebivavcev Indije, katerih veje segajo od Biharja preko Bengalije in Bangladeša v Burmo in celo do Vietnama. V njem se skrivajo tisočletja. Plesali so ga med procesijo svetega Rešnjega Telesa letos v Kalkuti. Ritmično vzgibanje glav se ziblje z zibanjem inštrumentov, naj bo bobnov, tamburov, table in cimbal. Dva koraka naprej, en korak nazaj spremlja tiha melodija. Zares nekaj rajskega je ta šantalski rej.

Naše delo tukaj je precej temu plesu podobno. To je dva koraka naprej pa en korak nazaj. Torej se ne bojte, da bi se zaleteli z napredkom. Poplave koncem septembra so pa celo postavile ure vsaj za dve leti nazaj, a vseh zaspancev še niso prebudile...

POPLAVE

28. september je prinesel tako silovite plohe, da jih zgodovina ne pomni za stoletje nazaj. Niso udarile na Kalkuto kot v oktobru 1737. leta, ko so valovi morja ogrnili Kalkuto v višini 12 metrov. 300.000 ljudi je utonilo takrat. Podobni tajfuni so se že večkrat ponovili med Kalkuto in Citagongom. Udarili pa so to pot severno od mesta, čez Midnapore.

Večkrat se pogovarjamo, odkod cikloni? Ali jih pošilja Bog v kaznovanje? Ali so povzročeni po ljudeh in posledica brihtnih znanstvenih poskusov? Gotovo je, da je nekaj v neredu v atmosferi in stratosferi. Botrujejo jim nalivi in večkrat revolucije v morjih, posebno v tropskih morjih. En zračni lijak je udaril preko naše fare zadnjega septembra v širini deset metrov in je dvigal čvrsto pritrjene azbestne strehe, kakor papirnate zmaje dviguje veter, pa je hvala Bogu našel le par hiš, nad katerimi je stresel svojo jezo. Takrat je bilo nebo zaprto in dva tedna nismo videli ne sonca ne zvezd, a skozi temne kožuhe oblakov je lilo ko za stavo, dan in noč. Tiste noči noben misijonar ni spal. Sestrške kongregacije so bile dan in noč na nogah, pripravljene na pomoč. Kajti poplavljenici iz ilovnatih vasi so se tresli pred nenadnim mrazom in se jeli stiskati ob zidovih misijonskih poslopij. Le kam naj bi šli, če ne h glasnikom evangelija pozabljenih in ubogih?...

Najhujše so bili prizadeti okraji Bankure, Džargrama in Midnaporja. Vajeni poplav kot svojih oblikov riža, se v začetku niso zmenili za vode, ki so plesale okrog njih. Na severu so trije jezi popustili in takrat pregrnili vas za vasjo. Tisti, ki jih voda ni odnesla, so se skušali rešiti na više ležeče kolodvorske postaje, odtod na strehe, iz streh na drevesa, iz dreves so mnogi popadali od utrujenosti ali kačjih pikov. Bilo je več ko tisoč mrtvih.

Molk potopljenega sveta
se je dotaknil naših ust,
dvoje kober na vejah bodgača

Poplavljenji Cukalovega misijona...

zableše nam ples katakali
oblečeni v žametasto rdeči cinober...

Vojaštvo je pošiljalo svoje čolne, pa ni bilo možno zadostiti potrebam poplavljenega sveta. Sestre misijonskih družb so bile prve na terenu in večkrat gazile vodo do vratu, da so prišle do ponesrečencev,

na robu noči, v čolnu šalti
z jamborja luč brli,
trop angelov v šalti sedi,
ko noč unira.
Sestre neutrudno poje:
„Kristus, kj na drevesu razpet visi“
v njih sari se veter upira,
šalti drvi,
drvi.....

Skupna nesreča je zedinila ljudi. Iz naše fare je šlo na teren vsaj dvajset katoliških študentov. Brž so se naučili, kako vbrizgavati injekcije proti tifusu in koleri. Vojaški oficirji so prosili za več takih fantov, da so jih učili, kako manevrirati z motornimi čolni. Pomoč je prihajala najprej iz Nemčije in Amerike po zraku v nekaj urah. V naši fari smo ravno danes razdelili zadnje koce in tarpuline poplavljenecem, pa je še ostalo za tiste, ki jim je zginil riž pod vodo in so izgubili vse, kar so investirali v ribnike.

Zdaj se pričinja druga doba rehabilitacije brezdomcev.

V fari svetega Antona so vode odjenjale v štirinajstih dneh. Mnogo predolgo za zeleni riž, ki more kljubovati pod vodo kvečjemu tri do štiri dni. Ribe so drle tja, kjer so čutile večjo množ vode, torej hajdi na piknik ven iz ribnikov. Ko smo s sestrami gazili vodo v nekaj krajih do pasu, da bi ugotovili škodo po vaseh, smo videli igro rib in lovce z mrežami. Takrat so bile ribe sila poceni. Danes pa so spet drage ko žefran. Parkrat sem zdrsnil v kanal, a ker zna človek dobro brcati v vodi, je tak spodrsrljaj šport in prihranil sem si kopanje doma. 1200 poplavljenec je sprejela podružnica svetega Jožefa in šolsko poslopje naših sester. Danes se ti reveži že počasi postavljajo na noge ali pa popravljajo svoja bivališča. Njih noči so letos strašno hladne!

DUHOVNE VAJE SESTRAM M. TEREZIJE

Potem je prišel čas, ki si ga vsak misijonar zaželi, to je čas duhovnih vaj. Fizični počitek zelo dobro dene po prestanih borbah z valovi in mir pričakovanja Tistega, ki prihaja in že Prisotnega, je pravo doživetje. Zadnji dan pa stopi k meni provincijal in pravi, naj grem vodit duhovne vaje sestram M. Terezije, ki se pripravljajo na obljube. Samo csemdeset jih bo! Vzel sem pot pod noge in s sabo prinesel patra Bremena knjigo „The Bread that is broken“ in „Called by name“, pa še Fr. Sodje knjigo Duhovnih vaj. Mati Terezija je bila navzoča pri sklepni besedi in sveti maši in rekla, da so sestre napravile zelo uspešno

Družina diakona Ponkodž Poti-ja.

Škof Linus, o katerem piše obiskovalec v tej številki, posveča mladega indijskega dijakona Poti-ja v cerkvi na misijonu o. Jožeta Cukala S.J.

duhovno preobnovno, pa še stisnila mi je v roko stotak, pa sem ji ga vrnil za njene sirote. Vzela je v roke voščilno karto in nasmejana napisala: Moliva drug za drugega. Posvetite se, ker Gospod, ki vas je izvolil, je svet. M. Terezija.

Preden pa sem odšel iz Kalkute, sem se še enkrat oglasil pri njej, to pot s prošnjo, naj mi napiše priporočilno pismo za vzgojnega ministra, da nam prizna našo gimnazijo. Sila težko je dobiti pravico javnosti. In veste, kaj napravi Terezija? „Sama bom šla k ministru, da ga poprosim.“ Zdaj smo vsi v pričakovanju. Kajti ministru rdeče bengalske vlade bo težko odreči Materi... Mi zdaj pridno molimo! Dragi Katoliški misijoni, kar vprašajte g. Lada Lenčka, kako veselo se je končala skoraj tragično začeta epizoda z misijonskim denarjem in njegovim potnim listom. Povrnjen mu je bil ves denar in tudi papirji in sproščen je odletel proti Bangkoku, da tudi drugim misijonarjem prinese veselje obiska, pozdrave in nabirke Vaše misijonske radodarnosti. Mati Terezija se je pa vrnila na delo k svojim sirotam in svojim gobavcem, kot da bi se nič važnega ne zgodilo, le nasmehne se ti in pove, kako je Bog dober!...

JASLICE PRI NAS

Zdaj smo še zmerom blizu Božiča. Če se približate naši novi cerkvi, boste na križišču, preden zagledate katedralo, videli velike jaslice, ki so

jih družno delali hindujski in krščanski študentje. Na dvojnem triptihu je naslikana zgodba našega odrešenja: jaslice z Jezuškom, Modri z Vzhoda in beg v Egipt. Čudovit odziv sem ugotovil to leto! Skoraj vsaka krščanska družina, tudi protestantske so imele jaslice. Nekaj posebnega gre skozi duše naših ljudi v teh dneh. Naši Hindu bratje so prav tako veseli in darujejo veliko v teh dneh za reveže. Veliki bazarji so pa sploh polni petičnih ljudi, med katerimi pač ni veliko kristjanov, ki oblegajo svetlo razsvetljene kalkutske prodajalne. Rabin-dranath Tagore se je tako približal Božiču, da je zapisal:

Prišel si iz višav z nasmehom in zaslutil sem, da se mi je vendar enkrat sreča nasmehnila in se me dotaknila. Pel sem v kotu svojega doma in Ti si prisluhnil pesmi pred vrati moje hiše. Potem si vstopil in koliko je bilo moje začudenje, ko si iztegnil svojo desnico in zaprosil mene za darilo. O da bi imel tedaj pogum, da Ti bi dal samega sebe...

Da. Božič je dan dajanja. Tele vrstice sredi težkega dela, sredi prečute noči, ki se pomika jadrno proti novemu letu Vam voščim. Naj Sveti Duh privije svetilke v vaših dušah na način kot je razsvetlil Devico in Mater Marijo, ki je tako rada razmišljala s srcem, kar ji je bilo rečeno...

Aj, skoraj bi pozabil. Že nekaj tednov je prešlo, da se nisem oglasil v vaši, ki je popolnoma hindujska, kamor sem hodil učiti otroke molitev. Sam sem in tisoč opravkov. Vendar pa se vprašujem, kaj je važnejše, ali biti ljudem na razpolago, ki se drenjajo na verandi in čakajo ure, bodisi za blagoslov hiš bodisi za priporočilna pisma bodisi, ker nimajo nikogar, da bi jim poslal zdravnika?... ali...

Zadnjič so me povabili na „onaprašana“ v hišo prijatelja Sisirja Bose (g. Lado ve za družino), to je nekaj hindujski krst, da bi blagoslovil šestmesečnega otroka, pa sem zaradi dela in menda utrujenosti čisto pozabil. Za Božič so okrasili svojo verando, kot jo krasijo za Durgo festival, mene pa ni bilo...

SMRT VELIKE DOBROTNICE

Odprl sem zadnje pismo. Iz Clevelanda poročajo, da je avto povozil misijonsko sodelavko Ivanko Pograjčevu do smrti. Bila mi je kot sestra. Z njenim odhodom pa je obubožala tudi Bengalija, kajti odtisi njenih zlatih rok so ostali v Bodipurju, Kalijanpurju in Kaurapukurju. Vsaj petnajst let in več je vzdrževala z nabirkami misijonskih sodelavcev Sev. Amerike naš Bengalski misijon. Zdaj se je že srečala s svojimi misijonarji in verujemo, predvsem z božjim Misijonarjem, za katerega je hodila od hiše do hiše. Ne le njeni darovi, ona sama je bila dar, ki je dozorel v žrtev. Nikdar ni hotela v javnost s svojimi deli. Zdaj lahko govorim, da je polovico nabirk naše cerkve in mislim tudi Poderžajevo njeno delo. Stojim zamišljen in se vprašujem, koga bo Previdnost poslala na njeno mesto?

Draga naša misijonska sestra, spočij se v domu božjega Misijonarja in prosí za vse delavce po Aziji in Afriki, katerim si Ti služila tako širokosrčno Vsak dan se Te bom spominjal pri oltarju.

SIMPTOMI MLADE JAPONSKE DRUŽBE

O. VLADIMIR KOS S.J., TOKYO

Dasi se je število starejših Japoncev, to je starih vsaj 65 let, v zadnjih 11 letih pomnožilo, tako da zdaj tvori več kot 8 odst. celotnega prebivalstva okrog 115 milijonov Japoncev, je nadvse važno stanje mladih Japoncev; „mladi ljudje vplivajo zelo učinkovito na moderno družbo“ ugotavlja drugi vatikanski odlok o laičnem apostolatu (Apostolicam actuositatem, odlom. 12). Japonske vladne statistike razumejo pod besedami „mladi ljudje“ največkrat mladino od 15 do 24 let; teh je zdaj kakih 17 milijonov; če jim prištejemo mlade med leti 25 do 29, to je kakih 12 milijonov, lahko računamo s približno 30 milijoni mladih Japoncev, ki doraščajo v odločilne elemente bodoče Japonske. Kdor se nagne nad zemljevid delovanja teh 30 milijonov, zlahka opazi, da se to delovanje razlikuje v treh smereh: mladi ljudje so poklicno zaposleni ali študirajo ali pa so (kot pravimo po japonsko) „kar doma“ odnosno „še doma“ (japonski izraz lahko pomeni oboje, smisel mu določi poseben psihološki naglas).

ŠTUDENTJE

Med mladimi je najbolj izrazita študirajoča mladina; posebno tista, ki študira na univerzah in visokih šolah, a v teh sedemdesetih letih se sporadično uveljavljajo že tudi višje srednje šole. Japonski šolski sistem je bil po 2. svet. vojni prikrojen po ameriško: prvih 9 let je obveznih; sestavlja jih 6 let osnovne in 3 leta nižje srednje šole. Naslednja tri leta višje srednje šole so lahko priprava za poklicno delo, a zaradi zmeraj večjega ugleda še višjih šol (in temu primerne plače) so dejansko priprava na vstop v univerzo odnosno visoko šolo. Precejšen odstotek tistih, ki se jim ne posreči prestati vstopnih izpitov – že 40 let jih imenujejo „pekel vstopnih izpitov“ –, se povrne k študiju (kakor upajo, le) za leto dni in tvorijo splošno priznano socialno kategorijo „rónin“ (po naše bi jim rekli samuraji brez fevdalnega gospoda).

Današnja študirajoča japonska mladina živi pod vplivom silnic, ki so začele delovati s tkzv. „reformami cesarja Méjđzi-ja“ 1868, ki so spremenile fevdalno Japonsko v zmeraj bolj moderno industrijsko državo, prvo te vrste v Aziji, se pravi po zgledu tkzv. Zahodnega Sveta (ZDA so dejansko na vzhodu Japonske). Usodepolno so se vse te silnice življenja zaostriale septembra 1940, ko je Japonska pristopila k osi Berlin-Rim in so japonske čete vdrle v francosko Indokino, posebno pa leto pozneje, ko je Japonska proglasila vojno stanje z ZDA in Britanijo (7. decembra 1941, po japonskem koledarju 8. decembra). V teh dolgih tri-in-osemdesetih letih se je japonska mladina posebno študirajoča oblikovala skoraj izključno v dva nasprotujoča si lika: socialno čuteči lik, ki mu je bila glavna inspiracija socializem, a ki je polagoma prehajal v komunizem in celo v anarhijo; in v politično čuteči lik, ki se je v začetku navduševal za ideal bogate, monarhično urejene države,

polagoma pa prehajal – bolj kakor socialno čuteči lik – v radikalni nacionalizem in militarizem. Obojemu liku – tako socialno kot politično čutečemu – je treba priznati težnjo in željo po rešitvi socialno-političnih problemov, ki so nastali zaradi prehoda fevdalnega sistema v industrializirano državno obliko. Od 1941 do 1945 – 2. septembra 1945 je Japonska podpisala na krovu ameriške Missouri v Tokijskem zalivu listino brezpogojne predaje – je militarizem totaliziral Japonsko, a v socialno delovanje usmerjene študentske organizacije so več ali manj prikrito životarile, obenem pa poglobljale zavest svojega poslanstva. Prav na podlagi teh organizacij se je 1948 osnoval Zéngakurén, kratica za Nacionalno Federacijo študentskih Samoupravnih Organov. Od vsega začetka je Zéngakurén podedoval težnje po komunizmu in anarhiji.

ZENGAKUREN

Jedro te federacije tvorijo tkzv. aktivisti, ki so skoraj vsi člani kakšne politične organizacije in ki kljub manjšini odločilno vplivajo na potek odločitev. Pravzaprav je funkcija federacije medsebojna pomoč v odnosih do šole in učiteljstva, a vedno znova jo aktivisti usmerjajo v politične cilje onstran šolskih zidov. Ena izmed odločilnih kart v roki aktivistov je neprestano spominjanje na 2. svet. vojno in na vse, kar jo je z japonske strani povzročilo (v interpretaciji aktivistov, se razume, toda tudi v luči 1.850.000 ubitih in 680.000 pogrešanih in ranjenih Japoncev).

Istega leta (1948) je vlada predložila parlamentu zakonski predlog o omejitvi političnega delovanja študentov, na kar je Zéngakurén takoj reagiral s splošno stavko, ki je bila takoj dobro organizirana, da je zajela široke plasti in je vlada predlog morala umakniti. Zmagoslavni Zéngakurén je maja 1949 praznoval svoj 2. „kongres“ s prikritimi grožnjami proti vladi in ustaljenemu redu. V dobo tega kongresa je naenkrat zagrmelo iz kominformistične centrale v Moskvi in sicer proti japonski KP in njeni politiki, na kar je japonska KP reagirala tako, da je obsodila – tako kot japonska vlada – splošni štrajk zengakurencev in začela z intenzivno ultralevičarsko propagando. Leta 1955 je japonska KP uvedla javno kritiko v svojih vrstah tako, da je lahko obsodila svojo prostalinistično politiko in s tem svoje vsaj zakulisno vplivanje na prostalinističen razvoj v Zéngakurénu. To je do dna pretreslo njegove aktiviste, ki so toliko žrtvovali za določene cilje. Leta 1956, na svojem 9. kongresu, se je Zéngakurén odločil za več ali manj nenasilna sredstva za dosego raznih političnih ciljev. npr. za prepoved atomskega orožja, odpravo ameriških vojaških baz, neoboroževanje in normalizacijo odnosov med Japonsko, U.S.S.R. in Kitajsko. Toda še istega leta se je osnovala Japonska Revolucionarna Komunistična Zveza, in sicer zaradi trockističnega pojmovanja sredstev za dosego ciljev. 1958 ji je sledila ustanovitev Komunistične Zveze in Japonske Zveze Socialistične Mladine. V borbi proti obnovitvi Varnostnega pakta med Japonsko in ZDA so se vse te organizacije združile, sicer pa so se in se še bore med seboj, združujejo in znova cepijo na razne ločine, ki se v zadnjih letih celo med seboj pobijajo.

Antagonizem med levičarsko-komunistično in levičarsko-nekomunistično usmerjenimi študentovskimi organizacijami je izbruhnil posebno ostro oktobra 1967 pri tokijskem (tedaj mednarodnem) letališču Hānda in borba za nadvlado se je prenesla med zidove univerz, posebno pod vplivom francoskih majskega izgrediv 1968.

Ne le pod francoskim vplivom, ampak najbrž tudi ob ameriškem študentovskem gibanju proti vojni, se je 1968 naenkrat spremenila smer borbe japonskih študentovskih organizacij: napadli so univerzo kot ustanovo v službi kapitalizma. Zavrelo je med zidovi – in zunaj – 77 univerz in 73 višjih srednjih šol, poslopja so zagorela, lastnina se je zdrobila pod udarci sistematičnih razbijalcev, učitelji in včasih tudi študentje so zaječali od ran. Na koncu leta 1968 se je naša katoliška univerza Sophia v Tokiu odločila, da – kot prva – pokliče na pomoč policijo, ker so študenti, drobna revolucionarna peščica, zajeli praktično vsa administrativna poslopja. V eni uri je bilo obleganje končano; našemu zgledu so sledile več ali manj hitro tudi druge univerze. V dobi 1967-1968 je bilo ubitih 17 študentov.

Nasilje je odbijalo mnogo študentov, toda splošni reformni program, ki so ga revolucionarji-študentje propagirali, je na splošno žel široko simpatijo študentov in celo nekaterih sicer politično nevezanih učiteljev. Program je zahteval odpravo izpitov za vstop na univerzo, in odpravo šolskih redov, češ da spreminjajo človeka v nečloveški mehanistični sistem (kar spominja na Marcusovo enodimensionalnost, merodajno za tkzv. Novo Levico npr. v ZDA in Zah Nemčiji).

Obdobje 1970-1971 pomeni navidezno normaliziranje študentskega življenja, predvsem zaradi opozicije glavnih japonskih političnih strank leve, ki jim Zéngakurén in podobne organizacije niso več predstavljale enovitega zaveznika in tudi zato, ker se je japonsko javno mnenje obrnilo proti nasilju s strani študentov. In javno mnenje na Japonskem je važen politični činitelj; nanj se sklicuje vsaka stranka. Znotraj šolskih zidov pa so problemi ostali. Tisti, ki jim je bila revolucija vse – zanj so žrtvovali svoj študij –, so se zatekli k drugim oblikam ekstremizma, npr. k tkzv. Japonski Rdeči Armadi, ali pa h kakšni anarhistični organizaciji, katere ime postane znano šele po kakšnem atentatu, ki največkrat zadene nedolžne ljudi.

V dobi od 1967 do 1969 je policija aretirala več kot 20.000 študentov. Skušala je najti vzroke. Pokazalo se je, da je revolucijo vodila le peščica aktivistov, večinoma iz premožnih družin. In v večini teh družin ni bilo pravih medsebojnih odnosov, tako da si je mladi človek iskal druge pripadnosti, ki naj ga reši samote, lahko bi rekli „bivanjske samote“. Pokazalo se je tudi, da so ti sicer na zunaj tako junaško nastopajoči aktivisti – trpeli na tihem in iskali sovražnika, na katerega bi lahko zvalili to svoje trpljenje in razočaranje in nemoč in nesmisel. V takšnem primeru je ideologija kakor nalašč ustvarjena, da daje sovraštvu idealno obliko, na videz popolnoma v skladu z resničnim položajem.

Aktiviste je družila še ena lastnost: živčna trdnost; tako da so se predajali pretiranemu čustvom na račun treznega premisleka, ta labilnost je večkrat prehajala v brutalnost.

Zdaj je leto dni, kar funkcionira novo zgrajeno, za zmeraj večji moderni promet primerno tokijsko letališče Náríta. Dnevno ga mora stražiti 5.000 policistov, posebej izvežbanih za borbo proti gverilskim ekstremistom. To so študentje ali pa bivši študentje – v primeru Náríta pa tudi kmetje in delavci –, ki menijo, da se je kmetom okrog Náríta storila krivica s tem, da se je vlada odločila, da na njih zemlji zgradi letališče. Ekstremisti vidijo v tem zlo, ki ga povzroča tkzv. vsemo-gočnost države nad nemočnim posameznikom. Toda večina japonske javnosti odklanja tak način mišljenja in delovanja v zvezi z novim letališčem. Odklanjajo ga – vsaj javno – tudi politične stranke leve. Vladin odlok za gradnjo letališča je parlamentarno izglasovan; japonske volitve so svobodne, torej se je japonska družba svobodno odločila za to – letališče je bilo treba nekje v okolici Tokia zgraditi za vedno večje število orjaških mednarodnih letal. Ali je vlada plačala zadostno odškodnino za zaseženo zemljo? Čul sem, da več kot dovolj. Zato menim, da ekstremisti napačno ravna, ko skušajo motiti funkcionarje medna-rodnega letališča, in da škodijo lastni deželi vsaj s tem, da jo silijo v dnevno oskrbovanje 5000 posebnih policistov. Ljudje si prav ne upajo na letališče in trgovine se pritožujejo nad stalnimi izgubami.

MLADI DELAVCI

Tja do konca 2. svet. vojne ni bilo tako lahko za mladega japon-skega delavca, da najde v delu zadoščenje. V desetletju pred začetkom vojne so se razmere velikih podjetij in tovarn znatno približale idealu človeka vrednih odnosov, a manjša podjetja so se zadovoljila večkrat s primitivnim... Ker ni bilo lahko študirati, je dosti mladih ljudi iskalo zgodnje poklicno delo, in njih veliko število – potrebno za postopno se razvijajoče gospodarstvo – je naravno prikrilo število tragedij posa-meznih mladih delavcev, ki so trpeli od primitivnih razmer in odnosov. Šele leta 1947 je „Zakon o normah dela“ uzakonil za vso državo neke vrste minimalne obveznosti za dobro mladih delavcev. Temu zakonu je sledil podoben zakon o njihovi socialni oskrbi in sicer leta 1970, in kar je najprej veljalo za tovarniške delavce, je od tega leta naprej postalo zakon tudi za vse tiste, ki delajo na deželi. Vse te zakone je v določeni meri diktirala spremenjena situacija: mladina je zmeraj bolj polnila šole, se umikala ročnemu delu, bežala iz dežele v mesta.

Mlade japonske delavce, takorekoč na pragu 21. stoletja, bi lahko opredelili v štiri kategorije. Prva skupina stremi za materialnim blagostanjem odnosno boljšim socialnim položajem. Druga sanja o novi družbi z vrednotami, ki nasprotujejo vrednotam sedanje družbe, ki se jim zdi krivična posebno tedaj, ko morajo delati, namesto da bi študirali, kar pa jim je nemogoče zaradi premalo denarja. Tretja skupina najde zadoščenje v sebi primernem in dobro izvedenim delom, ki jim je po-goj za pravo uživanje počitka in prostega časa. Četrta skupina pa je neodločena, ker se ne more prav znajti med nasprotujočimi si vredno-tami sedanje japonske družbe.

Ker je glede izbire dela in kraja japonski delavec svoboden, je mladi japonski delavec dokaj migracijskega značaja. Posledica tega je,

Obiskovalec azijskih misijonarjev je takole slikal pisca tega članka o. Kosa
— na strehi enega od poslopij katoliške univerze v Tokiu.

da se ne čuti poklicanega k udeležbi pri lokalnih volitvah...

Seveda je večina mladih delavcev včlanjena v sindikalne organizacije, kjer se v zadnjih letih kaže apatija mladih ljudi napram ideologiji socializma in komunizma – drugih „-izmov“ trenutno skoraj ni – in zanimanje za splošne delavske in narodne probleme narašča.

Tako študent kot mladi delavec se rada družita v skupine za doseg najrazličnejših ciljev. Zmeraj bolj se uveljavljajo skupine za izrabo prostega časa (Japonci menijo, da imajo študentje preveč prostega časa). Morda Japonec po naravi čuti potrebo po združenju, ki lahko odpravi medsebojne razlike za pravi medčloveški odnos. Zanimivo je, da je igrala v zvezi z ustanovitvijo moških združenj vodilno vlogo vse od leta 1880 prav ameriška protestantska Y.M.C.A. Toda kmalu so jim sledila ženska in dekliška združenja, kar je še bolj zasluga katoliške Cerkve na Japonskem. Vsa ta združenja, v kolikor javna, so bila z vstopom v vojno 1941 ali prepovedana ali pa preimenovana v to ali ono patriotično organizacijo. Toda že eno leto po vojni (1946) je bilo spet 17,907 moških in 12,611 ženskih združenj.

Ogledali smo si nekoliko mlade Japonce in Japonke z, recimo, ravninskega vidika. Kaj pa nam nudi globinsko gledanje? Jeseni 1972 je vladni „Sektor za mladino“ izvedel anketo med mladino od 18 do 25

let. Prvi del ankete je bil o življenjskih ciljih. 35,8 odstotkov odgovorov – najvišji odstotek odgovorov na vprašanja – je bila za: „odkritosrčnost in ljubezen med menoj in drugimi“. (Ni jasno, kaj vse anketa razume pod širokim pomenom japonske besede za ljubezen.) 28 odstotkov je odgovorilo: „z zadovoljstvom opravljeno delo.“ 18,7 odstotkov je reklo: „ne vem, kaj pravzaprav hočem.“ 7,8 odstotkov se je opredelilo za denar odnosno socialni položaj. 5,5 odstotkov se je izreklo za neomejeno svobodo, 2,2 odstotkov: služba narodu in družbi. Potem je bilo še 0,4 odstotka za „službo mednarodnemu sodelovanju“ in 0,4 sploh ni odgovorilo. Za „življenje v veri za dosego zveličanja“ se je opredelilo le 1,2 odstotka odgovorov, to se pravi, da 74 odstotkom vseh vprašancev vera ne pomeni nič. (Japonski izraz za vero pomeni pripadnost h kakšni verski organizaciji.) V drugem delu ankete o tem, ali se čutijo zadovoljne v sedanji družbi, je 73,5 odstotkov odgovorilo, da so več ali manj nezadovoljni... Tretji del ankete je med drugim vseboval tudi vprašanje, ali ima vprašanec koga, ki mu zaupa in s komer se lahko pomeni o osebnih zadevah, in 23 odstotkov vseh vprašanj je odgovorilo: „Ne!“ Več kot 30 odstotkov jih je izjavilo, da se ne razumejo dobro z družinskimi člani odnosno s sosedi. Na vprašanje: „Ali je človeška narava bistveno slaba?“ jih je odgovorilo 33 odstotkov: „Da!“

Med razlogi za nezadovoljstvo je mladina navedla učenje na pamet in kopičenje golih informacij v šoli; prenizke delovne plače, egoizem podjetij, skopo odmerjen počitek, kot stroj delujoči sistem, in zmeraj isti način dela. Največji odstotek – 90,4 – pa je navedel dejstvo, da vlada noč in dan oznanja le industrijski razvoj dežele... Podobno visok odstotek – 83,2 – je izjavil, da je zlo v tem, da „je denar najvišja vrednota“.

Odličen poznavalec problemov japonske mladine, profesor Hisao Nāka na univerzi v Kjōto, pravi v svoji študiji „Japonska mladina v družbenih procesih“ (študija je prevedena v angleščino kot: *Japanese Youth in a Changing Society*; izdala pa jo je „Mednarod. Zveza Za Vzgojne Informacije“ v Tokiu 1977): „Silno nezadovoljstvo japonske mladine do družbe in države razodeva obenem to značilnost, da obtiči v abstraktnosti in nedoločnosti. Kar je spet znamenje, da se mladina izgubila stik z resničnostjo posameznikov in skupin in se umaknila vase... Morda je temu najbolj kriva prevelika skrb za dosego kariere... nič novega, če pomislimo na Japonsko pred 2. svet. vojno, vendar s to razliko, da so predvojne Japonce vezale vrednote na družino, vaško in državno skupnost in jim, več ali manj neposredno, dajale moč in zaupanje vase. Ta tradicionalna kolektivna etika je povezovala zvesto opravljeno osebno delo z državno proizvodnjo kot sredstvom za osebno družinsko srečo. Potem pa so se kakih 20 let po vojni začele kazati zle posledice enostranske državne proizvodnje... kolektivna etika se je začela vidno drobiti... mladim ljudem je ostala le njihova egocentričnost...“ (Str. 41-42).

Menim, da po tem kratkem pregledu ni treba posebej prositi za molitev za Japonsko – v vseh teh vrsticah se skriva spoznanje, da japonski mladini manjka Kristusa Odrašenika.

KRISTUSOVE PRICE NA DALJNEM VZHODU

Po pripovedovanju betharramskih misijonarjev Presv. Srca napisala
SR. MARIJA FRANČIŠKA NOVAK O.S.U.

Kakih 140 km severno od Chiengmai-a blizu burmanske meje, v budistični vasici blizu mesta Fang, je živila pod skromno bajto na kolih v „sobici“, zanjo prirejani, s stenami iz debelega papirja starih cementnih vreč, napetih na kolih iz bambusa... Na bambusovih tleh tenka slamnjača, ob njej prstena steklenica s svežo vodo, nekaj starih škatelj za pohišstvo, na ležišču pa mlada žena s smehljajem na obrazu, sedi in objema svoja kolena... ob pasu je hroma in se ne more premakniti.

Ime ji je „Noi“ = Mala.

Dekle, kot jih je toliko...

Noi je živila svojo brezskrbno mladost kmečke deklice v tej vasici med kokosovimi palmami in mangovimi drevesi. Pomagala je staršem pri skromnem gospodinjstvu, hodila zajemat vodo v sosedni potok. Obiskovala je tudi preprosto osnovno šolo in v prostem času pasla bivole v bližini vasice. Vsako jutro je na pragu svoje kočee ponudila skledico lepljivega riža žoltim menihom, ki so prišli mimo pobirat vsakdanjo hrano. Kot njene družice je rada hodila v pagodo, zlasti za budistične praznike. Zanimala se je tudi za potujoči kino, ki ga je kak popotni trgovec z zdravili kazal tam. Veselila se je preprostega življenja, brez vsake globlje duhovne ali razumske skrbi.

Ko ji je bilo 16 let, se je Noi začela zanimati za fante kot druga dekleta, saj je bila prikupna in ljubka. Nekega dne, ko ji je bilo skoro 18 let, si je izbrala fanta in začela z njim življenje brez vsake slovesnosti ali priprave. Ta prerana zveza ni uspela, kot tudi ne toliko drugih v tem zelo prostem budističnem okolju. Po dveh ali treh letih prijetnih ur – in neprijetnih v prepirih in spravah – sta se ločila. Otrok, ki sta ga imela, je umrl. Noi se je vrnila k svoji materi. Pri 23 letih se je poročila z vaškim zidarjem, ki se je zdel resen in marljiv.

Nesreča!

Popravljali so pagodo – budistični tempelj v vasici – in mož naše Noi, ki je bil hkrati zidar in tesar, je imel odgovornost za delo. Da bi tudi ona kaj zaslužila, je Noi vsak dan šla svojemu možu pomagat pri delu na pagodi. Vitka kot veverica, je plezala po lestvah, nosila gori polne vedre cementa za stebre. Brezskrbno se je vrtela na nevarnem odru precej metrov nad zemljo. Nekega dne, še mesec ne po poroki, jo je doletela nesreča, ki je spremenila njeno življenje. Oprijela se je enega kolov, ki je bil slabo zabit in se je majal. Padla je doli, kakih

8 metrov v globino Hrbtenica zlomljena ob pasu; ubogo Noi, ki je izgubila svoj smehlaj, so dvignili od tal in jo ohromelo od pasu odpeljali v veliko državno bolnico v Chiangmai, v četrto nadstropje, soba 5.

Srečanje s Pensri

Čez nekaj dni, na svoji postelji v bolnici, se je Noi spet začela zanimati za življenje, ker se pač ni zavedala, da je njena ohromelost neozdravljiva. Hotela je čimprej ozdraveti! Začela se je pogovarjati z dekletom na sosedni postelji, ki je bila v istem položaju. Obe sta postali zaupni in se pogovarjali cele dni...

Pensri je doma iz čisto budistične vasice kakih 15 km vzhodno od Chiangmai-a. Pred kakimi 10 leti je mlada delavka Pensri šla prvič v Bangkok. Na poti nazaj se je preprosti odprti avtobus prevrnil na ovinku. Pensri, ki jo je vrglo iz avtobusa, se je znašla ob cesti z zlomljeno hrbtenico, s polomljenimi rokami, z rano na vratu, hroma za vse življenje... Prepeljali so jo v veliko bolnico v Bangkok, kjer je ostala nekaj let. V tem času je Pensri študirala in napravila izpit iz prvih treh razredov srednje šole in ... prvič v življenju, je imela srečo, srečati se z Bogom! Članice Marijine Legije so ja prišle obiskat, jo začele seznanjati z resnicami krščanske vere, upanje se ji je začelo vračati. Ko so jo končno odslovili iz bolnice v rodno vasico blizu Chiangmai-a, je Pensri že dobro poznala krščansko vero, brala verske knjige; duhovnika, ki bi jo krstil, pa še ni srečala. V njeni vasi nihče ni poznal katoličanov, ona pa se ni mogla premakniti. Molila je in upala, da bo nekega dne prišel katoliški duhovnik. To, se je tudi zgodilo, ko je slovenski misijonar Mirko Tružnjak, takrat župnik v Chiangmai-u, slišal o njej in jo šel obiskat. Pensri ga je nagovorila: „že dolgo vas čakam, vedela sem, da boste prišli!“

Misijonar se je čudil, kako je mogoče najti v tem budističnem okolju to izbrano dušo, čisto vidno pod vplivom Svetega Duha, ki mu je zaupala: „Bogu sem hvaležna za svojo nesrečo, kajti po tej mi je bilo dano, da sem ga spoznala...“

7. dec. 1975 je misijonar v svojem, jeepu podobnem avtu pripeljal Pensri k nam v Regina Coeli, kjer je prenočila. Prihodnje jutro je bila krščena in na svojo željo je dobila ime MARIJA.

Pensri se je vrnila v svojo vas, ki je nekaj časa potem dobila kraljev obisk. Tajski kralj, kraljica, prestolonaslednik in princezinji gredo radi med ljudi, posebno v zapuščenih ali ogroženih vasicah in tak obisk je za vse vaščane zelo velik dogodek. Tudi za Marijo-Pensri! Prosila je domače, da potisnejo njen naslonjač – voziček čez prag in ob cesto, kjer je čakala s šopkom rož v pohabljeni roki na kraljeve goste. Ko je kralj Phumipol Adulyadej videl hromo dekle, ki ga je hotelo pozdraviti, se je ustavil in se spustil z njo v pogovor. Uvidel je, da bi ponovna operacija na desni roki in ortopedske vaje mogle pomagati ljubeznivemu dekletu. Ukazal je, naj jo sprejmejo v Chiangmai-sko bolnico in ji dajo nego na njegove stroške. V času bivanja v Chiangmaiski bolnici se je Marija-Pensri spoznala z Noi.

Maria-Pensri kaže svojo desno roko v mavcu škofu Robertu Rahtu. Ob njej je Bnakeo s pokvarjenim hrbtom in ramo, posledicami nesrečnega skoka. Pred stolnico v Chiangmai-u. Tako je razložila sliko s. Novak OSU.

V svoji živi veri novokrščenke je Pensri govorila z Noi o Bogu, o Jezusu Kristusu, o Odrešenju. Razložila ji je smisel in ceno trpljenja. Noi jo je poslušala in spraševala. Zrela je bila tudi ona za sprejem novice o Odrešenju.

Preizkušnje

Čez mesec so zdravniki uvideli, da z Noi ne bo nič bolje, in so jo poslali nazaj v njeno oddaljeno vasico. Težko je bilo slovo od Marije-Pensri. Noi ni imela več staršev in vedela je, da jo čakajo doma druge težave. In tako se je zgodilo! Paralizirana žena, ki je potrebovala stalne nege, je bila kmalu v nadlego možu, ki ni imel lastnosti kakega junaka. Brez odlašanja jo je dal prenesti na dom starejšega brata naše Noi. Ne dolgo potem je nesrečna mlada žena zvedela, da se bo njen mož kmalu spet poročil.

Medtem se je rak začel razvijati v mrtvem delu njenega telesa. Ni imela bolečin, a ko so videli, da je njeno stanje brezupno, so ji sorodniki in sosedje začeli svetovati, naj pogoltne kepico opija ali kak drug strup in bo vse končano. Noi, ki še ni dopolnila 24 let, je čutila, da je v nadlego svojemu okolju, ki jo je bolj in bolj zapuščalo.

Pisala je Mariji-Pensri v bolnico, kako silno rada bi postala kataličanka, ker to bi bilo edino sredstvo, ki bi ji omogočilo nositi njeno gorje.

Končno so jo znova sprejeli v bolnico v Chiengmai in jo dali v prejšnjo sobo, kjer je bila še Pensri. Le-ta je nadaljevala katehezo, ji dala knjige in ji razlagala, kolikor je mogla. Dvakrat ali trikrat na teden je prišel misijonar Mirko in nadaljeval s poukom. V Noi je našel prav navdušeno poslušalko. Ostala je optimist in mislila na svoje ozdravljenje. Jokala je zdaj redko in smehljaj ji je bil spet pogosto na ustnicah. Zaupala je misijonarju, da ji njena krščanska vera da pogum, da vse prenese. Jezus ji je pomagal in odkar je sprejela dar vere, ni več mislila na samomor, ki so ji ga tako svetovali v budističnem okolju. Darovala je svoje trpljenje z Jezusom Križanim!

Čudovito, še druga sosedna na bolniški postelji se je začela zanimati za pogovore med Marijo-Pensri in Noi. To je bila še ne 20-letna Buakeo. Prišla je iz še druge budistične vasi 35 km severno od Chingmai-a Po-vedala jima je svojo tegobno zgodbo. Njena kmečka družina je živela v veliki revščini, ko je prišla do nje „prijateljica“ in jo povabila v prestolico Bangkok. Tam bo našla zanimivo in dobro plačano delo! Ko je prišla na delo v hišo v predmestju prestolice, je ljubko, a bolj naivno deklo spoznalo, da je prišla v dom za prostitutke. Uprla se je in se hotela vrniti domov, a lastnik jo je surovo pretepel in jo zaklenil v sobo v nadstropju. Nekega večera se ji je posrečilo odpreti okno in v svojem obupu se je pognala doli. Našli so jo na cesti z zlomljeno hrbtnico. Policija jo je odpeljala na njen rodni sever, lastnika hiše pa zaprla. V bolnici v Chiengmai-u se je spoznala z Marijo-Pensri in Noi in sledila veroučnemu pouku z misijonarjem Mirkotom.

Rak je nadaljeval svoje delo v Noi, a ona ni trpela bolečin, ker je bilo telo ohromelo. Celo operacijo je doživela in so ji odstranili otekline, ki se je vedno bolj večala. Ko ni bilo več nobene pomoči, so jo zdravniki spet odslovili in se je morala vrniti domov v svojo sobico. Živeti ne bo mogla več kot 2 ali 3 mesece.

Zadnji tedni

Po povratku ji je usmiljena teta pripravila pod svojo kočo kolibo iz starih cementnih vreč in bambusa. Tam smo našli Noi v začetku tega pripovedovanja. Misijonar Pierre Salla (spremljevalec misijonarja Mirka na njegovem kratkem obisku v Sloveniji v začetku oktobra 78), ki ima lepo misijonsko postojanko blizu mesta Fang za primitivne gorjance, je prišel Noi večkrat obiskat in jo je 7. dec. krstil, točno leto po krstu Marije-Pensri. Tudi ona je sprejela ime Marija.

Zdravniki so ji dali kvečjemu 3 mesece, ona pa jih je živela še 7 ali 8. Misijonar Salla in njegovi farani so jo večkrat obiskali. Misijonar jo je nekega dne naložil na svoj jeep in jo odpeljal na svojo misijonsko postajo v Huay Bong. Takrat je prvič in zadnjič bila v katoliški cerkvi.

Prosila je, naj ji misijonar prinese sv. obhajilo ob vsakem obisku. „To je moja moč!“ je trdila. „Ti ljudje okrog mene nič ne razumejo in bi hoteli, da se zastrupim. Tako bi lahko končala in brez trpljenja.

„Noi“ je prvič in zadnjič bila v katoliški cerkvi — na misijonu v Huay Bong pri birmanski meji.

Ce bi ne bila spoznala Kristusa, bi se bilo to že davno zgodilo! Toda nočem, hočem živeti in vem, v nebesih, tam ne bo več smrti!“

Nekega jutra je doživela veliko veselje. Misijonar Mirko je prišel na obisk in s seboj pripeljal njene prijateljice Marijo-Pensri in Buakeo z nekaterimi dekleti iz Chiengmai-a. Ob tej priliki so jo prenesli gori v kočo njene tete in tam je bila Noi pri prvi sv. maši. Misijonar se je vsedel na tla in daroval euharistično žrtev na nizki mizici in pred njim tri hrome žene in 3 dekleta iz Chiengmai-a. Pensri in Noi sta sprejeli sv. obhajilo in kako pobožno! Sorodniki in sosedi so se približali in s spoštovanjem prisostvovali. Kako nenavadno, da so te mlade neozdravljive — polne upanja!

Po tem srečanju se je Noi začela poslavljati. Trpela še ni toliko, dokler rak ni prišel do živih delov telesa. Tudi tedaj je ostala pogumna in njen smehljaj ni ugasnil.

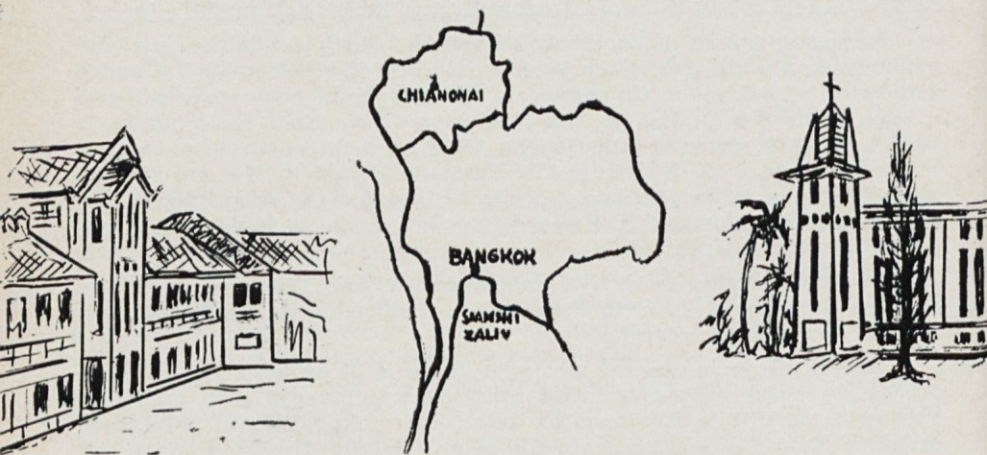
Še zadnjič jo je obiskal misijonar Salla in ji prinesel sv. obhajilo, preden je odšel na svoje daljše misijonsko potovanje med gorjance. Prosila je, da bi bila pokopana na katoliškem pokopališču ob misijonski cerkvi v Huay Bong. Ta njena želja se ni izpolnila! Umrla je nekaj dni pred misijonarjevim povratkom. Nekaj kristjanov je prišlo k njej molit, a njeni budistični sorodniki so poskrbeli za kremacijo po budistični navadi. Mala Noi, trdo preizkušena v svojem kratkem življenju in zvesta v preizkušnji, je našla srečo, ki ne mine!

Buakeo je tudi zapustila bolnico. Dasi pohabljena, ni navezana na voziček. V svoji vasici živi pri svojih sorodnikih. Prosila je za knjige o molitvi, o verouku, da izpopolni svoje znanje. Misijonar Mirko, ki ni več v Chiengmai-u, marveč nazaj pri svojih dragih gorskih kariancih, jo gre obiskat od časa do časa.

In Pensri? Ona je zdaj za stalno v Chiengmai-u. Misijonar Mirko ji je preskrbel sobico „v senci stolnice“ ob domu domačih škofijskih sester. Desna roka se ji je toliko zboljšala, da se je dobro izučila šivanja. Tam v svoji sobici poučuje verouk, šiva in se ukvarja z ročnim delom. Plemenita dobrotnica iz Francije, hroma kot Pensri, znanka misijonarja Mirka, je obiskala Chiengmai. (Res čudovito, kako je danes tudi hromim mogoče potovati okrog sveta!). Ko je videla, v kako slabem stanju je bil Pensrin naslonjač-voziček, „made in Thailand“, ji je po povratku iz Francije oskrbela lep voziček „made in France“. Kako hvaležna je Marija-Pensri, da si zdaj sama lahko pomaga okrog cerkve, župnijske šole, vrta... samo po stopnicah v cerkev jo kdo potegne po deski, ki je za to pripravljena. Tudi v kakih 200 m oddaljen uršulinski misijonski zavod Regina Coeli pride včasih na obisk, a seveda ne sama, na ozki cesti bi bilo to preveč nevarno.

Sveti Duh je na delu v Cerkvi, v misijonih, po vsem svetu... in še prav posebno med ubogimi, trpečimi, zapuščenimi, pohabljenimi.

Kako lepo je čutiti Njegovo navzočnost in dejavnost v svojem življenju in v življenju drugih!

To risbo je napravila in poslala skupaj z gornjim člankom misijonarka s. Frančiška Novak O.S.U. Levo je pogled na uršulinsko šolo v Chiengmai-u, v sredi črtež Tajске, kjer se vidi spodaj Bangkok, zgoraj pa Chiengmai; na desni katoliška stolnica v Chiengmai-u.

IZKUSNJE V "TRETJEM SVETU"

DR. BERNARD ŠPACAPAN, GORICA IN UGANDA

RAZGOVOR PRED POVRATKOM V UGANDO
„KATOLIŠKI GLAS“, Gorica.

Po nekaj tednih bivanja v Gorici se je zopet vrnil v Ugando zdravnik dr. Bernard Špacapan. Pred odhodom smo mu zastavili nekaj vprašanj, na katera je rad odgovoril. Naj bi tudi ta intervju prispeval k povečanju naše soodgovornosti za misijonsko rast Cerkve!

Si zadovoljen, da si izbral namesto vojaške službe delo v Tretjem svetu?

Sem zadovoljen in bi vsakomur svetoval, naj poskusi še on. Ko gledam nazaj na vse, kar sem dosedaj doživel, moram sam sebi priznati, da se je splašalo: težav nič koliko, pa tudi uspehov. Največji uspeh je bil že ta, da mi je sploh uspelo oditi od doma, iz varnega in preskrbljenega okolja tja nekam, v neznano. Nato pa vsi ljudje in kraji, ki sem jih spoznal. Pa naravnost neverjetna zdravniška praksa! Dolga leta sem si želel, da bi šel za krajši čas v Tretji svet. Zdaj sem to poskusil in vem, da sem si prej predstavljal to izkušnjo vse drugačno kot je v resnici. Namesto romantike sem srečal ogromno človeško bedo in velika socialna nasprotja, ki jih postavlja neposreden stik med prazgodovino in dvajsetim stoletjem.

Kakšne so težave, ki jih omenjaš?

Ko sem se odpravil v Ugando, sem mislil, da bodo glavni problemi vročina, umazanija, divje živali, hrana. To so res težave za nekoga, ki se kot obiskovalec odpravi v Afriko za par tednov. Za tistega, ki tam živi in opravlja neko funkcijo, pa se pojavljajo vse večja vprašanja. Gre namreč za pomen prisotnosti belega človeka v tisti deželi. S čisto profesionalnega stališča je predvsem tu stik z vsemi mogočimi boleznimi, na katere naša univerza le deloma pripravi; stik z bolnikom, ki mu zaradi svoje omejenosti ne moreš pomagati, je huda zadeva, mislim za svojo notranjo umirjenost. Potem je tu veliko vprašanje, ki nima odgovora: je prav, da mi pomagamo, da gre bolnišnica naprej samo zato, ker smo tam mi, saj so sami domačini do nje brezbrizni; pa še, da je v pokrajini dobra bolnišnica, vse drugo pa je na psu, npr. šola, prevozi, poljedelstvo, red, socialna pravičnost.

Kako gledajo domačini na zdravnika iz Evrope?

Beli človek predstavlja še vedno tistega, ki je pred stoletji prišel v Afriko in pod krinko civilizacije na vse načine izrabljaj njena bogastva. Zato nas tolerirajo, nas tudi z veseljem sprejmejo, ampak ljubijo nas ne in nas ne bodo nikoli. Saj se isto dogaja z misijonarji. Ker črnici vedo, da lahko od belca marsikaj dobijo, se sučejo okoli nas, nas častijo in zahvaljujejo. Pa ne zato, ker nas imajo radi. Radi imajo blagostanje, ki ga mi predstavljamo. V naši bolnišnici čutimo ta odpor proti belcu, ko silimo domačine k večji produktivnosti, vestnosti pri delu, točnosti; če jih moramo ob taki priložnosti opomniti, opazimo večkrat v njihovih očeh upornost.

V kakšni bolnišnici deluješ?

Gre za državno bolnišnico. To pomeni, da je naravnost odvisna od ugandskega ministrstva za zdravstvo in sodeluje pri vseh njegovih zdravstvenih programih. To pa tudi pomeni, da smo večkrat brez najnujnejšega: goriva za pogonske stroje, zdravil, prevozna sredstva ipd. Osebe sestavljajo samo domačini, od katerih ni mogoče pričakovati velike pomoči. V misijskih bolnišnicah je v tem oziru veliko boljše, ker redovnice pazijo na oskrbo, bratje skrbijo za stroje, zdravniki pa opravljajo le svoje delo. Seveda pa so prav zaradi tega misijske bolnišnice večkrat izven afriške realnosti, kot privatne klinike v Italiji. Bolnišnico imava v rokah dva zdravnika, bolnikov je vedno okrog 200, v oskrbi pa imamo približno 150.000 prebivalcev. Najbolj pogoste so infekcijske bolezni (tuberkuloza, malarija, črevesni paraziti ipd.); hud problem so otroške bolezni zaradi podhranjenosti. Sicer pa je vsaka hujša bolezen v tisti deželi težak problem zaradi razdalj, nevednosti ljudi, pomanjkanja vsakega preventivnega posega itd.

Se rad vračaš v Ugando?

Ostaja mi še dobrih deset mesecev moje obveznosti v Ugandi. Tako sem obljubil in bom to držal. Vem, da sem na tistem delovnem mestu potreben, da ne bo nihče opravljal dela namesto mene. Moram pa priznati, da sem utrujen zaradi nenehnih skrbi, in ker v bodoče stanje gotovo ne bo bolje, raje slabše, zato nekako prisiljeno pravim, da grem rad nazaj. Ni mogoče zatajiti želje in potrebe po varnosti in komodnosti, ki jo kot vsak drugi nosim v sebi. Z željo, da bi se mogel spet z vami srečati čez eno leto, pozdravljam ob tej priložnosti vse svoje znance in prijatelje.

UREDNIŠTVU „KATOLIŠKIH MISIJONOV“ pa se je dr. Špacapan oglasil s pismom iz Ugande v začetku lanskega leta; v njem sam postavlja vprašanje, ali se lahko smatra misijonar ali ne:

„Pred časom sem prejel dve številki „Katoliških misijonov“. Sicer sem jih že videl, ko sem bil med tem doma, a vendar sem bil zadovoljen, da ste se me spomnili, čeprav je res, da sem bolj ob robu misijskega poklica. A veselje do misijonov sem prejel prav v Vašem Misijonskem zavodu pred tolikimi leti. K temu dodajte še željo po novostih, vojaško obveznost – pa imate primer misijonarja med ravednicami. Zlasti iz Italije odhaja v svet veliko število mladih iz podobnih razlogov. Za nekdanje okvire misijskega dela nismo prav kot se spodobi, vendar tudi mi kaj dobrega naredimo. A obstaja vedno velika razlika med nami in pravimi misijonarji, mislim tistimi, ki imajo poklic od Zgoraj. Oni delujejo in se žrtvujejo za božjo čast, ker jim je bilo to tako naloženo od Boga, in čakajo morebitno plačilo iz božjih rok, če ne prej, ob zadnji uri. Mi smo pa tukaj pred vsem iz humanitarnih, altruističnih nagibov. In zato čakamo na uspehe, na hvaležnost ljudi, in smo tako zadovoljni. Ker uspehov in hvaležnosti večkrat ni, zato smo večkrat nezadovoljni in gremo končno po dveh letih nazaj...“

Sicer smo pa mi laiki tudi kristjani in vsaj kar se naju dveh tu v Abimu tiče, je bližnji misijonar zadovoljen z najinim obnašanjem. Samo dopoveduje nama, da se teh ljudi ne da spremeniti v nekaj letih, da jih zato moramo sprejeti take kot so, da se moramo mi njim prilagoditi. Po enem letu in pol

dela tukaj vidim, da mi morda res ni uspelo, spraviti ta kraj in te ljudi malo na bolje, vsaj za pol milimetra. To je velik udarec za cilje in načrte, ki sem jih imel ob svojem prihodu sem.

V tej državi menda ni drugih Slovencev; veliko je Rusov, a ne tu na severu. Sicer pa pošta vedno prinese kak slovenski glas, tako se ni bati, da bi pozabil naš jezik v dveh letih. . .

Že vsa leta, kar sem proč od Slovenske vasi, sledim delu Misijonskega zavoda in sem večkrat ponosen, da sem bil tudi sam tam gojenec. Delo, ki ga vršite, je v današnjih časih naravnost izredno in uspehi se po skoraj 20 letih kažejo. Upam, da tudi naš stari Misijonski krožek še deluje. Jaz imam na tista zavodska leta najlepše spomine.

Konec junija 1979 tu končam svojo dvoletno obveznost. Mislim, da se ne bom obvezal še za dve leti.

Zaključujem s pozdravi vsem v Baragovem misijonišču in gojencem Misijonskega zavoda, z željo, da bi bili v bodoče uspehi vsaj tako veliki, kot doslej, če ne večji.“

K lepemu in iskreno pisanemu pismu dodamo samo, da se iz njega vidi, s kakšnimi idealnimi nameni se je mladi doktor odločil za vojaško službo v obliki zdravstvene pomoči „tretjemu svetu“ tam v Ugandi. Bog, ki vidi v globine srca, bo vse dobro, ki ga Bernard tam vrši za ljudi, toliko bolj poplačal, kolikor manj plačila in hvaležnosti prejme mladi idealist od ljudi, katerim se žrtvuje.

K vprašanju, kdo je misijonar ali kdo ni, bi dodali le eno misel: Vsekakor je misijonar vsakdo, ki dela na misijonskem področju v službi Cerkve, ki tam gradi božje kraljestvo.

OKROG VSTAJENJA

O. Vladimir Kos S.J.

Lučke v zadnji marčni meglí
za sivo jutro:
ker niti ladja ne vzklikne s sireno
za štorkljami na poti na sever
čez trdo grudo.

Lučke v sivi marčni meglí.
A skoraj, skoraj
po česnjevo bo vzcvetelo Vstajenje
v rjavo leto s črnimi kamni:
za vse nedelje.

Lučk solzé meglí: za cement
okrog Vstajenja,
močan in nem od trpljenja življenja;
in veter briše z oken nebeških
primrznjen pesek.

AZIJSKE MISIJONARJE SEM OBISKAL

L. L. C.M.

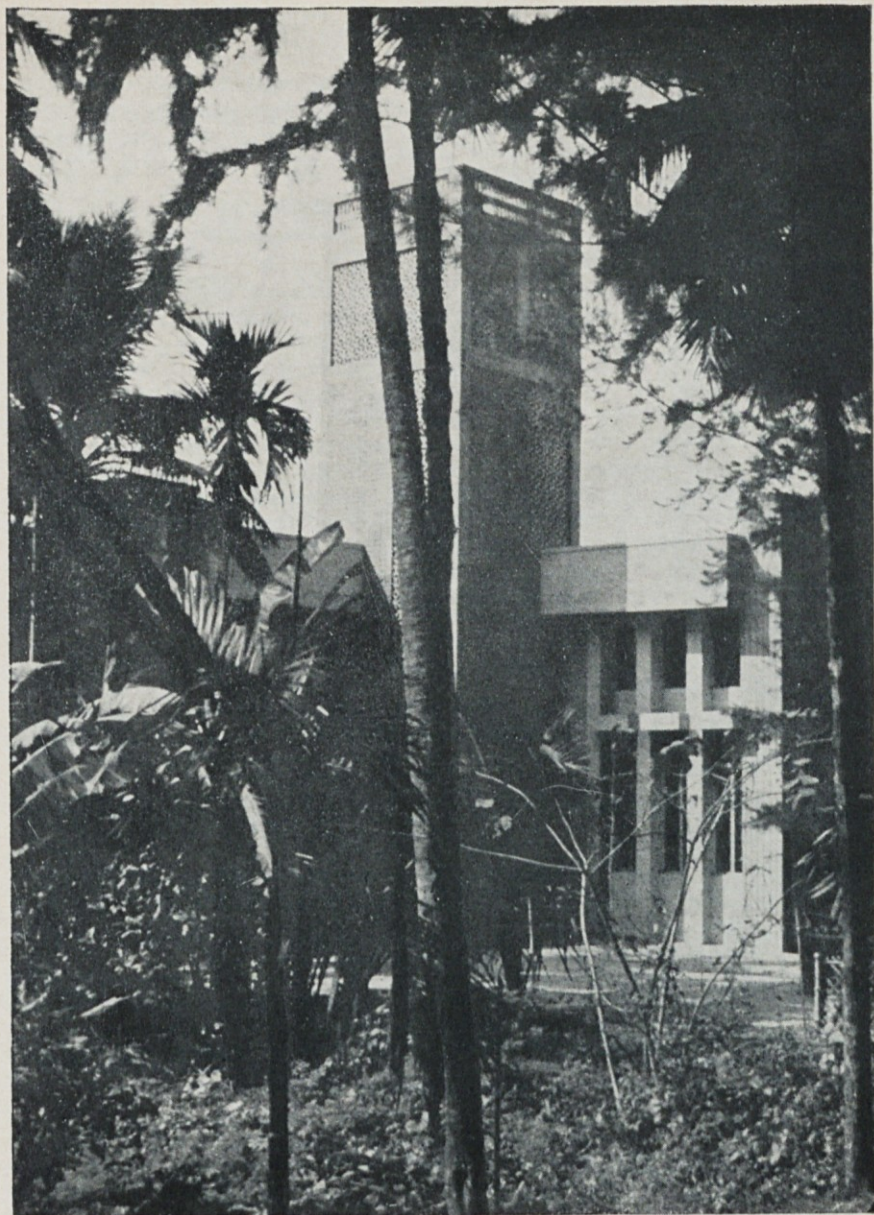
Z MISIJONARJEM O. CUKALOM NAOKROG

Kar dobro se je spalo na Cukalovem misijonu. Zjutraj me zbudi ob pol šestih zvonjenje iz bližnjega cerkvenega stolpa. Ko se opravi, stopim na odprti hodnik, pozdravim mlado jutro ter se razgledam naokrog. Nasproti misijonske hiše cerkev sredi bujnega zelenja košatih palm, za njo misijonski vrt in ribnik, ob koncu misijonske hiše koča s kuhinjo, za njo velik kokošnjak, enonadstropna stavba, za hišo še neka gospodarska poslopja, z Diesel motorjem za pridobivanje električnega toka. Čez misijon sicer vodi električni daljnovod, a ker ni transformatorja, toka za misijon in okolico še ni. Po hodniku se mi prizameje o. Cukale; on ima svojo sobico tik poleg moje; tudi br. Kešpret se je opravi in prišel iz svoje sobe, ki je tudi zraven moje, na drugi strani.

Ob šestih je spet vabilo k maši. S hodnika poslopja sem videl, da prihajajo verniki, indijske žene v pestrobarvnih sarijih, moški v belih hlačah in srajcah in ta ali oni fantič, čisto po naše oblečen. Tudi mi trije se odpravimo v svetišče. Pred vhodom ona dva odložita obuvalo, kakor vsi drugi. Po dveh, treh stopnicah vstopimo v svetel prostor, centralna stavba z velikimi okni vsenaokrog. Nasproti vhoda oltar in za njim na steni tabernakelj z Najsvetejšim; za oltarjem zakristija. Maša pa ne bo pri oltarju, ki je na dvignjenem prostoru, ampak je pripravljen mal oltarček tik pred verniki, ki so sedeli prekrizanih nog na preprogah, razprostrtih po tleh. Med verniki sta tudi dve, tri redovnice, belooblečene indijske sestre, katerih ena, zakristanka, pripravlja za mašo, kar še manjka. Midva s Kešpretom sedeva v ozadju na stole, ki nama jih je pripravil misijonar.

Cukale pride iz zakristije in po pozdravu Najsvetejšega sede na mali stolček pred oltarčkom ter začne s službo božjo. Vse po bengalsko... Vmes intonira to in ono pesem in poje z verniki. Po evangeliju jim tudi spregovori kramljaje, pa tako doživeto, da sam postane ganjen... in mora zaključiti. Verniki — kakih 20 vsega skupaj, od tega pet moških — zelo pobožno navzoči. K obhajilu grede domala vsi. Po maši se počasi razhajajo. A neka stara žena se približa nama v ozadju, se skloni k mojim nogam in jih poljubi v živi veri, hotoč počastiti Kristusovega duhovnika. Ko sestra zakristanka pripravi pri oltarju vse potrebno, grem maševat tudi jaz, ob asistenci br. Kešpreta. Seveda sem maševal, kot sem navažen, in malo po slovensko, malo po latinsko. Tudi pri moji maši je ostalo še nekaj vernikov.

Po maši in zahvali nama o. Cukale razkaže notranjost svetišča. Pozornost mi vzbudi velika marmorna spominska plošča, vzdana v steno, ki navaja podatke o gradnji in posvetitvi cerkve, pa imena ustanov in posameznikov, ki so s svojimi prispevki pripomogli k zgraditvi tako lepe hiše božje v tem revnem predmestju velemeta. Na plošči med drugim beremo, da je bil graditelj br. Vidmar Leopold, naš rojak. Med dobrotniki je en stolpec darovalcev indijskega okolja, drug stolpec pa navaja darovalce od drugod, med katerimi je največ rojakov iz Združenih držav, posebna darovalka je

Pogled na Cukalovo novo cerkev v Kaurapukurju pri Kalkuti.
(Slikal obiskovalec za diapozitiv.)

tudi pred kratkim umrla Ivanka Pograjec, ki je bila ena glavnih sodelavcev Cukalovega in Poderžajevega misijona med severnoameriškimi rojaki.

Pred cerkvijo ob poti, ki vodi na cesto, je Cukale dal postaviti veliko lurško kapelico z Brezmadežno v nadnaravnih velikosti. Ko prihajajo ljudje na misijon, in to ne le verniki, ampak tudi nekristjani, jih najprej pozdravi Marija; pred njenim kipom se zbirajo, čakajoč, da pridejo na vrsto, ko iščejo pomoči ali pri misijonarju ali pri sestrah, kadar pridejo po zdravniško pomoč. Mnogi tako pridejo po Mariji k Jezusu.

Šli smo zajtrkovat v obednico v pritličju misijonske hiše. Kajpada je dobri misijonar postregel z vsem, kar je imel najboljšega pri hiši. Ko smo si tako nabirali kalorij za dokaj natrpan program tistega dne, smo doživeli presenečenje: Iz Kalkute sta prišla k nam na Cukalov misijon brata Udovč in Vidmar. Kakšna pozornost! In tudi ona dva sta prinesla okrepčilo: svinjsko gnjat in pivo, v skrbi, da bi obiskovalcema ničesar ne manjkalo. Sedemo in kramljamo, stopimo po vrtu, k ribniku, pogledamo kokošnjak. Brata iz Kalkute se poslovita. Mi pa stopimo čez kanal pozdravit sestre.

Naselje Kaurapukur, h kateremu pripada Cukalov misijon, leži ob kakih 6 m širokem kanalu, ki iz Gangesa dovaja vodo za namakanje polj. O. Cukale je pred leti lepo popisal v „Kotoliških misijonih“, kako so prebivalci s pomočjo katoliškega in protestantskega misijona kanal poglobili, da bolje služi prebivalstvu „Zelenega trikotnika“, kakor misijonar imenuje to okrožje v okolici Kalkute. Ob kanalu se ves čas vije ozka cesta. Če prideš iz Kalkute, dobiš na desni strani ceste novo Cukalovo cerkev in misijon, na levi strani, onstran kanala, kakih 100 m preje pa prejšnjo njegovo cerkev in samostan ter šolo sester domačink, članic neke apostolske veje karmeličanskega reda. Na obeh straneh ceste so tu in tam hišice iz blata in bambusovih cevi, le nekatere bolj trdno grajene. Čez kanal vodi mostiček. Gremo čezenj in za zidano ograjo zagledamo poslopje stare cerkvice sv. Antona. Ko sem jo bil gledal na fotografijah, se mi je zdela veliko večja, zdaj pa se mi je zazdela kot malo večja kočica... Takoj sem razumel, da se je moral o. Cukale kar brž lotiti gradnje nove cerkve. Kakšna razlika med prejšnjo in sedanjo hišo božjo! Staro cerkveno stavbo in župnišče, ki je za njo, je misijonar prepustil domačim redovnicam, ki so dokupile še veliko zemljišča in postavile novo, veliko poslopje za šolo, pred katero se razprostira velik zelen travnik, ki jim služi za igrišče. V stari cerkvi so pa tudi zdaj šolski prostori za otročad. To je bilo življenja okrog nas! Ustavili smo se samo pri tej stari cerkvi in pri teh najmlajših, ki so sestavljali nekaj otroški vrtec. Indijska učiteljica je z njimi na prostem ponavljala neko besedno igro, pri kateri so otročiči vsebino spremljali z ročnimi in telesnimi gibi. Vsi otroci so bili brez uniform, vsak drugače oblečen, a vsi kar lično, ne zanemarjeno. Slikali smo jih, a se kaj dalje časa nismo mogli ustavljati. Pozdravili smo s. prednico in ostale sestre, kar jih je bilo doma, gostoljubno so nas postregle s hladno pijačo, nakar smo se vrnili na misijon.

Tam nas je že čakal taksi, s katerim sta bila prišla brata Udovč in Vidmar, ki sta se med tem vrnila v Kalkuto z avtobusom. S tem taksijem naju je o. Cukale mislil popejlati še malo naprej po področju Bengalskega misijona. Cukalov sedanji misijon je namreč najbližje mestu Kalkuti, vsi drugi misijoni, kjer so delovali slovenski misijonarji. Bošonti, Khari, Raghapur, Morapaj, Kolyanpur in Bodypur, so veliko bolj oddaljeni od Kalkute

**THIS CHURCH WAS BLESSED BY HIS EMINENCE
CARDINAL L.T.PICACHY S.J.ON THE 20-3-77
BUILT UNDER SUPERVISION OF BRO.L.VIDMAR S.J.
DESIGNED BY ARCHITECT MR.J.BARNES**

LOCAL BENEFACTORS

CARMEL CONVENT, KAURAPUKUR
SRI H. BEN GOMES
SRI S. CORRATA
SRI R. MONDAL
SRI S. MONDAL
SRI J. D'ROZARIO
SRIMOTI S. D. DJNA
SRI F. D'ROZARIO & SONS
SRI D. GOMES & SONS
SRI L. K. BOSE
SRI HUBERT D'ROZARIO
SRI & SMTI. S. VINCENT
SRI C. SONKAR
SRI S. BOYDIA
SRI R. D'ROZARIO
SRI A. NATAGAN
SRI & SMT J. PEREIRA
SMT M. HALDAR
ANANDA POLLY
LADY SODALISTS, KAURAPUKUR
LADY SODALISTS, SAJWABERIA
YOUTH-SODALITY OF THE PARISH
SRI S. J. GOMES
SRI R. ROZARIO
SRI P. S. GOMES
SRI S. GOMES
SRI P. GOMES
SRI L. BAC
SRI J. DRARA
SRI A. GOMES
SMT. E. COBRATH
REV. SATTU, ANDAMARS
SRI & SMT. P. M. LOUIS

OUTSIDE INDIA BENEFACTORS

MISS A. HREN, U. S. A.
MISS M. CUKALE, SLOVENIA
REV. S. KAPS
MISS Z. PISČANEC
REV. J. KUNČIČ
REV. DR. KUMAR
REV. S. ZORKO
REV. DR. KOPUŠAR
MISS J. MOKOREL, U. S. A.
MRS. F. HOČEVAR
MRS. M. GABER & V. HOLDOZAR, U. S. A.
MR. & MRS. T. P. KLAMMER, U. S. A.
MISS JERETINA BERIČIČ, U. S. A.
MR. M. T. ŠTUKEL, CANADA
MR. A. MOGOŠE
MR. J. ENES

SPECIAL BENEFACTORS

VATICAN, HOLY FATHER
REV. FR. PROVINCIAL, S. J.
REV. FR. J. HENRICH, S. J.
MISS I. POGRAJEC, U. S. A.
FLY PRINCE, KLAMMER, POGRAJEC
MR. A. GABER, U. S. A.
REV. FR. J. FERKULJ
REV. J. SLAPŠAK

**PRaised BE THE LORD
GRATEFULLY ACKNOWLEDGED
BY
THE PARISHPRIEST
OF
ST. ANTHONY'S CHURCH**

Spominska plošča z dobrotniki v novi Cukalovi cerkvi:

Med „Dobrotniki izven Indije“ so navedeni. Iz USA: Miss A. Hren, miss Mokorel, mrs. F. Hočevar, mrs. Ošoben in Holozan, mrs. in mr. Klammer, miss Josefina Beričič; iz Kanade: miss V. Študel in dva nečitljiva (na sliki); iz Argentine za „Katoliške misijone“ Ladislav Lenček. Iz Slovenije so navedeni: Miss M. Cukale, miss Z. Piščanec in dušni pastirje S. Kaps, J. Kunčič, dr. Humar; S. Zorko (Piščanec in zadnji trije so na Primorskem pod Italijo) in duhovnik dr. Kopušar (ki pa živi v USA). Med posebnimi dobrotniki so z večjimi črkami navedeni: Vatikan, Sveti oče, jezuitski provincial, J. Henrichs S.J., pa Slovenci: miss J. Pograjec, Prince, Klammer, mr. Gaber, rev. J. Ferkulj in rev. Slapšak (vsi iz USA).

v Gangesovi delti. Pred vsem se je spodobilo pozdraviti krajevnega škofa, ki je bil komaj kako leto prej posvečen za to nanovo ustanovljeno škofijo s sedežem v kraju Baripur. Taksi, v katerem sta sedela kar dva Parsa (poseben narod na severu Indije; njega pripadnike zlahka razločiš, ker imajo vsi odrasli moški brke in brado, na poseben način pritegnjene k obličju), nas je vozil po res „zelenem“ trikotniku, kajti levo in desno so bila zelena rižna polja, sploh kar lepa nižinska pokrajina z naselji in nasadi. Po kake tričetrturni vožnji zagledamo enonadstropno, na zunaj precej zanemarjeno stavbo, ki je bila verjetno kdaj vila kakega zemindarja (veleposestnika iz časov pred desetletji). Cukale nama pove, da je to škofijska „palača“ njegovega škofa Linus Gomeza, pred nedavnim posvečenega. To stavbo je novemu škofu kupil naš sedaj pokojni o. Stanko Poderžaj. Cukale nam je o novo imenovanem škofu napisal lep članek z veliko njegovo sliko za „Katoliške misijone“, katerim je tudi škof sam napisal toplo pismo, v članku objavljeno. Članek je izšel v številki, ki jo je obiskovalec pripravil tik pred svojim odhodom v Azijo, in sicer za dva meseca skupaj, januar-februar 1978. Teh številk sem vzel seboj toliko, kolikor misijonarjev bi obiskal, pa tudi za škofa Gomeza.

Zavijemo na preprosti vrt pred stavbo in o. Cukale vstopi, da napové naš prihod. Kar kmalu se spet prikaže s škofom in njegovim generalnim vikarjem, ki naju veselo pozdravita in popeljeta v notranjost. Še prej sta taksista prosila, da se gresta malo pckrepčat, pa da se vrneta čez pol ure. Škof nas pelje v nadstropje na verando in takoj poskrbi za okrepcilo. Zelo je bil vesel članka in slike v „Katoliških misijonih“. Kot tam piše, je bil škof 10jen v Bangladešu leta 1921, torej bi imel kakih 57 let. Vstopil je k jezuitom in bil nazadnje župnik pri Sv. Tereziji v Kalkuti 11 let, nakar ga je leta 1977 zadelo imenovanje za Baripurskega škofa. Asketska pojava, zelo preprost in prijazen. V pomoč ima generalnega vikarja, starejšega jezuita irskega pokoljenja. Na sedežu njegove škofije, v Baripurju domala ni katoličanov, a kraj je zemljepisno središče 24. parganasa in kakih 20 do 30 km naokoli je po vaseh kakih 24.000 katoličanov. Njegova škofija je praktično sad skoro petdesetletnih prizadevanj takozvanega Bengalskega misijona, ki so ga zamislili hrvaški in slovenski jezuiti in kjer so delovali predvsem v krajih Bošonti, Morapaj, Kalyanpur, Khari, Boudypur... jezuiti cbeh narodov, prej o. Joško in Anton Vizjak, Janez Mesarič, Viktor Sedej, Lojze Demšar, Janez Ehrlich in še sedaj o. Ante Gabrić in Štefan Polgar, pa naš o. Jože Cukale v Kaurapurju. Z veseljem se je škof dal filmati z nami in fotografirati. Škofu smo povedali, da mislimo iti v Morapaj, kjer je toliko let deloval pokojni o. Lojze Demšar, pa misijonarka s. Magdalena Kajnc, „čudodelna zdravnica“, a nam je bilo pojasnjeno, da ne moremo do tja, kajti kanal, po katerem naj bi se prepeljali do tja, je suh, drugače se pa do tja ne more, kvečjemu več ur peš, kar pa predvsem meni ni bilo mogoče. Odločili smo se, da gremo v bližnji Kalyanpur, zadnje delovno polje o. Stanka Poderžaja.

Naših taksistov pa še ni bilo. Po daljšem čakanju vendar pride vozilo z obema voznikoma. A brž smo ugotovili, da sta se morala voznika ali s pijačo ali z drogami omamiti. Na samem škofovem vrtu je voznik tako slabo obračal, da je podrl in polomil lep rečni grm. Malo s skrbjo smo sedli v avto, potem ko smo se poslovili od prijaznega škofa in njegovega sodelavca.

Nova Poderžajeva cerkev v Kalyanpurju. (Slikal br. Kešpret)

O. Cukale je dal navodila, kam. A vozač očitno ni obvladal volana, ampak vozil po ozki cesti cig-cag, še dobro, da je bila povsod ravnina. Nekaj časa je poskusil voziti njegov tovariš, pa tudi ni šlo. Eden od njiju sploh ni mogel več sedeti v avtu, ampak je izstopil in se sesedel ob palmi ob potu. Videli smo, da moramo izstopiti in nadaljevati pot peš ali si kako drugače pomagati. Voznik pa je le na vsak način hotel, da ostanemo v avtu, kajpada, zbal se je, da mu bo velik del zaslužka splaval po vodi. (Brat Vidmar je taksistu v Kalkuti plačal več kot polovico dogovorjene cene naprej.) A mi smo odločno izstopili in pešačili naprej, pri tem pa morali ves čas paziti, da nas omamljeni šofer, ki je vozil za nami, ne povozí. Ta „bitka“ je trajala kake tri km, dokler nismo dospeli do Kalyanpurja in zagledali Poderžajevo cerkev.

Še o. Cukalu, ki je uverjen o večji arhitektonski vrednosti svoje nove cerkve sv. Antona, se je ta hip tudi Poderžajeva cerkev zazdela lepša, kot jo je zadnjič videl. Bila je namreč prebarvana v lepih, harmoničnih svetlih barvah, tako da je že po zunanosti prijala pogledu. Cerkev leži ob robu naselja ob cesti, za cerkvijo pa je več ribnikov (ki nastanejo ob kopanju

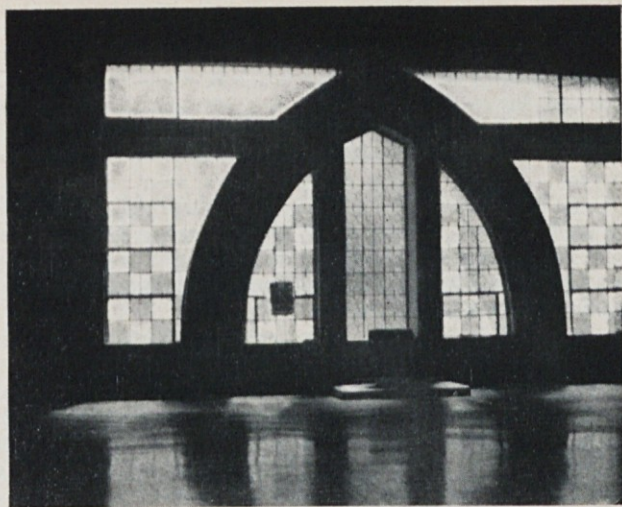
gradiva), za katerimi se širijo prostrana rižna polja. Slikali smo najprej zunanost cerkve od vseh strani. Zvonik te cerkve ima nekaj tipično indijskega, dočim je arhitektura Cukalove cerkve povsem moderna brez kakih indijskih prvin (ki se pa dobe v okrasju notranjosti, zlasti za glavnim oltarjem). Hoteč vstopiti v notranjost cerkve, smo šli najprej v župnišče iskat dušnega pastirja. Župnišče stoji kakih 80 m stran od cerkve, obdano od skrbno gojenih cvetličnih nasadov. Tudi to misijonsko hišo je zadnja leta svojega življenja sezidal in uredil naš o. Stanko Poderžaj. V tistem trenutku sem se zavedel, koliko pionirskega dela je o. Poderžaj v svojih skoraj 50 letih misijonarjenja v Bengaliji opravil, kjer koli je bil, ne le gradbenega, ampak predvsem dušnopastirskega. V Družbi Jezusovi tamkaj je bil znan kot dober gospodarstvenik, gradbenik in organizator podeželskega misijonskega dela, čeprav je bil nekaj let tudi župnik tiste mestne jezuitske župnije v Kalkuti, kjer počivajo za cerkvijo vsi naši pokojni misijonarji bengalskega misijona in kamor so končno tudi njega samega položili k večnemu počitku. Zdaj sem stal na pozorišču njegovega poslednjega delokroga, v katerega se je hotel vrniti, potem ko je po 47 letih dela v Indiji prvič obiskal misijonsko zaledje v Združenih državah, v Argentini in v domovini. 14 dni je živel pri nas v Baragovem misijonišču, ves tih, skromen, preprost, reven, a z nezlomljivo voljo, vrniti se in delati še naprej. In je s pomočjo darov, ki jih je prejel ob obiskih, še zmožeg skoraj docela dokončati to veličastno cerkev, ki si jo je novi škof 24. parganasa Gomez privzel kot katedralo svoje škofije.

Na misijonu smo našli misijonarja, starejšega Belgijca, jezuita. Bradati, zelo razgledani mož, ki je bil tam le kot kaplan, nas je lepo sprajel in nam pripravil okrepično pijačo. Župnika ni bilo doma. Mož nas je popeljal v cerkev. V cerkveni veži nas je opozoril na spominsko ploščo v bengalskem

Župnišče v Kalyanpurju, ki ga je zgradil in uredil pokojni Stanko Poderžaj.

Stranska
stena v
Poderžajeви
cerkvi,
s krstilnikom.

jeziku in pisavi, ki pove, da je cerkev sezidal rajni Poderžaj, katerega ime pa je pisano v latinici. Notranjost cerkve je tudi tu polna svetlobe. Ni kvadratna stavba kot Cukalova, ampak podolgovata, oltar pa ni postavljen ob krajši steni, ampak v sredi podolžne, nasproti vhodu, oziroma v polkrožni izboklini. Ozadje oltarja in podoba patrona cerkve sv. Štefana je vsa v vitrojih, nad oltarjem pa je velika freska Zveličarja sveta, kar se mi je zdelo edino v cerkvi slabo izdelano. Leva stranska stena je vsa v svetlobarvnem steklu z ornamentiko, pred njo pa krstilnik. Kako ta prodorna svetloba lepo simbolizira duhovno vsebino svetega krsta, ko novokrščenca zajame luč od Luči, luč Kristusova, luč Cerkve... Tudi v tem svetišču spet ni nobenih klopi ali stolov, saj verniki ves čas službe božje sede na preprogah s prekrižanimi nogami in nič ne vstajajo ali sedajo, vstanejo samo za prejem svetega obhajila. Ni pa po vseh cerkvah v Indiji tako. Pri salezijancih v Bombayu, pa pri Zabretu in v Madrasu pri Kešpretu sem videl klopi kot pri nas, a pri sestri Sreš in na župniji jezuitov tamkaj, pa pri Cukalu in Poderžaju v cerkvah ne poznajo klopi. Ali so to različne stopnje evropeizacije oziroma akomodacije...?!

Poslovali smo se od Poderžajeve cerkve in njenega skrbnika in hoteli nadaljevati pot do kolodvora še kaka dva km peš. A pri vstopu na cesto nas je že čakal Pars s svojim vozilom, a še prav nič streznjen, zato se nismo hoteli poslužiti njegovih uslug, saj bi se spuščali v resno nevarnost. Šli smo kar naprej po cesti v smeri kolodvora, on pa stalno silil za nami in nas pregovarjal s komaj razumljivo govorico. Nabrala se je okrog te čudne skupine že cela gruča ljudi, zlasti otrok. O. Cukale je tuhtal, kako bi se moža znebili. In je iztuhtal: Rekel nam je, naj greva midva kar mirno naprej, on bo sam z njim govoril, a se ga v danem trenutku rešil in prišel za nama. Res se je misijonar pred šoferjem nekaj izgovoril in skočil v bližnjo hišo, a za hišo po bližnjici hitel za nama, dočim ga je šofer zaman čakal

na cesti... Na kolodvoru smo se vsi trije spet znašli. Ko smo čakali na vlak, smo videli omamljenega šoferja, kako je negotovo počasi prečkal železniško progo... Kasneje smo zvedeli, da je končno le prišel od Kalkute, ker se je naslednji dan oglasil pri br. Udovču v Zavodu sv. Ksaverija, zahtevajoč plačilo vožnje celotnega dne. No, ker je bil tedaj brat Udovč že o vsem obveščen, mu jih je pošteno napel, tako da se ga mož ni upal več nadlegovati. Saj, če bi o vsem obvestil policijo, bi Parsu gotovo odvzeli šofersko dovoljenje... Pa ne misliti, da so tam vsi taksisti taki kot sta bila ta dva; saj smo se precej vozili z različnimi taksiji tiste dni, pa nismo doživeli prav nobene nevljudnosti ali nerodnosti. S tem smo pač imeli smolo. Hvala Bogu, da je bila moja noga že boljša, saj mi jo je tudi v Zavodu sv. Ksaverija jezuitski brat-bolničar zdravil, pa sem mogoč napraviti tudi jaz lep kos peš poti pod toplim bengalskim soncem.

Na kolodvoru je o. Cukale kupil vozne listke in čez kake pol ure je prišel električni vlak. Bil je prepoln. Zbasali smo se med natrpano ljudstvo in se tolašili, da bo vožnja trajala komaj dobro uro. A smo imeli še srečo: Na bližnji postaji se je prav pred nami izpraznila klop in mogli smo vsi trije sedeti. Ob nas in pred nami so sedeli in stali možje, žene z otroci ali jerbasi, polnimi najrazličnejših pridelkov, ali z drugo prtljago. Vmes so se drenjali prodajalci raznih eksotičnih sadežev, pa berači, berači... Ljudje so bili večinoma mrki, molčeči, brez znamenj vedrine; očitno jih je trla beda preubožnega življenja. Mnoge žene so imele okrog ust in po ustih vse polno kot opeka rdeče sline, ki so jo od časa do časa izpljunile kar po tleh, da je bilo vse polno rdečih pljunkov. Vprašal sem misijonarja, kaj je to, pa mi je pojasnil, da imajo te preproste žene navade „čikati“ neki rdeči sadež, ki ga valjajo po ustih in od časa do časa izpljunejo, bodisi barvasto slino bodisi ostanke prežvečenega sadeža. Moških nisem opazil, da bi to žvečili, vsaj spominjam se ne. V spomin pa so mi prišli naši stari ljudje, ki so na podoben način zvečili tobak, in pa najmlajši, najmodernejši rod, ki se igra v ustih z zvečilnimi gumiji, dela iz njih halončke in poka, pa se ti izpljunjeni, lepljivi ostanki primejo podplata, da jih komaj odstraniš... Različni kraji in časi, različne navade ali — razvade...

Ko sem tako opazoval indijsko ljudstvo okrog sebe, od časa do časa pa tudi naselja ob progi, smo kar kmalu zavili na postajo in izstopili. Na kolodvoru se je trlo prihajajočega in odhajajočega ljudstva, kakor tega še nikjer nisem doživel. Cukale nas opozori, naj v gneči pazimo na žepe in aparate... Je že vedel, zakaj. Kjer je velika revščina, je tudi veliko kraje... A smo srečno prišli na prostor, kjer čakajo taksiji, ter vstopili v enega. Ker je bilo še nekaj časa, naju je gostitelj hotel peljati k materi Tereziji, s katero sta si zelo dobra, saj sestre matere Terezije veliko pomagajo na njegovi fari, on jim je pa tudi od časa do časa v duhovno pomoč. Vozimo se po široki aveniiji z velikim prometom. Ustavimo pred štiri, petnadstropno stavbo in o. Cukale nama pove, da je to glavna hiša družbe Misijonark ljubezni, ki jih je ustanovila mati Terezija; v hiši je tudi novicijat te družbe s tristo novinkami... Medtem poslopjem in sosednjim je kaka 2 m široka ulica in po tej smo stopili do čisto neznatnega vhoda v hišo, ki pa je središče tega tako ogromnega dela ljubezni do najpotrebnejših, zato najbližjih: zapuščeni umirajoči, gobavci, sirote, bolniki, reveži... Vstopimo v ozko vežo in sprejme nas laična pomočnica. O. Cukale, ki ga poznajo, vpraša po

materi Tereziji, pa mu povedo, da je ni doma, ampak nekje zunaj pri duhovnih vajah svojih sestra. Z upanjem, da znamenito ženo, ki je cenjena ne le med katoličani, ampak tudi med nekristjani Indijci, celo po celem svetu sploh, saj dobiva priznanja in nagrade od najrazličnejših humanitarnih ustanov, srečamo kak drug dan v času najinega bivanja v Kalkuti, smo se podali naprej, in sicer nazaj na Cukalov misijon. Spet vzamemo taksi, ki se z nami skoraj preriva skozi, v tem času, ko odhajajo množice z dela, silen cestni promet.

Ko smo že v predmestju, nekaj km pred misijonom, misijonar da ustaviti. Pravi, da bi obiskali hindujsko družino, ki ji je prijateljski. Hiša stoji v vrsti z drugimi tik ob cesti, malo večja in dokaj lepša od drugih. Najprej vstopi Cukale. Čez nekaj časa pride v spremstvu hišne gospodinje in povabi notri še naju dva. Ne vem, od kod se Cukale z njimi tako dobro pozna, a počutil se je zelo domačega v hiši. Menda mu celo pomagajo pri njegovih misijskih podvigih... A so vsi hindujski. Živijo skupaj tri družine: stara dva, pa dva sinova z ženami in otroci in še nekaj služinčadi. Hišnega gospodarja, ki je z našim misijonarjem najbolj prijateljski, ni bilo doma, zato je imela glavno besedo njegova žena, starejša, obilnejša, v govorjenju zelo umirjena gospa. Doma je bil tudi eden od sinov. Povabili so nas v osrednji prostor, od koder vodi več vrat v razne družinske prostore. Prisedli sta tudi obe ženi mladih dveh, potem ko sta nam postregli s kokosovo pijačo in indijskimi slaščicami, ob katerih sem ugotovil, da so res nekaj posebnega. Kake pol ure smo se zadržali pri ljubeznivi obitelji, nato smo se poslovili. Prijatelj Cukale nam je dejal, da smo tako doživeli eno prijateljskih družin hindujcev, da pa naju bo kasneje povedel tudi h kaki družini svojih preprostih vernikov blizu misijona. Kakor sem bil vesel, da sem bil pri hindujski družini višje kaste (legalno kast v Indiji ni več), mi je pa še danes žal, da kasneje nismo imeli časa oziroma prilike, da bi zaživeli kako urico pri kaki katoliški indijski družini Cukalovega misijona.

Čeprav smo bili po pestrem dnevu že nekoliko utrujeni, je misijonar predlagal, naj ne čakamo avtobusa (taksija bi tedaj tam res ne mogli dočakati), ampak naj se od hindujca kar peš podamo do misijona, češ da je le kake četrte ure hoda... Udarili smo jo po slabi cesti skozi gluho noč, tako da se niti nismo videli ogibati večjemu kamenju in jamam. Čez četrte ure sem pobaral, če smo že blizu, kajti sem že malo težko hodil, saj že brez rane radi male paralize po desni strani pred osmimi leti ne morem dalje časa pešati kot kak kilometer, pa smo ta dan hodili že veliko, veliko več... Potolažil me je prijatelj, da smo že čisto blizu. A ta tclažba se je ponovila vsaj še dvakrat... Zdi se mi, da sem tisti dan in večer, z rano na nogi, pešal kar kako poldrugo uro... No, končno smo le prišli do misijona. Seveda je bila pa vsa ta hoja z dvema misijonarjema po indijski zemlji kaj prijetna, saj smo si imeli toliko povedati...

Ko smo prišli domov, nas je čakala dobra večerja. Če se ne motim, smo dobili na mizo tudi ribice iz misijonskega ribnika, saj je bil petek... Ni mi treba zatrjevati, da sem to noč dobro spal. Zaspal pa sem v pričakovanju novih doživetij naslednjega dne, saj sva z bratom Kešpretom imela v spremstvu br. Vidmarja potovati pod Himalajo v Darjeeling, misijonsko področje bolnega br. Udovca, ki ni mogel z nami.

(Sledi.)

MOJA DOŽIVETJA V LETU 1978

POROČA S. DEODATA HOČEVAR OSU, INDONEZIJA

Božični prazniki so minuli. S pomočjo prijateljev sem zlasti za ta praznik ljubezni skušala z malimi darovi razveseliti one, ki potrebujejo pomoči. Pred božičem imamo v šoli „božično akcijo“ in one učence in učenci, ki razumejo, da morajo skušati pomagati in razveseljevati revne v Kristusu, so velikodušno prinesle, kar je bilo mogoče: obleko, riž, ki je glavna hrana v Indoneziji. Tudi starši so bili letos zelo radodarni in celo neki mohamedanec je prišel k meni z mnogimi darovi za uboge. Vse to sem sprejela z hvaležnostjo, ker sem vedela, da bom mogla mnoge razveseliti. Sicer smo bili ravno pred božičem zelo zaposleni v šoli, sem vendar s pomočjo prijateljev mogla obiskati več sirotišnic in jim izročiti darove plemenitih src. Kjer sem le mogla, sem skušala zlasti s preprostim in ljubeznivim nastopom prinesiti žarek Kristusove ljubezni, brez ozira na njihove veroizpovedi. V sirotišnicah me otroci že poznajo in z bujnim veseljem pozdravljajo moj приход.

DELO ZA UBOGE

V Indoneziji je sedaj 347 sirotišnic: 12 državnih, 53 podeželskih in 282 zasebnih. Vse te sirotišnice morejo sprejeti le okrog 16.000 otrok. V Jakarti imajo katoličani 3 sirotišnice: eno za majhne otroke do šestega leta starosti, 2 za dečke in eno za deklice; vse skupaj 850 otrok.

V Indoneziji je okrog 15 milijonov revnih ljudi. Pred par leti je bilo več kot tri milijone pohabljenih zapisanih. Družine so mnogoštevilne in vsak mohamedanec lahko vzame štiri žene. Govore o „Birth Control“, toda brez uspeha, če ne bodo zares vzeli, da morajo najprej spreminiti svoje navade. V velikem številu prihajajo iz dežele v mesto z upanjem, da bodo izboljšali svoje stanje. Pa najdejo le razočaranje. Brez vseh sredstev, nezaposleni životarijo pod mostovi, v vseh mogočih kotičkih, kjer le morejo najti prostor, da se vležejo. V velikih mestih jih je več tisočev.

Za letošnji božič so se protestanti in katoličani združili in povabili nad 6.000 takih brezdomcev, da bi jih malo razveselili za praznik nedoumljive ljubezni božje. Skupaj z njimi so hoteli praznovati božič v stadionu. Najprej so državne oblasti dovolile, pa je na dan praznovanja prišla prepoved. Toda organizatorji so vkljub prepovedi razdelili darove na drug način.

Zakaj prepoved? Menda radi pisma, ki ga je nedavno izdal minister za verske zadeve, pomembno pismo s številko 70 in 77. Pismo pravi, v kratkem, da ni dovoljeno dati verski pouk ljudem drugih veroizpovedi in da ni dovoljeno z darovi pritegniti ljudi, da bi sprejeli drugo vero; torej vsak naj ostane, kar je. Ti brezdomci so v splošnem mohamedanci. Seveda so škofje in voditelji protestantov javno protestirali, ker po osnovnem zakonu je vsak popolnoma prost v verskem oziru. Končno je minister na njihov pritisk izdal novo pismo z razlago:

1. Državne oblasti ne bodo ovirale onih, ki svobodno in s prepričanjem želijo sprejeti drugo vero.

2. Državne oblasti ne prepovedujejo ljudem poslušati verske govore in slediti verskemu pouku.

3. Državne oblasti ne prepovedujejo socialne pomoči ubogim drugih veroizpovedi.

V Jakarti sami ti dve pismi ne povzročata resnih težkoč, toda na deželi je v tem oziru težje. V nekaterih krajih sta ti dve pismi, pismo 70 in 77, povzročili že precej težkoč:

težko je dobiti dovoljenje, da bi sezidali novo cerkev,

težko je spremeniti vero, to se pravi postati kristjan,

inozemski misijonarji težko dobijo podaljšanje dovoljenja ostati v misijonu.

Cerkvene oblasti so prosile ministra, da tudi onim po deželi pojasni pismo 70 in 77.

Kadar grem k revnim, nikdar ne vprašam, katere veroizpovedi so. Če so potrebni pomoči, jim pomagam, če le morem. Okrog naše šole so prave velike naselbine samih mohamedancev. Kadar le morem, jih obiščem in v splošnem me vedno sprejmejo z veseljem. Kličejo me navadno z imenom „Pastoor“ in parkrat so me otroci celo pozdravili z besedo „Jezus“. Mohamedanci, ki razumejo nekoliko, kaj je vera, so v splošnem spoštljivi. V nekaterih krajih, kjer živijo fanatični mohamedanci, pa včasih plujejo na katoličane, pravijo.

Nasproti stolne cerkve v Jakarti so zgradili novo mošejo, največjo v Indoneziji in sploh v Aziji, menda. Zidati so jo začeli 1961. in jo odprli v začetku februarja 1978. Sezidana je na 12 hektarjev velikem prostoru. Kupola, 45 m v premeru, stoji na 12 ogromnih stebrih. Stene so pokrite z belim marmorjem. Poleg mošeje stoji 6666 cm visok minaret, ki predstavlja 6666 odlomkov korana. V mošeji je prostora za 20.000 ljudi. Na dan otvoritve sem šla slučajno mimo; vse črno je bilo ljudi.

DVA OBISKA

V začetku marca me je iznenadil prihod urednika „Katoliških misijonov“, ki je obiskoval slovenske misijonarje v Aziji. Pisal je, da bo poslal telegram, pa ga ni bilo, ker so menda vsi telegrami, ki jih je poslal drugim misijonarjem, prišli prepozno. G. Lenček je hotel še isti dan naprej v Hongkong, pa seveda ni bilo mogoče. Končno se mi je posrečilo dobiti prostor v avionu za naslednji dan. V tem kratkem času sem mu skušala pokazati nekaj zanimivih krajev in tudi v novo mošejo sva šla. V notranjosti je mošeja prazna, le velikost stavbe in prostor okrog stavbe, ki je že posajen z drevesi, napravi močan vtis.

Še bolj pa me je iznenadil obisk msgr. Jezernika, ker je prišel popolnoma nepričakovano. Nekako ob pol osmih so me poklicali v govorilnico in lahko si mislite moje presenečenje, ko sem zopet enkrat slišala materinsko govorico. Msgr. Jezernik se je moral slučajno ustaviti v Jakarti, in ko je iskal katoliško cerkev v Jakarti, je prišel do ceste Juanda. Spomnil se je, da moram jaz nekje tu stanovati in res me je našel. Msgr. je želel darovati sv. mašo v naši kapeli, pa nimamo misala razen v indonezijskem jeziku in v latinščini po starem obredu. Torej

je gospod uporabil, kar je imel pri roki in napravil vse po ekumensko: nekaj v slovenščini, nekaj v angleščini, nekaj v francoščini. Vsi jeziki hvalijo Gospoda, kajne!

Po zajtrku sem častitega gospoda gosta spremljala po mestu in ob petih popoldne peljala na letališče.

Oba obiska sta me zelo razveselila in napravila globok vtis. Lepo je srečati ljudi, ki v globoki veri žive le za Kristusa.

ŠOLSKO IN APOSTOLSKO DELO

Vas bo zanimalo, kako je z mojim misijonskim delom. Glavni namen reda je vzgoja mladine in na tem polju še vedno delam. V šoli, bi rekla, je delo bolj ali manj enolično, toda vse male in večje dolžnosti skušam izvršiti z enim samim namenom: pripeljati duše otrok in po njih duše njihovih družin h Kristusu. V naši šoli je letos skoro 50 % katoličank. Z dovoljenjem staršev sledijo vse učenke pouku verouka. Katoličanke imajo enkrat na teden poseben pouk v verouku, kar je zelo potrebno, ker njihove družine v splošnem niso katoliške vere. Doma in v okolju nimajo nikake podpore in res morajo biti močne v veri, če hočejo vkljub vsemu ostati zveste Bogu. Skušam, da je v šoli res katoliško ozračje: vsakdanja molitev, tedenska šolska maša. Kristus gotovo deluje v dušah teh otrok.

V maju, juniju in juliju so učenke najvišjega razreda imele priložnost delati duhovne vaje. Ne daleč izven mesta je dom duhovnih vaj in tja sem šla z učenkami kar petkrat letos. Najvišji razred ima štiri

Misijonarka s. Deodata Hočevar O.S.U. na obisku revežev po deželi.

Novokrščenke v Jakarti na Javi, ki jih je pripravila s. Deodota Hočevar O.S.U.
(na sliki čisto zadaj v sredi).

paralelke, 120 učenk, in ker navadno hočejo vse učenske na duhovne vaje, sem bila primorana razdeliti učenske v štiri skupine. Razen tega je 48 učenk prejelo zakrament sv. birme in tudi te so imele duhovne vaje kot pripravo na prihod Sv. Duha. Prepričana sem, da bo božja beseda, vsajena v mlada srca, obrodila sad v svojem času. Bog dela v dušah, kako in kdaj, je Njegova skrivnost; mi moramo narediti, kar je v naši moči, in zaupno vse izročiti Gospodu. Skušati moramo biti tesno združeni z Njim, ker sami iz sebe ne moremo ničesar in milost more dati le Bog.

Naša naloga je tudi, vcepiti otrokom socialno mišljenje, in sicer poskušamo to na različne načine: V postnem času imamo „postno akcijo“; vsak dan prinesejo učenske svoj mali dar za tiste, ki nimajo istih priložnosti kot one same. Učenske to rade delajo, in je res pravo tekmevanje med razredi v njihovi velikodušnosti. Od vseh katoliških šol v Jakarti je naša šola zepet zavzela prvo mesto.

Tudi, ko gremo na poučne izlete, vzpodbujam učenske, da mislijo na revne, katerih je zelo veliko. S seboj vzamejo obleko za revne in s temi neznatnimi darovi lahko razveselijo mnoge. Vsako leto grem z učenkami v srednjo Javo, kjer v prvi vrsti obiščemo indonezijski Lourdes. V onih krajih so ljudje zelo revni. Kadar nas zagledajo, že vedo, da tudi njim hočemo napraviti veselje: kar naenkrat smo obdani od množice otrok in odraslih.

Java je ena najgostejše obljudenih pokrajin in družine so mnogo-

številne. Razlika med bogatimi in revnimi je zelo velika. Ni čudno, če ubogi hitro verjamejo lažnim prerokom.

Večkrat obiskujem z učenkami sirotišnice. Učenkam je to v veliko veselje in korist. Polagoma se bodo naučile misliti na druge in razumele, da je življenje predragoceno, da bi mislile le nase. Razumele bodo, da je boljše dajati kot sprejemati.

V primeri s številom prebivalcev v Indoneziji in zlasti v Jakarti, je število katoličanov neznatno. En dober odstotek nas je. Število katoličanov pa vedno raste, razen v nekaterih krajih, kjer žive fanatični mohamedanci. V Jakarti je mnogo katehumenov: v vseh farah jih je na stotine, ki želijo sprejeti Kristusa in Njegov nauk. Tudi v šolah raste število otrok, ki hrepene po novem rojstvu v Kristusu. V naši šoli jih je nad sto, ki so zaprosili za pouk kot pripravo na sv. krst. Jaz sem pripravljala okrog 60 do 70 katehumenk v dveh skupinah. Sv. krst zahteva resno pripravo. Znanje je seveda potrebno, toda še bolj važno je praktično življenje. Pokazati morajo, da je njihov namen resen in da razumejo, kaj zahteva od njih novo življenje v Kristusu.

NOVI BOŽJI OTROCI

21. november je bil velik dan za učenke in zlasti za šolo: za 45 otrok je napolnil najpomembnejši dan v njihovem življenju. Obred sv. krsta se je vršil v farni cerkvi. Izbrali smo 21. november, ker je ta dan praznik Marijin in tudi zato, ker so se začeli v decembru izpiti. Sveče, okrašene z belimi rožami, snežnobeke tenčice, vse je bilo pripravljeno in ob treh popoldne sem se napotila k farni cerkvi, da bi tam čakala na otroke. Pa je deževalo, ker smo pač v deževni dobi. Prosila sem zaupno Gospoda, da nam da lepo vreme, pa se je zdelo, da Gospod ne bo uslišal moje prošnje. Po obredu pa mi je nekdo rekel, da je dež znamenje božjih milosti – po mnenju tukajšnjih prebivalcev. Takoj sem razumela, da Gospod res ni mogel uslišati moje prošnje, ker so mnogi menda prosili za dež. Naj bo kakor hoče, vkljub dežju ali morda ravno radi dežja, je vse potekalo v najlepšem redu. Pogled na dolgo procesijo belo oblečenih deklic je napolnil slehernega z veseljem. Iz mojega srca je vrela le ena prošnja, da bi novorojeni otroci božji ostali zvesti svoji krstni obljudi.

22. novembra smo pa imeli v naši kapeli slovesnost prvega sv. obhajila. To pot je bilo nebo jasno in jutranje sonce je žarelo v vsej svoji lepoti. Naša kapela ne more sprejeti vseh učenk, torej le katoličanke so mogle prisostvovati zelo lepemu obredu in s petjem oplešati slovesnost. Seveda je bil ta dan velik praznik za šolo. Praznovali smo ta pomemben dogodek sicer preprosto, toda kar najlepše mogoče. – Za Veliko noč bodo pa tudi druge katehumenke dosegle isto srečo, upam.

Za praznovanjem se je pa zopet začelo resno delo, in sicer priprava za pismene izpite. Od drugega do enajstega decembra je bilo treba resno poprijeti za učenje. 11. decembra so otroci z veseljem pozdravili počitnice, za učitelje in za šolsko vodstvo se je pa delo ravno začelo. No, hvala Bogu, 21. decembra je bilo delo v glavnem končano in tako smo mogli mirno praznovati božične praznike.

IZ SONCNE ZAMBIJE

Pod tem naslovom objavljamo najprej razgovora z dvema zambijskima misijonarjema, p. Janezom Mlakarjem in br. Jožetom Rovtarjem; razgovora sta bila objavljena v razmnoženini „Slovenski jezuiti“, števil. 67, ki izhaja v Sloveniji.

P. Janez Mlakar

Kje si bil zadnja leta? Odkod prihajaš?

Julija 1976 sem prišel iz Zambije v domovino malo na počitek. Za božič istega leta se mi je začela tretja probacija v Spokane v državi Washington v ZDA. Ta doba zadnje spolnitve je trajala šest mesecev. Za tem sem imel še eno leto posebnega študija na Kalifornijski univerzi v mestu Berkeley. Ta študij se je začel 10. septembra 1977.

Kaj si pa študiral v tem letu?

Neke vrste pastoralno teologije. To je nova ustanova na univerzi, ki se je začela malo pred koncilom za versko izobrazbo laikov. Namen je bil tudi spreobračanje k veri, poglobljanje vere ter vzgoja katoliških voditeljev. Po koncilu je šola spremenila svoj program in ima kot glavni namen izobrazbo laičnih voditeljev v pokoncilski Cerkvi z ekumensko in pluralistično noto. Velika nit je tudi amerikanizacija Cerkve – to je prilagajanje obredov in verske prakse ameriškemu načinu življenja.

Zanimivo pa je, da je na šoli razmeroma malo laikov. Vodstvo je v rokah laikov. Dejansko pa je postala šola za duhovnike, redovnike in redovnice, ki spolnjujejo svoje znanje po sedmih letih praktičnega dela. Le nekaj laikov se vpiše vsako leto. Vsi pa imajo veliko pastoralno izkustvo. To leto nas je bilo v šoli 45. Dve tretjini duhovnikov in redovnikov, ena tretjina redovnic. Trije laiki. Eden od teh je bil šef policije. Dva sta bila mlada katoliška samorastnika, ki sta se namenila posvetiti se izključno delu za Cerkev na škofijski ravni.

Med udeleženci šole so bili to leto: dva provinciala, provincialka dominikank iz Bostona, dve opatinji benediktinki, general ene veje ameriških konventualcev, dva Avstralca, dva Irca, in jaz kot misijonar DJ v Zambiji iz Jugoslavije.

Povprečna starost študentov je bila med 45 in 50 letom. Prisotno je bilo bogastvo izkušnje. Možnost je bila tudi doseči posebno diplomu, ki jo prizna tudi država in je enakovredna magisteriju teologije. Zelo veliko smo bili skupaj, malo je bilo pismenega dela, veliko je bilo razpravljanja. Predavanja so bila s področja vseh pastoralnih vej. O alkoholizmu, o planiranju pastoralnega dela, o modernih tokovih, o modernih fizioloških pojavih, o moderni teologiji, o seksualnem vprašanju, o feminizmu, o študiju sv. pisma in dogmatiki. Torej velika širina. Vendar bolj praksa kot globina.

Kaj pa po šoli?

Po šoli, ki je bila zame izredno bogata izkušnja v spoznavanju ameriške miselnosti in ameriške Cerkve, kar mi bo zelo prav prišlo v misijonskem delu v Zambiji, da bom lažje sodeloval z ameriškim misijonarji, sem se takoj zaposlil v veliki bolnišnici, ki jo vodijo Sestre božje Previdnosti, ki ima 1800 uslužbencev. Tam sem delal, srečaval bolnike in obenem zaslužil nekaj za pot. Od tam tudi prihajam za en mesec na počitnice v domovino.

Kaj te čaka v Zambiji, ko se tja povrneš?

Kaj me čaka, še ne vem. Načrti, ki jih za zdaj p. provincial zame ima, so, da se vrnem nazaj na župnijo sv. Kizita, v predmestju Lusake, kjer sem že prej deloval. V moji odsotnosti me je zamenjeval čez 70 let star poljski misijonar p. Pirog (pomeni štrukelj). Pomagal mi bo tudi zambijski jezuit p. Čula. Medtem se je župnija namreč zelo povečala. Prej je bilo ok. 60.000, zdaj pa je morda že 80.000 prebivalcev, od katerih je ena tretjina katoličanov.

Br. Jože Rovtar

Kdaj, zakaj in za koliko časa ste se vrnili v domovino?

Prišlo je v navado, da se misijonarji vračamo v domovino na oddih vsakih pet let. To je obenem temeljitejši zdravstveni pregled za naslednjo petletko. V Slovenijo sem prišel 29. maja, vendar po ovinku. Iz Zambije sva skupaj s hrvaškim misijonarjem br. Ilijom Dilberjem šla najprej na romanje v Sveto deželo za deset dni. Nato sva se med potjo ustavila pri naših v Rimu za sedem dni in opravila glavne zdravniške preglede na specialni kliniki za misijonarje. Potem sem se preko Zagreba vrnil v Ljubljano. Večino poti sem napravil z letalom.

Ali ste zelo utrujeni od misijonskega dela in kje ste se najbolj odpočili?

Moje misijonsko delo zahteva veliko telesnega in duševnega napore. Sem ekonom bogoslovnega semenišča v Mpimi, kjer študira 99 bogoslovcev iz 9 zambijskih škofij. Skrbeti moram za hišo, opremo, učila, obleko, skratka za vse potrebščine bogoslovcev; potem za njihovo prehrano. Nadzorujem kuhinjo in 20 uslužbencev, ki delajo na semeniški ekonomiji. Vodim vse račune in proračune. Poiskati moram finančne vire za to armado ljudi. To prinaša v življenje neko stalno napetost. Zato mi tako prav pride odpočitek v domačem kraju. Najbolje mi prija življenje v naših redovnih hišah, kjer pridem v stik s svojimi redovnimi sobrati. V Zambiji sem v tem pogledu kar izoliran, ker sem od jezuitov v zavodu edino jaz. Drugi so misijonarji raznih redov ali pa domači zamorski duhovniki. Tudi Slovenec sem edini med njimi. V tem je teža žrtve našega poklica. Doma se pa sprostiš, razveseliš, naučiješ domače govorce, vedrosti in tudi duhovnosti. Lepo je bilo tudi med sorodniki in sovaščani v domačem kraju v Topolah nad škofjo Loko.

V domovini ste opravili tudi duhovne vaje skupaj s sobrat. Kakšno doživetje nesete s seboj nazaj v Zambijo?

Duhovne vaje sem v Zambiji delal nekajkrat sam zase, včasih pa skupaj z drugimi. Voditelji so poskušali razne načine ignacijanskih duhovnih vaj. Tudi letošnje so bile zame nekaj posebnega. Nekoliko me je navdihovala tudi okolica in bližina šentlovrenca in Bogenšperka, kjer sem preživel sedem let.

Kako naj Vam v bodoče pomagamo? S čim?

Največja pomoč bi bila, če bi mi poslali kakega novega misijonarja v pomoč. Osebe so nenadomestljive. Tudi denar jih ne more zamenjati. Trenutno čutimo veliko potrebo po profesorjih in vzgojiteljih v seminšču. Na drugo mesto postavljam duhovno pomoč. Molitev, maše, žrtve nam posredujejo milost. Milost pa prinese pravo misel o pravem času. Prava misel o pravem času je čisti dobiček. Slaba, napačna misel, zgrešen korak pomeni izgubo, včasih nenadomestljivo. Tu doma, enako tam v Zambiji. Zato vedno potrebujemo pomoč Svetega Duha. Od materialnih sredstev postavljamo na prvo mesto denarno pomoč zato, ker si z denarjem lahko priskrbimo tisto, in tako, kot nam je potrebno in najbolj potrebno tisti trenutek. Ni vse evropsko že najboljše tudi za Afriko. Afrika ima svoj okus in čedalje bolj. Obnošene obleke lahko delimo po deželi, ne pa več po mestih, kjer se ljudje oblačijo kakor pri nas in so zahtevni. Zelo nam prav pridejo razni stroji za gospodinjstvo in gospodarstvo, a to bi veljalo pošiljati po dogovoru, sicer ne.

Ali ste imeli glede poslanih darov kdaj kak prigovor?

Lusaški nadškof Milingo se je izrazil, da je za Afrikance ponižujoče, ako kdo iz Evrope ali Amerike pošlje kak večji dar in zahteva, da se uporabi v ta ali ta namen in da se zgradi cerkev v tem in tem slogu. Če že daruje, bi moral okus prepustiti domačinom, ne pa svojega, tujega vsiljevati. Iz tega vidite, kakšno je danes vzdušje v naših misijonih in kaj pomeni geslo: Afrika Afrikancem! Mi moramo ponižno služiti Kristusu in zaradi Kristusa ljudem.

Ali vas zambijsko podnebje zelo utruja?

Pravzaprav ne. Zambijska klima je zelo blaga, ker smo na planoti, ki je 1200 m nad morjem, pa razmeroma blizu ekvatorja. Zime v našem smislu ni. Ločimo tri letne dobe: deževno, suho hladno in suho vročo.

Ali je nevarnost, da bi morali zapustiti deželo?

Afrika je sicer res vreli kotel. Vendar se zdi, da smo v Zambiji misijonarji kar dobrodošli. Domačih poklicev pa še dolgo ne bo zadosti, da bi zadovoljili najnujnejše potrebe Cerkve. Ljudje in država si še želita misijonarjev, ker vidijo očitno korist od njihovega dela.

Ali odhajate s težkim srcem nazaj?

Nikakor. Odhajam v zavesti, da grem domov. Kajti moj dom je sedaj tam in tudi moja nova domovina je tam. Tam me čaka moje delo.

V naslednjem pa objavljamo glavno iz zadnje prejete številke glasila slovenskih zambijskih misijonarjev, ki ga urejuje in izdaja o. Jože Kokalj S.J., pod istim imenom kot je naslov pričujočega članka.

KLJUB VSEMU — LEPO JE BITI MISIJONAR

Pravijo, da tisti, ki se po večletnem delu v Afriki vrnejo v domovino, ohranijo v srcu domotožje po Afriki. Nazaj jih vabi njeno sonce, razsežnosti, srečanja s tujimi kulturami, najrazličnejše možnosti za koristno ustvarjalno delo, spomini na doživetja tam daleč od domovine, predvsem pa naraven, preprost način življenja v Afriki.

Veliko slišite tudi o težavah, ki jih srečujemo.

Tudi to je del misijonskega življenja.

Toda kljub vsem težavam, pomanjkanjem in nevarnostim je misijonsko življenje izredno privlačno in zanimivo. Misijonar v Afriki se lahko loti najrazličnejših podvigov. Lahko pomaga pri vzgoji domačih duhovnikov, zida cerkve in dvorane, organizira mladino in odrasle, ki imajo nadvse radi tečaje, sestanke in uniforme, lahko obiskuje bolnike, vodi zadrage in farme, poučuje na gimnazijah in visokih šolah, se udeležuje pri radiu in televiziji, ali pa obiskuje zanemarjene vasi svojega prostranega misijona.

Kjub vsemu – lepo je biti misijonar.

Ni dvoma, da so slovenski misijonarji v Zambiji srečni v svojem poklicu.

Jože Kokalj.

NEPOZABEN OBISK

Zelo smo hvaležni profesorici Boži, ki nas je septembra obiskala. Tri tedne je preživela pri Kristini in Barici ter od blizu videla, kako živimo. Afrika jo je navdušila.

Iz Ljubljane se je oglasila s pismom za Sončno Zambijo:

„Ko sem prišla na obisk h Kristini v Lusako, sem bila polna radovednega in veselega pričakovanja. Afrika – koga ne bi vznemirila ta beseda? Stvarnost je preseгла vsa moja pričakovanja. Ne samo, da sem intenzivno doživljala Afriko, kolikor je to v treh tednih sploh mogoče, ampak sem tudi srečala slovenske misijonarje in od blizu videla njihovo delo. Res je, neodoljivemu čaru Afrike se sploh ne moreš upreti, ne moreš pa istočasno prezreti drugo stran: vso težo, problematičnost in odgovornost dela misijonarjev. O vsem tem premalo vemo in premalo razmišljamo. Hvaležna sem vsem, ki so mi ljubeznivo in odprto omogočili obe doživetji, sončno in senčno. Vem, da je zelo malo ljudi, ki jim je to dano. Zato: Zikomo kwambri – prisrčna hvala, prijatelji, in iskreno pozdravljeni!

Boža.“

VRNITEV V KIZITO

Malo me je skrbelo, kako se bom spet vživel v delo v župniji Sv. Kizita, katero sem zapustil pred dvema leti, ko sem odšel v tretjo probacijo in na študij v ZDA. Vrnil sem se septembra.

Moja skrb pa je takoj, ko sem se srečal z verniki, splahnela. Že čez nekaj dni sem bil v delu sproščen kot pred leti.

Razveselilo me je, ko sem videl dograjeno lepo, veliko dvorano ob cerkvi. Temelje sem postavil pred dvema leti, delo pa je dokončal 73-letni poljski jezuit, ko me je nadomeščal. Zelo sem mu hvaležen, saj ni lahko graditi v času ekonomske stiske.

Župnija se je številčno zelo povečala. Obisk pri mašah je narasel. Prej je bila cerkev premajhna pri eni maši, zdaj je premajhna pri treh. Morali bomo misliti na povečavo.

Razen tega so zgradili novo, veliko naselje, več kilometrov oddaljeno od cerkve. Potreben je nov bogoslužni prostor.

Januarja bom spet odprl pomožno šolo v dvorani. Obiskovalo jo bo več sto otrok, ki niso našli mesta v šolah, poučevali pa bodo učitelji-prostovoljci – za majhno nagrado.

Ob vrnitvi v Zambijo sem našel sestro Kristino v zelo dobrem razpoloženju. Zdrava je in delavna kot vedno. Že devet let sodeluje z brati marijanisti, ki vodijo gimnazijo za fante. V znak priznanja so jo redovniki vključili v duhovno družino prijateljev marijanistov.

Kristina preživlja svoj dopust v domovini. V Zambijo se bo vrnila ob koncu februarja.

Janez Mlakar.

NA ODDIH

odhaja v začetku januarja o. Lovro Tomažin. Obiskal bo svoje domače v Buenos Airesu in sorodnike v domovini. Na župniji ga bo nadomeščal o. Emanuel Kujur, jezuit-Indijec, katerega je Lovro povabil na delo v Zambijo. Spoznala sta se, ko je Lovro študiral v Indiji. Razen o. Emanuela imamo v Zambiji še dva jezuitska duhovnika – Indijca.

Lovro zdaj z vso vnemo dokončuje gradnjo dveh cerkva v svoji župniji, sam vodi zidarska dela, postavlja streho, reže, meri, prevaža. . . pri tem pa vzorno vodi duhovno življenje v svoji razgibani župniji. Gotovo je on najbolj potreben temeljitega oddiha.

IZ BAKRENEGA PASU

Ko se vam že tako dolgo nisem oglasil, čutim, da vam moram najprej poslati lepe, prijateljske, vroče, misijske pozdrave iz sončnega Bakrenega pasu ali Copperbelta, kakor se ta del Zambije službeno imenuje.

Verjetno vam še nisem povedal, da je zadnje mesto mojega preseljevanja bilo mestece ob zairski meji – CHINGOLA. Če bi me prišli obiskat, bi vas pri vhodu v mesto pozdravil napis: DOBRODOŠLI V CHINGOLA, NAJČISTEJŠE MESTO ZAMBIJE. Če so tako napisali, bo že držalo. Sicer pa sem se že navadil, da stvari sprejemam takšne kot so, ne da bi brskal po razlogih in vzrokih. . .

Mesto Chingola je znamenito po svojem rudniku bakra. Na vsem svetu je le en večji odprti rudnik bakra. Naš rudnik sem si ogledal in se spustil v 250 m globoko luknjo, kjer imajo nekaj tovornjakov, ki lahko naložijo „samo“ 200 ton rude naenkrat. En nakladalec pa lahko naenkrat zajame „samo“ 30 ton rude.

Ta moč, globina, širina in dolžina lahko da človeku grizljajček za možgane, da se vprašajo: Kaj je človek, edino bitje, ki je ustvarjeno po božji podobi? Kaj izpopolnjuje globino njegove duše? S temi duhovnimi problemi se je ukvarjala apostolska ekipa Chingole: 7 duhovnikov in 4 redovnic – Poljak, Belgijec, dva španca, dva Filipinca, Amerikanka, Italijanka, Indijka, Zambijka in moja štajerska malenkost. Sestre se trudijo v šoli, duhovniki pa po terenu, po župnijah. Bilo je lepo in prijetno, včasih združeno s škripanjem z zobmi, pa vseeno vedno veselo in razigrano.

Dragi prijatelji, še veliko bi vam rad povedal, toda s tem pismom sem že tako in tako pozen in me Jože (urednik) verjetno že blagoslavlja s „kozjimi molitvicami“, ker bo zaradi mojega odlašanja imela Sončna Zambija kakšen dan zamude. V prihodnje, sem rekel? Aha, saj smo v Afriki, kjer drži: če ne danes, pa jutri, pojutrišnjem, ali pa... Pri nas čas ni tako pomemben kot pri vas.

Pa na svidenje in prav lep pozdrav vsem. Pridružujem se božični čestitki Sončne Zambije in se priporočam v vaše molitve –

Vaš Miha Drevišek

MIR LJUDEM NA ZEMLJI

Tako so oznanjali angeli pastirjem na prvo Božično noč. Pastirji so doživeli Božji mir, saj so bili preprosti in ubogi. Niso se navezovali na imetje in niso si želeli gospodovati nad drugimi. Medtem pa voditelji izraelskega ljudstva niso doživeli Božične noči in niso mogli zapeti Bogu: „Slava na višavah!“ Ustnice so izgovarjale molitve, srca pa so molčala, obtežena z grehu napuha, zavisti...

Danes vsepovsod govorijo: mir, mir, mir, sloga, sodelovanje, pa je vsega tega tako malo... Vsepreveč je nezaupanja in sovraštva.

Na „svoji“ prostrani župniji Mumbwa imam priložnost, da se srečam z ljudmi, ki so podobni pastirjem: slišijo veselo oznanilo in se razvesele, ker je božji mir že v njih. Žal pa nekatere vidim vdane pijančevanju, razuzdanosti... Tudi potrošniški duh steguje svoje kremplje... Takšni ljudje se v težavah ne zatekajo k Jezusu, ampak gredo k vraču, pri katerem upajo najti zdravilo za posledice svojih strasti. Vse to me skrbi in žalosti.

V prejšnji številki „Iz sončne Zambije“ je urednik omenil, da je župnija Mumbwa zelo obsežna. To je res, a ne le teritorialno, ampak tudi v pogledu plemen in jezikov. Mesto leži na stični točki glavnih zambijskih plemen. Na severu živi plemo KAONDE, na severovzhodu BEMEA, na vzhodu NYANJA, na jugu TONGA, in na zahodu LOZI, med vsem pa so pomešani pripadniki rodezijskih plemen. Pred leti so se naselili na področju Mumbwe kot izkušeni in uspešni poljedelci.

Tu imamo precej jehovcev in metodistov. Belci – metodisti – so se v glavnem odselili. Apostolsko delo so zdaj prevzeli domačini, ki pa so ostali brez sredstev. Njihov pastor se vozi na podružnice s kolesom, po vročem soncu ali po dežju. Prišel me je celo prosit, če bi mu preskrbel duhovniško srajco s kolarjem. Občudujem ga v njegovem uboštvu in mu pomagam. V Zambiji je vedno več zdravega ekumenizma.

Stanko Rozman.

NA PRVEM MISIJONU - V LUKOLELI

Poroča škofijski duhovnik TONE PAČNIK, Zaire.

Oglašam se z moje prve misijonske postojanke Lukolele. Z neko negotovostjo, mogoče z nekaj strahu sem se vkrcal na našo misijonsko ladjico „Janez Baptist“, ki me je prišla iskat v Bikoro. Kako bom doživel ta novi kraj, kamor me vozi, kako se bom vključil v novo okolje?

POVSOD SLEDOVI DELA BR. MARCELA KERŠEVANA

Stiri urna vzchnja po jezeru Tumba je bila zelo prijetna in kmalu smo vrgli sidro. Ustavili smo se v Irebu. Stopili smo na kopno in prispeli do misijona; zagledali smo mogočno cerkev, misijonsko hišo in enonadstropno sestersko hišo, kar vse je sezidal naš rojak Marcel Kerševan pred leti. A vse te stavbe so danes opuščene, kajti – ni misijonarjev. Z žalostjo smo gledali zidovje, s katerega odpada omet, dvcrišča, prerasila s travo... Ljudje, ki so nas obkročili, so nas obsuli z vprašanji in prošnjami: Kdaj nam boste poslali „basango“ – misijonarja? Naš provincial, ki je potoval z nami, je odgovarjal: Mislili bomo na vas, dobili boste misijonarje takoj, ko bo mogoče... Naš misijonar Marcel je tu pač pustil mnogo svojega srca. Ko sem ga obiskal v Iboko, kjer je nazadnje delal, sva se pogovarjala o tem in onem, a vse misli so se končno stekale v Irebu, kjer je prebil večji del svojega življenja. Tukaj je zgradil največ poslopij, vzdrževal in vodil je farmo z 90 glav živine, tu je ostvaril mogočne nasade palm, banan, papaye in drugih dreves. Zato ni čudno, da so ljudje, ko sem jim povedal, da sem njegov rojak, govorili: Poznamo ga, on je bil v resnici božji otrok...

Naša ladjica pa je kmalu odplula dalje. V Irebu smo zarezali v valove čudovite, mogočne, široke reke Zaire. Po dobrih treh urah smo prispeli v drugo veliko naselje Ngombe. Tu že leta čakajo na ustanovitev misijonske postojanke. A kdaj bodo dočakali...? Nismo se ustavili, a ljudje na bregu so nas spoznali in nam klicali: Duhovnika, duhovnika...! Moj spremljevalec, provincial lazaristov mi je tudi tu pravil: Da, nujno bi bil potreben misijonar, a ga nimamo... Ves čas smo pluli mimo večjih ali manjših naselij in vedno so nas vneto pozdravljali: Duhovnik, mbote basango, pozdravljen, duhovnik!

Sonce se je spustilo že precej globoko v svoj večerni sij, ko smo pripluli v Lukolelo. To je torej moja misijonska postojanka! Prvi pozdravi, nato prtljaga, in končno misijon. Od daleč nas je že pozdravljala zvonik župnijske cerkve, ki s celotno cerkvijo daje vtis moči, trdnosti in lepote. Tudi ta cerkev je delo našega brata Marcela. Izdelana je kot slovenske cerkve, iz nje pa diha njen gradbenik, mož trdnega upanja in zasidran v veri, brat Marcel. Ko sem ga srečal v Iboko, sem mu mimogrede omenil, da ne vem, kako se bom kaj vključil v afriško dušno pastirstvo. Bilo je kmalu po mojem prihodu v deželo. Odgovoril mi je: Kakšno vprašanje!... Tukaj je potrebno samo eno, vera v Boga, vse drugo pojde samo od sebe... Da je bilo to vodilo njegovega

misijonskega življenja, vidim v nešteti delih, ki jih je tukaj ustvaril, on, vedno molčeč, skromen, z mislimi pri delu ali pri Bogu.

Ostal sem torej v Lukoleli. Nižje ob reki je spet druga postojanka, Yumbi imenovana, cerkev je bila tam zgrajena že, ko je brat Marcel začel z zidanjem misijonske hiše... Ta hiša je na robu reke, precej visoko (tu se svet začena dvigati), zelo elegantna, lepa. Ob neki priliki sem obiskal tudi ta misijon in ne bom pozabil čudovitega razgleda s te točke, ki jo je brat Marcel izbral za zidavo. Še naprej ob reki sem se spustil. Zadnja postojanka našega področja je Bolobo, oddaljena od Lukolele dobrih 12 ur vožnje z ladjico. Tudi tu v Bolobo najdemo zgradbe brata Marcela.

Če se ne motim, je brat Marcel prišel v Zaire leta 1933. Ta leta tu so bila pač bogata, čeprav polna žrtev. Vedeti moramo, da v časih, ko je gradil, ni bilo še vseh modernih gradbenih pripomočkov. Vse je zgrajeno z žgano opeko, ki jo je moral sam pripravljati. Vsakič je bilo treba navdušiti ljudi, kopati v zemljo, izdelavati opeko, jo žgati, potem zidati. Danes tudi tu grade s cementnimi kvadri.

KAJ DELAM V LUKOLELI

Moje delo tu v Lukoleli je kajpada šele začetno. Ker se naš župnik odpravlja na dopust, bom v tem času njegove vrnitve ostal na centralni postojanki sam s kakim 70 let starim misijonarjem Jožefom.

Dosedaj smo ustanovili dva pevska zbora: otroškega, ki krasno uspeva, in za starejše. Seveda tu zbor ne pomeni samo prepevanje, ampak tudi versko poglobitev. Otroški zbor pride dvakrat tedensko k vajah, poje pri sobotni večerni maši, včasih pri nedeljski; pri vseh teh stikih skušamo vzbujati mladini krščansko zavest. V glavnem so vsi člani zbora, v kolikor še niso krščeni, pripravnik na krst. Zbor starejše mladine je tu v Zairu ustanova škofa Matondo in je povezava mladine za apostolat, hoteč biti „luč in sol zemlje“. Ti zbori se imenujejo zato „bilenge ya mwinda“ = mladina za luč... Tu smo to ustanovili z željo, da se po tej mladinski ustanovi prenovi župnija. Zbiramo se na sestanke dvakrat tedensko. Najprej je premišljevanje, branje evangelija, debata, vse pa prepleteno s cerkvenimi in nabožnimi pesnimi. Imamo tudi svoj pozdrav „šalom“ in podajamo si roko: levico in ne desnico. Seveda je ta mladinska ustanova pri nas še v početku, a se razvija z velikim zagonom. Ti fantje in dekleta se redno zbirajo tudi k pevskim vajah in lepo sodelujejo pri nedeljskih mašah.

Sprejeti pa bom moral vodstvo društva mater, ki pa niso le pevke, ampak tudi katehistinje, kot take jedro našega župnijskega življenja. Ustanovila je to društvo misijonarka, španka, ki pa sedaj odhaja na neko drugo župnijo. Kdo bo za njo sprejel vodstvo? Takoj so rekli: Novi duhovnik! No, tudi v tem delu sem se hitro znašel in me veseli.

Ni mi žal, da sem se podal v misijone sem v Zaire. Dnevi teko, da jim ne morem slediti. Navdušen sem nad zavzetostjo ljudstva za krščanstvo. Želim si le eno, da bi to moje delo bilo v resnici Bogu všeč, ljudem v korist, pa da bi sam pri vsem tem ne ostal le „brneč bron“, temveč postajal vedno bolj apostol, oznanjevalec veselega oznanila.

naši misijonarji pišejo

HONG KONG

Iz te angleške kolonije na kitajski zemlji se nam 8. januarja oglašja salezijanski misijonar STANKO PAVLIN SDB, ki je zadnje čase tamkaj podravnatelj velikega šolskega zavoda Tang King Po, v katerem se vzgaja več tisoč mladine. Poroča pa tole o svojem delu:

„Za božič smo imeli šest novokrščenecv, fantov zadnjega letnika naše šole. Poleg skrbi za ekonomsko plat

zavoda delujem tudi med takozvanimi oratorijanci, to so fantiči revnih slojev, ki prebijejo nedeljske dneve pri nas; večinoma se igrajo in zabavajo, med odmori jim pa podajam krščanski nauk. Pri tem delu mi pomagajo naši cdrasli študentje in nekateri bivši gojenci. Vsa pomoč, ki jo prejmem od Vas oziroma od slovenskih dobrotnikov, gre prav za to delo med revno hongkonško mladino. Zato se Vam lepo zahvalim za poslani ček!“

Med to mladino deluje Stanko Pavlin SDB, ki ga vidimo stoječega sredi dvorane.

Iz Ljubljane nam je poslala prelep članek, objavljen v tej številki, in pismo s. FRANČIŠKA NOVAK OSU, ki se tam nahaja na oddihu. Iz njenega pisma objavljamo sledeče vesti:

„Misijonar Mirko Tružnjak je tudi prišel v Slovenijo. Z njim je bil njegov spremljevalec Pierre Salla, Francoz, ki deluje v istem misijonu pri nas v Chiengmaju. Škoda, da je oba dneva deževalo in na Gorenjskem še snežilo. Tako sem jim mogla pokazati le prav malo lepote slovenske zemlje...“

Moje bivanje v domovini se je pa kar zategnilo. Najprej sem morala čakati na biserni jubilej naše pionirke, ki je skupaj s s. Ksaverijo Pirc ustanovila siamski misijon pred več kot 50 leti in je slavila zdaj biserni jubilej svojega redovnega poklica. Slovesnost je bila na misijonsko nedeljo, prav preprosta, a duhovno globoka. Tisto nedeljo so mene pri vseh mašah v uršulinski cerkvi določili kot guvernico, tudi pri jubilejni maši. Povedala sem pač, kar sem sama doživela, in seveda podčrtala prelepe sadove misijonskega dela jubilarke v tajski deželi. Sestra Rafaela Vurnik je bila prav gotovo ena najbolj globokih, zmognih, požrtvovalnih misijonark, ki jih je imela in ima Tajska. Jubilarke še zdaj veliko apostolsko dela. Ima redna srečanja s „Tovarišicami sv. Uršule“, ki so priletne gospe iz Ljubljane in bolj oddaljenih krajev, ki pridejo črpat duhovno moč v njeno šolo. Potem nosi obhajilo in duhovno tolažbo na Dom upokojenk na Tabor in v Stožice. Nam vsem je prelep zgled in vzor. Toži, da ji spomin peša, hodi okrog tiho, a še vedno ravna in umirjena, kot smo jo od nekdaj poznali.

Mislila sem doživeti obnoveni tečaj za misijonarje v Bangalore v In-

diji in mimogrede v Madrasu obiskati brata Kešpreta, ki me je z Vami obiskal, a sem vse to zamudila. Udeležila sem se pa tu teološkega tečaja novembra meseca. Vaš sobrat Rode Franc je imel gotovo eno najbolj zanimivih predavanj in njegovi odgovori na vprašanja so bili odlični. V začetku februarja bo katehetski tečaj na Mirenskem gradu. Na željo tajske predstojnice se bom še tega udeležila, potem pa brez odlašanja nazaj preko Rima.“

Pismu s. Frančiške Novak je pripisala dragocene vrstice tudi bivša tajska misijonarka-pionirka s. RAFAELA VURNIK, ki je pred 50 leti in kasneje toliko lepega pisala v Katoliške misijone. Naj zdaj, po tako dolgem času, naš list verno objavi njene vrstice:

„Ljubljana, 15. januarja 1979.“

Veseli me, da mi je dana priložnost, po dolgi vrsti let molka pozdraviti Vas na pismu naše misijonarke s. Frančiške. Previdnost božja ji je naklonila dopust v domovini in dobro ga je porabila v korist misijonov. Kmalu se vrne v tajske misijone, kamor jo bo spremljala naša molitev. Saj, četudi je božji Misijonar vodil moja pota drugače kot sem pričakovala, ko sem zapuščala domovino v mladih letih, zanimanje za azijske misijone me ni zapustilo... On ve, da je bilo tako najboljše. Hvala Mu!

Ker imam torej priliko, sem vesela, da se „Katoliškim misijonom“ prav lepo zahvalim za vse njih zanimanje, s katerim so spremljali moja prva misijonska leta. Hvala vsem za požrtvovalnost, s katero se poživite za Gospodovo kraljestvo! Bogato Vam vse povrne Gospod sam!

Iskreno se Vam priporočam v molitev in pozdravljam! Hvaležnovidana v Gospodu

Marija Rafaela Vurnik OSU.“

Stanko Pavlin SDB je tudi muzik, pevec, dirigent, organizator mladinskih zborov... Zgoraj ga vidimo dirigirati, spodaj pa se nam nudi pogled na dvorano pri petju drugega zbora; naš misijonar na tej sliki stoji ob strani.

V zadnji številki smo objavili prejšnje pismo misijonarke s MARIJE SREŠ, v katerem je obžalovala, da je morala nehati s tipičnim misijonskim delom med prebivalci vasi Ghawada, s popolno akomodacijo življenju in delu tamkajšnjih zapostavljenih. V začetku decembra pa nam misijonarka veselo piše, da je spet mogla iti v to vas in nadaljevati s tem načinom misijonskega življenja:

„Zopet se nahajam v vasi, v kateri sva začeli živeti s prijateljico Stano, ki je pa morala deželo zapustiti. Človek obrača, obrača, Bog pa nazadnje in prav obrne. Zdaj živi z menoj tu neka Indijka, novinka naše družbe, Katarina; Ob meni bo tu dobivala šestmesečno izkušnjo kot del novicijskega življenja. Ta Katarina je zelo zlato dekle, pa se ni več bati, da bi moja ideja popolne akomodacije med ljudmi propadla, kajti, čeprav bi jaz morala Indijo zapustiti, v primeru da mi ne podaljšajo dovoljenja za bivanje v deželi, bodo indijske sestre s tem nadaljevale. Katarina je s tem življenjem zelo zadovoljna; prihodnji mesec pa pride najbrže še ena novinka. Za naprej bo pa Bog poskrbel.

V tej dolini so le 4 katoliške družine, pa še od teh ni nobena v vasi, kjer živive. Te družine in midve se zbiramo vsako nedeljo k enourni molitvi. K polnočnici o božiču smo šle pa v Nana Kantharia, 25 km peš. S Katarino se počasi vraščava v to skupnost in jo pomagava graditi v vsej njeni širini in dolžini. Življenje kajpada teče po starodavnih tirnicah običajev in navad, ki imajo veliko več moči kot zakoni. Ljudje so dobri in delijo z nama skoraj več dobrin kot me z njimi. Njihov največji problem je – po mojem – občutek manjvrednosti, občutek, ki so ga ostvarili v njih višji sloji, ki ne pripadajo ple-

menu, ko so jim stoletja govorili: umazanci, reveži. Če se bi tudi Kristus pojavil pred njimi OD ZGORAJ, re OD SPODAJ, z njimi enakopravne ravni, potem jim ne bi prinesel svobode božjih otrok... ‘

Iz Madrasa nam piše obiskovalčev spremljevalec, salezijanski brat IVAN KEŠPRET tik pred božičnimi prazniki:

„6. decembra smo praznovali 25-letnico naše župnije. Dva meseca sem pripravljaj zbor za to priložnost. Škof nas je kar pohvalil.

Danes se je vrnil sobrat Italijan s počitnic. Kupil je v Italiji za tiskarno dva offset stroja. Tako bom imel še več dela in manj prostega kasa. A to delo je itak z mladino in za mladino in za širjenje božjega kraljestva med njo. Zato sem kar vesel.“

Tudi s. TEREZIJA MEDVEŠČEK, Hči Marije Pomočnice, ki deluje v Bandelu pri Kalkuti in katere srečanje z obiskovalcem smo prikazali na naslovni strani februarske številke, nam je sredi decembra pisala za božič:

„Vem, da ste slišali in brali kaj o strašnih povodnjih tukaj v Bengaliji. Ni mogoče popisati, kaj vse se je dogajalo in koliko so trpeli prav posebno še ubogi ljudje po vaseh. Tisoči in tisoči so izgubili življenje, kateri so pa rešili kožo, so izgubili prav vse drugo, hišo, pohištvo, živali, prideleke... ‘

Nam tukaj se, hvala Bogu in Mariji Pomočnici, ni zgodilo nič posebno težkega. Le šolo smo morali za nekaj dni prekiniti. Smo pa zato toliko več pomagale poplavljenecem s kruhom, rižem in oblačili. Ko se je šola spet odprla, so učenke pridno sodelovale in pobirale denar in obleko za najbolj potrebne. Tu imamo Marijino družbo, za katoličane, organizacijo Laura Vinina Club za pogane in Dominik Sa-

Kristusova sestra Marija Sreš, ki v Indiji ustvarja „sveti eksperiment“ popolne prilagoditve ljudem, ki jim želi približati Kristusa. (Slikal obiskovalec v Nana Kantharia.)

vio za fantiče. Vse to smo vpregli v to pomoč najpotrebnejšim.

Zdaj pred božičem smo pa kot vsako leto zelo zaposlene s pripravljanjem darov otrokom, bolnikom, onemoglim in starčkom. Ti se zbirajo vsako nedeljo popoldne pri nas, da se igrajo, zabavajo in poslušajo krščanski nauk.

Sicer smo zdaj v počitnicah, a za nas tu je počitnic bolj malo. Od drugega januarja naprej bo prišlo k nam

nad 50 sester na enotedenski tečaj, potem pa še na teden trajajoče duhovne vaje. Me tu moramo kajpada vse lepo pripraviti in potem ves čas za vse zemsko skrbeti, da se bodo došle mogle kar najbolj posvetiti študiju in molitvi.

Preteklo leto smo bile vesele, da smo mogle poslati 9 naših deklic v aspirantat za naše sestre. Bog daj, da bi vztrajale! Hvala Bogu, imamo še kar precej poklicev!“

Iz Bombaya nam je pisala s. IVANKA (KONRADINA) RESNIK, tudi za božične praznike.

„Tu Vam pošiljam sliko novega bombajskega nadškofa Simona Pementa. Imenovan je bil v začetku tega leta, kar je uredil pokojni kardinal Gracias, katerega sliko Vam tudi pošiljam.

Pogreb kardinala Graciasa je bil veličasten. Iz Rima je prišel papežev delegat, udeležila sta se ga dva kardinala, 40 škofov, več sto duhovnikov, redovnikov in redovnic in okoli 40.000 vernikov. Čez dan je bila katedrala polna vernikov, ki so se vrstili pri počastitvi pokojnega duhovnega voditelja. Prihajali so tudi hindujci, parsi in mohamedanci. Ta kardinal je bil splošno priljubljena osebnost, ne samo med katoličani.

Kar mene zadeva, ostanem še naprej v Indiji, kajti vsi drugi so za to, jaz pa tudi.“

Novi bombayski nadškof Simon Pement.

Iz Kanpurja je pisala sestra dr. MIRIJAM ZALAZNIK koncem julija:

„Letošnja vročina je kar uničujoča. Vsakdo je prizadet na kak način. V našem kraju imamo razmeroma malo dežja, drugod so pa hude poplave. Posledica je, da je v javnem življenju marsikaj narobe, tako na primer ni vlaka, ki bi prišel ob uri: osem do deset ur zamude je na dnevnem redu; tako tudi z letali.

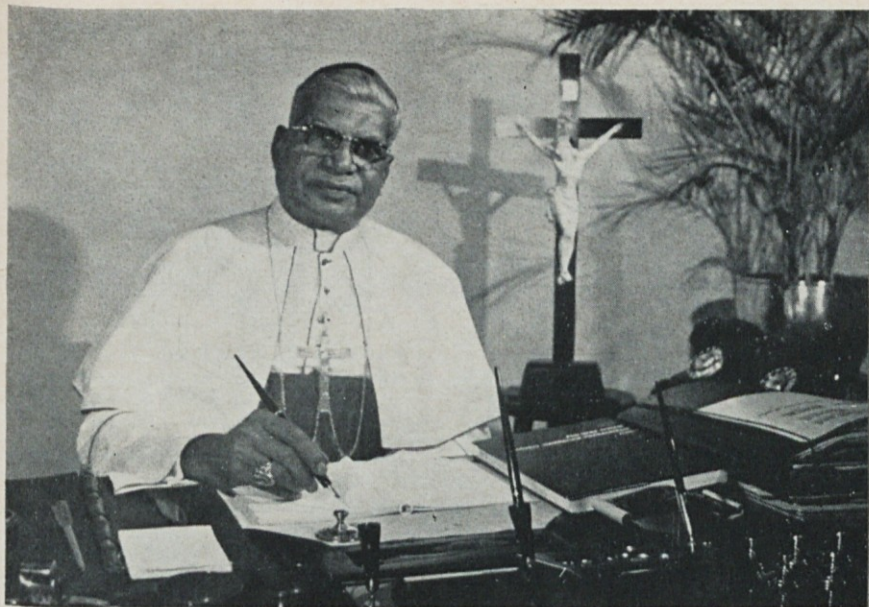
Koncem maja sem šla v Nainital v himalajskih gorah, kjer je naš tamkajšnji zavod slavil stoletnico obstoja. Cel teden so praznovali, zjutraj in zvečer. Lepo je bilo srečanje s sestrkami, s katerimi sem tam delovala toliko let, in z gojenkami izza l. 1938 in naprej. Sedem od njih je prišlo iz Avstralije, kjer žive. Meni je gorski zrak nagajal. Vrnila sem se 10. junija z veliko zamudo radi orkana, ki nas je dohitel. Vročina se je kar naselila v mojem životu in imam visoko temperaturo, a ne toliko, da bi morala leči; polagoma že ponehuje.

Gre nam dobro, čeprav nismo v paradižu. Kaj nam prinese bodočnost, ne vemo. Zmede so povsod. Rdeči bi se radi ugnezdili tudi pri nas...“

AFRIKA

Iz kraja Ndola v Zambiji nam piše za božič o. MIHA DREVENŠEK, minorit, o katerem je misijonar o. Rozman objavil v zadnjih Katoliških misijonih zanimiv intervju:

„Oprostite, da se Vam še nisem zahvalil za darilo iz septembra. Hotel sem takoj napisati kak članek za Vaš list, pa ni šlo. Sedaj pa Vam obljubljam, da bom do Velike noči nekaj napisal c tukajnji glasbi in tudi popestril s slikami. Kako mi bo ta načrt uspel, ne vem, ker sem sedaj nastavljen v predmestni župniji, kjer je težje najti originalne-tradicionalne instrumente.

Pokojni kardinal Valerijan Gracias, ki je bil organiziral pred leti veličastni evharistični kongres v Bombayu, na katerega je prišel tudi papež Pavel VI.

Drugače kar gre, le malo me skrbi, kako bom zmozel delo, kajti naprtili so mi na rame pravega orjaka in bi moral biti Martin Krpan, če bi hotel vse to nositi. Tu je največja predmetna župnija v Ndoli s približno 60.000 dušami in vso revščino, duhovno in materialno. In kot prvo dolžnost mi je škof naložil: Povečaj cerkev, ker sedanja res ne zadostuje hitremu naraščanju krščanstva.“

Iz kraja White River v Južno-afriški uniji nam je v začetku decembra pisal o. ALBIN KLADNIK F.S.C.:

„Tukaj v Južni Afriki je zaenkrat še vse mirno. Še ni prav nobene nevarnosti. Zadnje čase celo prihaja mnogo Argentinev v naše kraje. Prav pred našo cerkvijo se ustavlja njihov avtobus in izstopijo, da gredo nakupit

spominkov v trgovine nasproti cerkve. Vezijo se v največji živalski park, ki leži prav na meji moje župnije.

Hvala Bogu, mi misijonarji delamo mirno naprej. Če bi prevzeli črni oblast, bi bili to le črni komunisti, ki bi bili kajpada v veliki manjšini, kajti večina črncev komunizma ne mara.“

Iz kraja Keimoes, tudi v Južni Afriki, se nam v imenu vseh štirih slovenskih oblatinj zahvaljuje za poslanc pomoč s. VINCENCIJA NOVAK v pismu z dne 13. avgusta, v katerem tudi pravi:

„Pri nas je zdaj huda zima. Otroci prihajajo po več milj daleč v šolo, nekateri bosi in slabo oblečeni. Žal, je še veliko staršev, ki zanemarjajo svoje otroke, zapravljajo pa zaslužek za pijačo ter si na ta način uničujejo družine. Imamo veliko dela s temi

pijanci, storimo vse mogoče, da bi jih odvrnili od razvade.“

MADAGASCAR

Koncem decembra nam je pisal župnik vangaindranskega misijona naš PETER OPEKA CM, ki se najprej zahvaljuje vaščanom Slovenske vasi za prireditve „malgaškega asada“ njim v pomoč (o čemer smo že poročali v našem listu):

„Najlepša hvala za pismo z „malgaškega asada“ z vsemi podpisi. Naj vsem, ki so sodelovali, Bog stotero povrne! Zanimanje, ki ga kažete za naše misijonsko delo, nam daje veliko moralno oporo; zavest, da imamo veliko prijateljev, ki za nas molijo in za naše misijonsko delo nekaj žrtvujejo, dviga.

Božič je za nami. Kar lepo smo ga preživeli. Pogosto je tu v Vangaindrano na božično noč precej ropotanja, a letos je bilo kar mirno. Pred polnocnico je bila igra z versko vsebino in petje našega mladinskega zborra. Veliko ljudi se zbere. Mnogi pridejo, da se božično zberejo in molijo, drugi spet, ker se hočejo v množici razveseljovati, čeprav s pijanostjo. A naši skavti so pridno delali mir in pazili, da ni prišlo do kakih pretefov.

A sem kljub vsemu vesel letošnjega božiča. Opazil sem pri vernikih veliko zbranosti in verske vneme tako v molitvi kot pri petju. Veliko je bilo tudi spovedovanja.

Pred božičem sem spremil naše tri fante v Tananarive. 7. decembra so cdšli v Pariz. Resnično jih bomo zelo pogrešali. Bili so delavni in vredni

Foslavljajoči se trije laični misijonarji s škofom in slovenskimi Malgaši. Od leve na desno stoje: Opeka, Kosmač, Slabe, Žitnik, domačin, Glinšek, škof, Buh, Jemec in Puhan; čepita pa Sušnik in Kraner.

Misijonarka usmiljenka s. Marija Pavlišič sprejema bolnico, ki so jo na domači nosilnici prinesli več kot 20 km daleč na misijon v Ranomeno.

vsega zaupanja. Kristjani in mladina so se jim ob slovesu lepo zahvalili za vse, kar so dobrega storili za Madagaskar. Zadnji večer, ko so bili v Farafangani, jih je škof Charles Remy v dolgem govoru v pričo številnih misijonarjev, ki so bili tedaj zbrani na nekem sestanku, zelo pohvalil in se jim zahvalil za vse, kar so naredili v škofiji za Cerkev, in jih postavil kot odličen primer laičnih misijonarjev.

Prihodnji mesec, 28. februarja bo-

mo v Vangaindrano praznovali 75 letnico misijona. Župnijski svet se je odločil, praznovati kar najslovesneje. Kristjani se lepo pripravljajo na to slavje. Praznovanje kajpada ne bo le zunanje, ampak predvsem duhovno. Hočemo izrabiti priliko, da vangaindranski misijon duhovno obnovimo.

Rado Sušnik, ki na deželi zamenjuje Roka Gajška, je prišel prav večeraj in se pridružuje mojim voščilom in pozdravom.“

Rojaki! Ko darujete za slovenske misijonarje, sodelujete z njihovim misijonskim delom in pomagate graditi Kristusovo Cerkev v svetu; ne pozabite pa tudi na še potrebnejšo pomoč: moliti in trpljenje darovati za misijone! Eno storiti in drugega ne opustiti!

PO MISIJONSKEM SVETU

USODA VIETNAMSKIH BEGUNCEV je strašna. Ko je trgovska ladja „Southern Cross“ na odprtem morju srečala 1.200 beguncev na štirih malih ladjah, med njimi 500 otrok, jih je vzela na krov. Bili so prepričani, da jih bodo sprejeli v Singapurju, a so jih zavrnil. Kapitan je bil toliko dober, da jih je prepeljal na nenaseljeni otok Pengibo. Otok leži med Singapurjem in Borneo. Združeni narodi so na klic priskočili toliko, da so zaprosili Indonezijo, naj sprejema begunce. To ni osamljen primer. Nesteto jih potone, drugi zaidejo v nepopisno revščino. A kljub temu iz Vietnama stalno beže. Torej jim je vseeno, če se izpostavijo nevarnosti, da umro. Dokaz, kakšne morajo biti razmere. Še hujše pa so v Laosu in Kambodži.

VERSKA NESTRPNOST je v modi kot je v modi nasilje. Zastopnik Vatikana nadškof Cheli je na zasedanju generalne skupščine Združenih narodov dejal: „že šestnajst let čaka pripravljen predlog izjave, s katero bi svetovna organizacija obsodila versko nestrpnost. Teoretično se vsi strinjajo, da je izjava potrebna, kljub temu pa je ostala še vedno le osnutek. Ob vsem tem pa je marsikje po svetu prisotna verska nestrpnost ne glede na režim ali ideologijo, ki jo v posameznih državah zagovarjajo. Še vedno so države, v katerih so verniki držav-

ljani drugega razreda. Že naprej jih sumijo in preganjajo samo zato, ker so verni.“

VIETNAMSKI KARDINAL JE UMRL. Bil je še na volitvah novega papeža kardinal Trín-Nhu-Khue. Koncem novembra pa je prišlo sporočilo, da je kmalu po vrnitvi domov umrl. Doma je iz hanojske škofije. V duhovnika je bil posvečen 1933, v škofa pa 1950. Pavel VI. ga je 1976 imenoval za kardinala. Vodil je svojo cerkev v hudih razmerah. Imel je pomoznega škofa s pravico nasledstva. Tako je zdaj hanojski nadškof Jožef M. Trinh-Van-Cana. Tako so v letu 1978 umrli kar štiri azijski kardinali: omenjeni iz Hanoja, japonski Yoshigoro, Yu-Pin iz Formoze in Gracias iz Indije.

AMAZONSKO PODROČJE še nima škofij, ampak lečasne misijonske prelature. To je edino večje področje v Južni Ameriki, ki ga lahko imenujemo misijonsko področje v pravem pomenu besede. Vse brazilske škofije se trudijo, da bi pomagale utrjevati Cerkev na tem področju. Teh cerkvenih področij z misijonskim značajem je čez 40. Prebivalcev je sedem in pol milijona. Med njimi deluje blizu 700 duhovnikov, pravih domačinov le 31, nekaj nad sto iz brazilskih škofij, večina — precej nad 500

V Severni Koreji takole protestirajo proti Združenim državam Severne Amerike.

-- pa iz drugih delov sveta. Laični prostovoljci pa so predvsem Brazilci, kakih 250.

JANEZ PAVEL II. je podpisal listino o ustanovitvi nove škofije siromalabarskega obreda v Indiji. Ozemlje nove škofije je do zdaj spadalo pod

škofijo Tiruvalla. Imenoval je tudi novega nadškofa v Tajpehu, glavnem mestu Formoze. Dosedanji nadškof pa je prevzel vodstvo univerze Fu-jen, ki jo je iz Pekinga prenesel na Formozo pokojni kardinal Yu-Pin. Prav povedano: na novo ustanovil, a pod istim imenom.

VODITELJI AFRIŠKIH OSVOBODILNIH GIBANJ so bili pri papežu. Bili so to: iz Namibije, Rodezije in Južne Afrike. Papež je obljubil, da si bo prizadeval, da pridejo do veljave človekove pravice tudi v njihovih deželah. Na tiskovni konferenci so voditelji izrazili zahvalo za to pripravljenost, da papež posreduje za pravo svobodo njihovih narodov.

ZA SVETOVNI DAN MIRU je že papež Pavel VI. razglasil temo: vzgoja za mir. Zato bo to leto 1979 predvsem leto otrok, ki naj se vzgajajo za mir, ki naj odreši človeštvo in posameznega človeka nasilja, strahu in vojska. „Če bo ideja miru zares osvojila človeška srca, bo mir rešen, ali bolje rečeno, mir bo rešil ljudi.“ To so besede, ki jih je zapisal že Pavel VI. in v novi obliki ponovil Janez Pavel II., veliki borec za človekove pravice in mir.

LANSKA INDIJSKA POVODENJ je zahtevala še več žrtev kot leta 1977. V Indiji je namreč velika povodenj, ki je zajela devet indijskih držav, prizadela do 30.000 družin. Smrtnih žrtev štejejo do 20.000. Najbolj je na delu indijska Caritas, ki skuša olajšati bedo poplavlencev.

ZBOROVANJE AZIJSKIH ŠKOFOV lanskega novembra je pretresalo mnogo stvari. A glavna tema je bila: molitev. Nadškof Lourdosamy je poudaril, da je temelj evangelizacije molitev. Spomnil je na prvo Cerkev, ki je „vztrajala v molitvi“. Vsa Cerkev mora postati skupnost molitve.

PRAVIČNOST IN MIR — to je papeška komisija, ki si prizadeva za oboje: za pravičnost in za mir na svetu. Podtajnik Johannes Dya je po vatikanskem radiu dejal, da ne smemo

izgubiti izpred oči dejstva, da milijarda ljudi na svetu strada in mnogi od lakote umirajo. Cerkev mora stalno vzbujati svetu vest. Posebno pa je vzpodbujal kristjane, naj mislijo na temeljno zapoved ljubezni. Samo javna ljubezen, resno prizadevanje za pravičnost in mir bo rešila svet propada in mu prinesla trajen mir.

IRAN je zadnje mesece v vseh časopisih. Večinoma je to muslimanska država. Po revoluciji nameravajo ustvariti islamsko državo, ki bi se v zakonodaji podredila zahtevam korana. Katoličanov rimskega obreda je komaj 12.000, ki so večinoma tujei in žive v mestih. Nekaj več je kristjanov vzhodnih obredov: armenskega in kaldejskega. To so zadnji ostanki nekdanj cvetoče cerkve v Perziji. Ti so po večini nestorijanci. Nekaj pa se jih je združilo z Rimom. Ti imajo tri škofije, najštevilnejša je v Teheranu, a še ta ima komaj 10.000 vernikov. K tem moramo dodati še 30.000 Armencev. Torej kristjani v sedanjih razmerah ne morejo imeti nobenega vpliva. Lahko postanejo samo nedolžne žrtve. Vemo, da tam deluje s. Rode, ki se po zmagi revolucije ni še nič oglasila. Ali bodo fanatični islamski šiiti trpeli katoliške redovnice v gobavskem naselju?

SLONOKOŠČENA OBALA z glavnim mestom Dakar je znana predvsem kot letalski center. Versko pa so večinoma (64%) animisti. Prebivalcev je okoli sedem milijonov. Številčno napredujejo muslimani, ki jih je 20%. Katoličanov je le nekaj nad 12% in dva in pol odstotka je protestantov. Torej še docela misijonska dežela.

AFRIŠKA GVINEJA se ne da primerjati z južnoameriško Gvajano, kjer je svet pretresel samomor skoraj tisoč ljudi, ki so sledili patološkemu

„verskemu“ voditelju. V Afriški Gvineji je 80 odstotkov katoličanov. A predsednik in diktator, bolestin Macias Nguema je s svojim nasiljem praktično Cerkev uničil in jo tudi uradno prepovedal.

V TAJSKI je bila velika slovesnost, ko je princ Vajiralongkorn za nekaj časa šel med budistične bonce, kar je pred leti bil tudi njegov oče. Iz opisov naših misijonark M. Ksaverije Pirc in Novak vemo, kako so tajski budisti verni. In to narodno vernost še pospešujejo ti tradicionalni običaji, ko kraljevski sinovi postanejo za nekaj časa budistični menihi — brez olajšav.

NENAVADNO SODELOVANJE. — Veliki italijanski katoliški tednik „Famiglia Cristiana“ je v eni zadnjih številkih objavil dopis iz Somalije o sodelovanju med kitajskimi zdravniki in katoliškimi redovnicami. — Somalija je povsem muslimanska dežela, prestop v katoliško vero je uradno prepovedan. Katoličani so zaradi v deželi, ki je velika za skoraj dve Jugoslaviji, izključno tužci. V deželi pa živi skupina italijanskih frančiškanov in okoli 60 misijonark, od leta 1965 pa so v deželi tudi zdravniki iz LR Kitajske.

Ti so prišli sem z velikimi predsodki zoper katoliške redovnice. Kaj vse so na Kitajskem govorili o njih v petdesetih letih, ko so morale zapustiti deželo! Danes je v bolnišnici Benadir blizu glavnega mesta Mogadiša precej drugače. Kitajski zdravniki visoko cenijo katoliške redovnice in tudi te se o njih pohvalno izražajo. (Zaradi sporov s Sovjetsko zvezo in Kubo je v Somaliji vedno več kitajskih zdravnikov.)

Ko so se kitajski zdravniki prvič srečali s katoliškimi redovnicami, je bilo obojim težko; drug drugemu niso

zaupali. Toda delo za skupno dobro je počasi razbilo pregrade. Vodja kitajskih zdravnikov Huo-Ker je izjavil dopisniku: „Ko smo prišli v Somalijo, nismo poznali katoliških sester, sedaj pa smo se naučili spoštovati in ceniti njihovo delo in njihovega duha. Sem smo prišli, da pomagamo Somalcem in da se zanje žrtvuemo. Mi delamo z istim duhom ljubezni in vdanosti kakor vaše sestre. Ničesar ne zahtevamo v zameno, kakor tudi vaše sestre ne zahtevajo ničesar.“

Predstojnica, sestra Antonija, pa je takole ocenila kitajske zdravnike: „Občudujemo njihovo ponižnost in pripravljenost za pomoč. Nikoli se ne razjezijo, ne povzdigujejo glasu in delajo za štiri, samo da bi rešili življenje. Če se bolnica počuti slabo, bo kitajski zdravnik vso noč prečul ob njeni postelji. Če domače strežnice površno opravljajo svoje delo, bo kitajski zdravnik sam pograbil metlo in se ne bo sramoval tudi najnižjih opravil v hiši. Če je treba domači strežnici kaj ukazati, bo prišel k sestri in jo prosil, naj ona ukaže.“

Pisec končuje članek takole: „Somalska vlada, zlasti pa minister za zdravstvo, prosi za sestre. Ko so Kitajci postavili bolnišnico Benadir, so stavili pogoj, da bodo v bolnišnico prišle katoliške redovnice. Danes delajo Kitajci drugo večjo bolnišnico blizu Kimizaja, največjega mesta v južni Somaliji, in spet zahtevajo od vlade, naj dobe za postrežbo katoliške redovnice. Toda Misijonarke potolažene Marije ne morejo ustreči, ker imajo premalo poklicev...“

Jezik iskrene dobrote razumejo vsi ljudje dobre volje, ne glede na svetovnonazorske razločke. Kjer koli vidiš dobro, ga moraš biti vesel!

V JUŽNI AFRIKI so se razmere ublažile. Tako trdi kardinal McCann. Nastaja upanje, da se bo napeto ozra-

čje med belimi in črnimi umirilo. Katoliška Cerkev ima po njegovem mnenju veliko bodočnost. Pravi, da bo leta 2020 največja religiozna skupina v Južni Afriki. Škofje so šli pogumno mimo rasne diskriminacije in so začeli vzgojo enakopravnosti v svojih šolah, kjer sprejemajo bele in črne otroke, torej brez razlike rase. Itak pa je večina katoličanov črne ali mešane rase. Gotovo so tudi belci, a so v manjšini. Če bi Južna Afrika res šla skozi miren razvoj do enakopravnosti v vsem, potem bi to zelo pomirjevalno delovalo tudi na Rodezijo in izpodbilo podtalno rovarjenje komunistov in preprečilo krvavo revolucijo.

NA JAPONSKEM imajo katoličani kar tri ustanove, ki proučujejo druga verstva in skušajo z njimi imeti stalni dialog. „Orient-Institut“ je bil v Tokio ustanovljen že leta 1964. Izdaja tudi svoj list. Na Sophia-univerzi, kjer poučuje tudi naš slovenski misijonar Vladimir Kos SJ, je „Institut za vzhodna verstva“. Ustanovljen je bil leta 1969. Vodi ga strokovnjak za budizem P. Dumoulin SJ. Končno je bil leta 1975 ustanovljen še „Nanzan-Institut“ na univerzi v Nagoya, ki jo vodijo misijonarji iz „Družbe božje besede“.

VZHODNA AFRIKA je gotovo eden najbolj cvetočih misijonov. Mišljene so države: Kenija, Uganda in Tanzanija. Že leta 1953 je bilo vodstvo škofij zaupano domačinom. Tedaj je bilo v teh predelih 18 milijonov prebivalcev in dva milijona in pol katoličanov. Lani pa je bilo na istem ozemlju 42 milijonov prebivalcev in 10 milijonov katoličanov. Veliko je krstov odraslih, daši zahtevajo misijonarji triletni katehumenat. Ostalo je naravni prirastek. Tako procent katoličanov kljub hitremu splošnemu

porastu prebivalstva narašča. Tudi duhovniški poklici zelo naraščajo. Domačih duhovnikov je 1297, bogoslovcev 1192, redovnih bratov 458 in sester 4700. Tako po zadnji statistiki iz lanskega leta.

DEŽELE JUŽNO OD SAHARE so spet zašle v veliko sušo. Prizadete so: Mavretanija, Senegalija, Mali, Zgornji Volta, Nigerija, Čad in Gambija. Lokalne cerkve si zelo prizadevajo, da bi pomagale, in kličejo na pomoč tudi mednarodne organizacije. Kako pa je pri tej pomoči potrebna stroga kontrola, dokazuje primer; v državi Mali se je notranji minister osebno okoristil s tujo pomočjo in si sezidal krasno vilo, do lačnih ljudi pa pomoč ni dospela. Zato so imeli posebno konferenco v Gornji Volti pod vodstvom kardinala Zoungrama, da so se pogovorili za složno delo.

MISIJONARJI SO AFRIKI NUJNO POTREBNI. S to ugotovitvijo je prišel nazaj v Evropo opat iz St. Ottilien dr. Notker Wolf. Ugotovil je, da na enega duhovnika pride 8.000 kristjanov. Mnogi rodovi pa sploh še niso bili evangelizirani. Po razgovorih s škofi in duhovniki je dognal tudi, kako zdaj jasno spoznavajo, da je tudi za Afriko in dober razvoj katolicizma nujno potrebna redovniška karizma.

PRIHODNOST CERKVE SE BO ODOČILA V AZIJI. To je mnenje nekdanjega predsednika Indijskega redovniškega združenja. Zdaj je pozornost obrnjena na Afriko. Dežele kot so Angola, Mozambik, Rodezija, Abesinija, Uganda že iz političnih razlogov obračajo nase pozornost. Kakor hitro pa bo Azija stopila na svetovno pozornost, bo po njegovem mnenju Afrika s svojimi problemi stopila v ozadje. V vsej Aziji, če izvzamemo

edino katoliško deželo Filipine, je katoličanov le med 1 in 3 procenti. Torej je zdaj naloga Cerkve predvsem dvojna. Prvič da z vsemi azijskimi verstvi vodi borbo proti ateizmu. Drugič pa, da postane res azijska.

SE BO KITAJSKA ODPRLA? To vprašanje je zaslediti po vseh katoliških listih, ne samo misijskih. Saj od tega v veliki meri zavisi bodočnost ne le Kitajske, ampak azijske Cerkve sploh. Spremembe v novem režimu dajo slutiti, da se bo tudi odnos do vere spremenil. Da so bili prvokrat zastopani tudi verski predstavniki na narodnem kongresu, da je bil ustanovljen „Institut za raziskovanje vere“ pod okriljem „Akademije za socialne vede“, je treba reči: to so novosti. Ali pa se bo kmalu Kitajska odprla toliko, da bo Cerkve mogla stopiti iz katakomb, in še celo toliko, da bi se moglo začeti misijsko delo, tega si nihče ne upa zanesljivo reči, niti najboljši poznavalci kitajskega vprašanje ne. Eden izmed njih je gotovo jezuit Landy.

Še vedno sodijo, da je na Kitajskem okoli tisoč duhovnikov. Težko pa je ugotoviti, kje so: v zaporih, na prisilnem delu, ali životarije. Eno je gotovo: javno duhovniško delo jim je onemogočeno.

O **KAMBODŽI** pišejo vsi časopisi. Zmeda je velika. Vse to ozemlje nekdanje Indokine od konca druge svetovne vojne naprej samo trpi. Nikjer se ne pretaka toliko krvi. In končno so to žrtve vcesil. Zdaj najbolj borbe med Kitajsko in Rusijo. Režim, ki je letos padel, je zakrivil morda kar dva milijona smrti. Bo zdaj nova doba boljša, ali se bo prelivanje krvi nadaljevalo? Kaj se dogaja s katoliško Cerkvijo v teh krajih, ni mogoče dobiti točnih podatkov. Ve pa se, da so zlasti duhovniki praktično

dan na dan izpostavljeni trpljenju in mučeništvu. Če je za koga, je za to Cerkev: Vietnam, Laos, Kambodža. potrebna molitev.

SUDAN se obnavlja. O nasiljih prebivalstva v južnem delu je bilo pred leti ogromno zapisanega. Arabski sever je hotel zatreči črnski jug. Zdaj je nastalo premirje. Ker je bila katoliška Cerkev razvita predvsem na Jugu, je bila tudi najbolj prizadeta. Od 700.000 katoličanov jih samo kakih 65.000 živi na severu. Vsi ostali so na južnih predelih. Seveda je težko prerokovati, koliko časa bo trajala ta mirna doba. Vsekakor pa se misijsko delo zdaj lepo razvija in v celi državi ni čutiti kake csti proti Cerkvi.

V **INDIJI** je problem lakote še nerešen. Zaradi lakote umre letno pol milijona ljudi. In otroci izpod petih let starosti so izpostavljeni smrti, saj jih umre 36 odstotkov, dočim jih je leta 1951 umrlo 32 odstotkov. Kljub izboljšanju produkcije se ni izboljšala pomoč bednim.

PAKISTAN je izdal zakon, da se morajo vsi otroci od osmega razreda dalje učiti arabsko. Ta zakon sovпада v program islamizacije države, ki je že itak pretežno islamska. Tako je Pakistan prvi začel sodelovati z Mednarodno islamsko organizacijo, ki zahteva, da vse države uvedejo islamski jezik kot obvezen, da tako z njim bolj gotovo uspe islamizacija v teh deželah. Kljub vsem odjugam tu in tam je vendarle panislamizem na pohodu.

INKULTURACIJA CERKVE V AFRIKI — to vprašanje zadnja leta zelo zaposluje teologe in škofo v Afriki. Že zdavnaj je prav v zvezi s tem vprašanjem znan kardinal Malula iz Zaire, saj je že ponovno zla-

sti na sinodah v Rimu odjeknil njegov glas. Kakor je v Evropi v dvajsetem stoletju bilo ogromno govorenega in pisanega o temi: krščanstvo in znanost, kakor je zadnja desetletja vedno znova pred Cerkvijo vprašanje: krščanstvo in socialno vprašanje, tako je v Afriki trenutno najbolj živo vprašanje: ali je mogoče biti katoličan in Afrikanec — oboje na pristen način in celostno. Zato se poleg pisanja knjig in razprav kar vrste razna zborovanja. V septembru 1977 so laiki organizirali v ta namen zborovanje v Abidjanu (Slonokoščena obala). Naslov vseh razpravljanj je bil „Črna kultura in katoliška Cerkev“. V decembru istega leta se je v Accri (Ghana) zbralo 64 teologov, da se pogovore o afriški krščanski teologiji. Na tem zborovanju je nastalo „Združenje afriških teologov“. Lani januarja so se zbrali v Kinshasa (Zaire) zastopniki vseh afriških univerz, da razpravljajo o temi:

„Afriška verstva in krščanstvo“. In končno je bil v juliju simpozij vseh škofovskih konferenc Afrike in Madagaskarja. Glavni razgovor je bil: „Družina in zakon v Afriki“, a obenem so podali svoje stališče glede človekovih pravic, ki se gazijo v mnogih afriških državah, ne da bi posamezne omenili. Vprašanja niso lahka, pa zelo važna. Ravno na simpoziju škofov se je pokazalo, kako težek je problem družina in zakon, kajti Afrikanci gledajo na to vprašanje povsem drugače kot Evropejci ali Amerikanci. In končno niso mogli priti do nobenega konkretnega sklepa. Tako je ostalo kot dokument le tisto, kar je bilo na tem simpoziju na drugem mestu: človekove pravice. Afrika tudi politično počasi zori, zato je razumljivo, da tudi afriška katoliška Cerkev le počasi poganja korenine v afriško kulturo. Toda delo se je pričelo resno, intenzivno. Afriški katolicizem išče svojo identiteto.

Fantiček in deklica iz Južne Afrike. (Poslala s. Vincencija Novak.)

IZ MISIJONSKEGA ZALEDJA

MISIJONAR O. LOVRO TOMAŽIN NA ODDIHU V ARGENTINI

Zambijski slovenski jezuitski misijonar o. Lovro Tomažin je po novem letu prišel k svoji mami in drugim domačim v Argentino. Kar hitro je šel z njimi v slovenski počitniški dom v kordovski provinci, kjer vzdržuje prof. dr. Hanželič počitniško kolonijo za rojake. Tam so se ob misijonarjevem prihodu ravno še zadnje dni nahajali slovenski otroci, katerim je misijonar že spregovoril in jim pokazal tudi slike, ki jih je prinesel seboj.

Misijonar o. Tomažin je od rojakov v Argentini prejel že toliko povabil, da jim pride maševat in predavat, da smo ga v Baragovem misijonišču mogli dobiti šele za 4. marec, ko bo pri glavni slovenski maši v cerkvi Marije Kraljice maševal in pridigal, opoldne bo ostal v družbi s krajevnimi duhovniki, prci večeru pa imel skioptično predavanje za Slovensko vas. Misijonar je že obiskal naše uredništvo in nam veliko novega povedal iz svojega misijona, dal pa nam tudi veliko fotografij, ki bodo sčasoma vse objavljene v našem listu.

V prihodnji številki upamo objaviti izčrpno poročilo o zadržanju in delovanju o. Tomažina v Argentini.

RADOSNA VIJEST

Zadnja številka tega edinega, v Jugoslaviji že sedmo leto izhajajočega tiskanega misijonskega lista, ki smo jo prejeli, je številka 5, letnika 1977.

Na 16 straneh velike oblike (25 x 35 cm) je v dvobarvnem tisku podanega veliko večinoma izrazito misijonskega gradiva.

Na prvi strani sta pod naslovom „Papež mladim“ objavljena dva odstavka govora Pavla VI. o peklicih, dalje zahvala matere Terezije in o. Ante Gabrića rojakom za vso pozornost, ki sta je bila deležna oba misijonarja ob svojem sodelovanju pri zagrebškem misijonu, kamor sta bila od zagrebškega nadškofa povabljeni, in končno pismo škofa iz Livingstona (Zambija) zagrebškemu nadškofu, v katerem se mu zahvaljuje za usluge, izkazane mu na Hrvaškem, s povabilom mladim duhovnikom in redovnicam, da pridejo na delo v Zambijo, v njegovo škofijo.

Na naslednjih dveh straneh sta članka: Največja želja slepe Luje in Se je li Bog spremenil?, ki se bo nadaljeval v prihodnjih številkah.

Štiri strani, ki slede, so posvečene bivanju matere Terezije in o. Ante Gabrića iz Indije med hrvaškim ljudstvom v Jugoslaviji, kar ilustrirajo številne fotografije.

Na straneh 8 in 9 se nadaljuje spis o potovanju hrvaškega nadškofa po Afriki; to pot so se ustavili v Tanzaniji. Tam sta s spremljevalcem naletela na nunciaturi v Dar-Es-Salamu na slovensko misijonarko s. Ernesto Kosovel, ki je tam zaposlena. V Misijonskem opazovalcu smo že opozorili na pomoto, ki jo je pisec zagrešil, ko je navedel, da je naša misijonarka pred prihodom v Tanzanijo delovala v Južni Ameriki, ko je dejansko res, da je bila dolga leta v Hong Kongu. Najbrže je pisec prišel do te pomote, ker je morda misijonarka omenjala svoje stike z nami v Argentini. Je pa to srečanje z našo misijonarko, o kateri se tudi pove, da je Slovenka, zelo toplo opisano.

Na strani 10 smo naleteli na prijetno presenečenje, kajti podano je obširno poročilo o v Ljubljani izišli knjigi z naslovom: Iz pisem slovenskih misijonarjev v Afriki, ki jo je izdala slovenska Misijonska pisarna v Ljubljani v uredništvu prof. Jožeta Rakovca in ki ji je uvod napisal pomožni škof dr. Stanko Lenič. Upamo, da „Katoliški misijoni“ tudi še pridejo do te slovenske misijonske knjige in v listu o njej poročajo. Knjiga je bila tiskana v 7.000 izvodih in je menda že razprodana.

Strani 11 in 12 prinašata besedili misijonskih mašnih obrazcev. Strani 13 in 14 objavljata spominski zapis za pred 37 leti umrlim frančiškanom Bogomirom Zlopasem, o katerem pa ne pove, da bi imel kak poseben odnos do misijonstva.

Stran 15 objavlja dopise in darove, zadnja stran pa fotografije iz go-bavske naselbine v Sokortu na Koreji.

URBANIANA

Tega lista, ki ga mesečno izdaja papeška misijonska univerza Urbaniana v Rimu, nam je od letnika 1978 došla le številka za januar-februar in številka za maj.

Prva številka med drugim poroča o izišlem delu „Oznanjevanje evangelija danes“ (L' Anuncio del Vangelo oggi), ki so ga sestavili na podlagi papeške okrožnice „Evangelii nuntiandi“ profesorji papeške misijonske univerze.

Od drugega pestrega gradiva naj omenimo le še nekrolog za pomembnim misionologom p. Janezom Rommerskirchen-om O.M.I., ki je bil začetnik in večletni izdajatelj znamenitega letnega zbornika „Bibliotheca Missionum“, ki ga prejema tudi knjižnica Baragovega misijonišča.

Številka za maj med drugim objavlja pismo papeža Pavla VI. misijonski univerzi ob 350 letnici obstoja, potem pa poročila o slovesnostih v papeškem kolegiju „De Propaganda Fide“, pri kateri je poleg prefekta Svete Kongregacije za evangelizacijo narodov kardinala Rossija govorila mati Terezija iz Kalkute. Objavljeno je tudi poročilo o papeški avdijenci ob priliki 350 letnice Urbaniane.

Ta ne ravno obsežni, pa vsebinsko pomembni list verno poroča o vsem življenju Urbaniane in o njenem misijonsko-izobraževalnem poslanstvu. Odgovorni urednik je naš rojak msgr. Maksimilijan Jezernik.

NASLOVNIK SLOVENSkih MISIJONARJEV

Rev. BAJLEC IVAN
Mission de Fresco
par LAKOTA
Côte d'Ivoire
AFRICA

Rev. BAJEC PAVEL
Mission Catholique de Divo
B. P. 253 à DIVO
Côte d'Ivoire
AFRICA

Rev. p. PAVEL BERNIK SDB
Sunnside Upper Shillong
SHILLONG 793005
Meghalaya - INDIA

Rev. FRANC BRATINA FSC
Pte. Bag 1620
St. Michael's Mission
Middelburg
Transvaal
SOUTH AFRICA

Sr. ROZALIJA BRILEJ
Society of the Helpers
Peipu, Hsinchu-hsien
TAIWAN
Rep. of CHINE - ASIA

Rev. FRANC BUH CM
E. K. A. R.
Vondrozo (Farafangana)
MADAGASCAR SUD

Rev. EMIL CHIUCH
Catholic Church Kifumbe
S.L.P. 1172
Makambako, Njombe
TANZANIA (Afrika)

Rev. JOŽE CUKALE S.J.
St. Anthony Church
KEORAPUKUR
P. O. R. C. Thacurani
Via Joka - 24 - Parganas
West Bengal - INDIA

S. ČERNE MAGDALENA
Mission de Fresco
par LAKOTA
B. P. 112
Côte d'Ivoire
AFRICA

P. HUGO DELČNJAK OFM
Mission Catholique
B. P. 10
Kandé
TOGO - AFRICA

Rev. MIHA DREVENŠEK
Franciscan Centre
P. O. Box 992 - NDOLA
ZAMBIA - AFRICA

Sr. FRANČIŠKA FLAJŠMAN
Casilla Correo 455
Misión San Leonardo
Chaco Paraguayo
Asuncion
PARAGUAY - SUD AMERICA

Rev. ROK GAJŠEK CM
Mission Catholique
Ranomena
MADAGASCAR SUD

S. GERKMAN VIDA
Centre de Santé
Mukungu
B. P. 7 KIBUYE
RWANDA
AFRIQUE CENTRALE

Sr. DEODATA HOČEVAR
Jl. Ir. H. Juanda 29
P. O. Box 153
Jakarta Pusat V/12
INDONESIA

Dr. JANEZ JANEŽ
St. Mary's Hospital
Lotung
TAIWAN
Rep. of CHINE - ASIA

Sr. KAJNČ MAGDALENA
Loreto Convent
P. O. Asansol
Dt. Burdwan, W. Bengal
INDIA

Sr. KARNIČNIK MOJCA
Missionnaires du Christ Jesus
MISSION CATHOLIQUE
KOLE (via Kamanga)
Kasaŋ Oriental
ZAÏRE - AFRICA

Sr. BOGDANA KAVČIČ
B. P. 22
Rukago
N g o z i
B U R U N D I
AFRIQUE CENTRALE

Rev. JOHN KEEFE
Diocese of Fort Portal
P. O. Box 176
FORT PORTAL
UGANDA East AFRICA

Rev. MARCEL KERŠEVAN CM
Mission Catholique
B i k o r o
(par Mbandaka)
Z A I R E - AFRICA

Rev. IVAN KEŠPRET SDB
Citadel, Siga, Taylor Road
10 Madras 600010
I N D I A

P. EVGEN KETIŠ OFM
Mission Catholique
K a n d é
T O G O , AFRICA

P. ALBIN KLDAPNIK FSC
Catholic Church
P. O. Box 9
White River 1240, Tvl.
SOUTH AFRICA

P. JOŽE KOKALJ SJ
St. Ignatius Church
Box 125 - LUSAKA
Z A M B I A - AFRICA

O. VLADIMIR KOS
Sophia University
Jesuit House
7 Kioicho, Chiyoda-ku
TOKIO 102 - J A P A N

Rev. JANKO KOSMAČ
Mission Catholique
Box 129 ANKARANA
F a r a f a n g a n a
MADAGASCAR SUD

Sr. KOSOVEL ERNESTA
Canossian Sisters
P. O. Box 2756
D a r E s S a l a a m
T A N Z A N I A
EAST AFRICA

Rev. KRANER FRANČEK
Mission Catholique EKAR
M i d o n g y
MADAGASCAR SUD

Rev. ZDRAVKO KRAVOS
B. P. 166 Bafia
O m b e s s a
C A M E R U N
AFRICA

Rev. ANDREJ MAJCEN SDB
Salesian School
801 Yu Nung Rd.
T a i N a n
TAIWAN, Formosa, ASIA

Sr. TEREZIJA MEDVEŠČEK
Auxilium Convent BANDEL
P. O. Hooghly 712103
C a l c u t t a , West Bengal
I N D I A

Sr. ANICA MIKLAVČIČ
Catholic Church Shin Minli
C h u n g L i
Taoyuan Shien
TAIWAN
Rep. of CHINE - ASIA

Rev. MLAKAR JANEZ S.J.
Kizito Catholic Parish
Box 3243 - LUSAKA
Z A M B I A - AFRICA

Prof. MLAKAR KRISTINA
Matero Boys' Secondary School
Box 2494, Lusaka
Z A M B I A - AFRICA

Rev. JOŽE MLINARIČ SDB
Rukago B. P. 22
N g o z i
B U R U N D I - AFRICA

Sr. MRHAR MARJETA
Mission Catholique
T a n g a i n o n y
(par Farafangana)
MADAGASCAR SUD

Rev. s. FRANČIŠKA NOVAK OSU
166 Chareonprathet Road
Chieng may
THAILAND - ASIA

Sr. M. VINCENT NOVAK Obl.
R. C. Mission, P. O. Box 9
Keimoes 8860
(Cape Province)
SOUTH AFRICA

Rev. FR. OHMANN
Box 47, Shiyanga
TANZANIA - AFRICA

Rev. OPEKA PETER CM
Mission Catholique
Vangaindrano B. P. 28
MADAGASCAR SUD

Rev. TONE PAČNIK
Mission Catholique
LUKOLELA - flove
ZAIRE - AFRICA

Sr. TEREZIJA PAVLIČ
Mission Catholique
Tangainony
(par Farafangana)
MADAGASCAR SUD

Rev. PAVLIN STANKO SDB
Tang King Po College
25, Kennedy Rd.
HONG KONG, ASIA

Sr. MARIE X. PIRC OSU
Regina Mundi Institute
1110 Soi Wat Phai
12 Bangkok
THAILAND - ASIA

Sr. POGORELC J. ELIZABET
P. O. Box 31, UPINGTON 8800
Cape Province, SOUTH AFRICA

Sr. AMANDA POTOČNIK
Mission Catholique
Vangaindrano
MADAGASCAR SUD

Sr. MARICA POTOČNIK
New Nurses Home
Addington Hospital
400 DURBAN/Natal
Rep. SOUTH AFRICA

Fr. VALENTIN POZNIČ FSC
P. O. Glen - Cowie 1061 P. O. Box 1
Middelburg, Transvaal
SOUTH AFRICA

Rev. JANEZ PUHAN CM
Manambondro
E. K. A. R.
MADAGASCAR SUD

Rev. FRANC REBOL MM
Catholic Mission
Yuan Li (Miaoli)
TAIWAN
Rep. of CHINE - ASIA

Sr. KONRADINA RESNIK
St. Elisabeth's Nursing Home
Harkness Road
Malabar Hill
Bombay 6
INDIA

Rev. RINK LOUIS C.S.C.
St. Patrick's High School
P. O. Box 1005 - MONROVIA
LIBERIA - WEST AFRICA

Fr. EDVARD L. ROBERTS
Catholic Mission Eudulen
P. O. Box 4
Ngorongoro
(via Arusha)
TANZANIA (East Africa)

Sr. CECILIA RODE
Ecole Bou Ali Cina
Pahlavi 804
TABRIZ - IRAN

ROUS BARBARA
Our Lady's Hospital
Box 30 - MPIKA
ZAMBIA - AFRICA

Rev. ROVTAR JOŽE SJ
Mpima Seminary
P. O. Box 72
Kabwe
ZAMBIA - AFRICA

Rev. STANKO ROZMAN S.J.
Mumbwa Catholic Church
P. O. Box 22, MUMBWA
ZAMBIA - AFRICA

Rev. RUDEŽ RADKO SJ
KATONDWE, P. Bag E 16
Lusaka
ZAMBIA - AFRICA

Rev. JANKO SLABE
E. K. A. R.
Matanga
(par Vangaindrano)
MADAGASCAR SUD

Sr. SREŠ MARIJA
Nana Kantharia
Post: Lusadiya
Sabarkantha Distr. 383250
GUJARAT - INDIA

Dr. BERNARD ŠPACAPAN
Abin Hospital
Abin PO MOROTO
UGANDA - AFRICA

Mampera ŠTANTA IVAN CM
E.K. A. R.
Ihosal
MADAGASCAR SUD

Sr. ŠTEH TEREZIJA ALOJZIJA
Voortrekkerstraat 118
Ceres 6835
R. SUD AFRICA

Sr. THERESE BENIGNE ŠTEH
Saint Vincent Convent
P. O. Box 28 KOELENHOF
7605 - R. S. AFRICA

Rev. SUŠNIK RADO CM
Mission Catholique
Vangaindrano
MADAGASCAR SUD

P. LOVRO TOMAŽIN SJ
Box Ch. 55
Chelston Catholic Church
Lusaka
ZAMBIA - AFRICA

Rev. MIRKO TRUSGNACH S.C.J.
Bau Betharram
195/1 Thanon Chang Khlan
Chiangmay
THAILAND - ASIA

Rev. LEOPOLD VIDMAR S.J.
St. Xavier's College
30 Park Street
10 CALCUTTA - INDIA

Rev. LUDVIK ZABRET SDB
Don Bosco Farme
Rivona P. O.
Sulcorna - Goa
INDIA

Sr. dr. MIRIAM ZALAZNIK
St. Mary's Convent
53, Tagore Road
Kanpur 208004
INDIA

Sr. JOŽEFA ZUPANČIČ
Maiko dai, 1-1-16
Tarumiku, Kobe City
JAPAN 655 - ASIA

Sr. Dr. AGNES ŽUŽEK SCMM
P. O. Box 2891
Rittat Hospital
Addis Abeba
ETHIOPIA - AFRICA

Sr. SILVA ŽUŽEK SCMM
Holly Family Hospital
P. O. Box 21
Berekum B/A
GHANA - WEST AFRICA

Sr. TEREZIJA ŽUŽEK SCMM
P. O. Box 3628 CRS
HODEIDAH Y.A.R. - YEMEN
ARAB REPUBLIC - ARABIA

Rev. A. GABRIČ S.J.
Mariapolly
F. S. Hat - via Canning
24 - Parganas - INDIA

Rev. ŠTEFAN POLGAR S.J.
Morapai
24 - Parganas - West Bengal
INDIA

MATER TERESA
Missionaries of Charity
54 A, Lower Circular Rd.
CALCUTTA 16 - INDIA

"KATOLISKI; MISIJONI" so splošen misijon. ki mesečnik, glasilo papeških misijonkih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: El Cabezuelo (ex Loubet) 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska "Editorial Baraga del Centro Misional Baraga", Colón 2544, Remedios de Escalada, prov. Bs. Aires. S cerkljenim dovoljenjem.

NAROČNINA ZA LETO 1979: V Argentini: l. polletje 3.000 pesov. Celotna izven Argentine 7 dolarjev oziroma odgovarjajoča vrednost v drugih valutah.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, El Cabezuelo (ex Loubet) 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA: Rev. Charles A. Wolbang CM, 131 Birchmount Road, SCARBOROUGH, Ont., Canada M1N 3J7 — Mr. Rudi Knez, 17826 Brion Ave., Cleveland, O. 44119. Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber 2215 So. Wood Street, Chicago, Ill. 60608 U.S.A.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: 611 Manning Ave, Toronto 4, Ont.; župnija Marije Brezmadežne: rev. Ivan Jan CM, 739 Brown's Line, Toronto, Ont. M8W 3V7; Za Montreal in Quebec: rev. Jeretina Janez CM, 405 Marie Anne East, Montreal, P.Q.; za Winnipeg in okolico. rev. Ivan Plazar CM, 95 Macdonald Ave. Winnipeg, Man. R3B 0J3.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Vía Risorta 3

Francija: s. Cecilija Prebil, Rue du Bac 140, Paris VI.

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt.

Anglija: Rehberger Gabriijela, 132, George Street, Bedford.

Avstralija: Slovenske sestre, 4 Cameron Court, KEW, Vic. 3101.

MISIJONSKI DAROVI

V SKLAD KM ZA VSE MISIJONARJE

Argentina, v pesih: Družina Macarol, Slovenska vas, 10.000; duh. Anton Škulj, San Luis, 4.000; Silva Škulj, istotam, 2.850; ga Cukjati in Anica Žagar, Tablada, po 5.000; N. N., Ciudadela, 50.000; Jagodic Florijan, 50.000; Janez Brelih, 4.000; Rudi Hirschegger, v zahvalo Baragu, 5.000; družina France Marija Novak, Río Negro, 50.000.

Slovenija, v pesih: N. N., 1.050.000.

Kanada: Bibijana Čuječ, Quebec, 400 dol.; N. N., 20 dolarjev.

U.S.A.: Niko Tome, 8 dol.

ZA POSAMEZNE MISIJONARJE

Družina Triler, Slovenska vas v Argent., za Malgaše, 5.000 pesov.

ZA TISKOVNI SKLAD KM

Argentina, v pesih: N. N., Slovenska vas, 6.300; družina Bavdek, istotam, 2.000; N. N., Ciudadela 50.000; Jakob Sušnik Slov. vas, 10.000; Lojze Rezelj, Villa Ballester, 10.000; družina Grošelj, Mendoza, 10.000.

Francija, v frankih: Gospa Gubenšek 50; gdč. Gorišek 20 in duhovnik Dejak Tone, 40.

Kanada, v dolarjih: Slak Matija, 20 dol.; Smrdelj Janko, Toronto, 6; Alojzij Babič, Toronto, 7.

ZA MISIJONE

Margarita Fortich Ribero, Buenos Aires, 30.000 pesov.

ZA MISIJONSKI ZAVOD

Šparovec Jože, Toronto, 10 dol.; Laddie Marolt, U.S.A., 150 dolarjev.

VSEM ZA VSE ISKRENI BOG PLAČAJ!

KRISTUS JE VSTAL
ZA VSE LJUDI!
VSTALI BOMO TUDI MI!

Da bi zares vstali vsi, žele „Katoliški misijoni“ z Baragovim misijoniščem vsem slovenskim misijonarjem, njihovim vernikom in katehumenom, pa vsem misijonskim sodelavcem ter naročnikom in bralcem našega lista!

A L E L U J A !

Registro de Prop. Int. No. 1150563
Director responsable, Lenček Ladislav
Domicilio legal, Cochabamba 1467
Buenos Aires

Correo Argentino Suc. 37	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 3143
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 5612